

**GMINNY PROGRAM
REWITALIZACJI GMINY
MILEJCZYCE**

Spis treści

1. Wstęp.....	4
2. Opis powiązań programu z dokumentacją strategiczną i planistyczną gminy.....	5
2.1 Powiązania z dokumentami na poziomie europejskim.....	5
2.2 Powiązanie z dokumentami krajowymi.....	5
2.3 Powiązania z dokumentami regionalnymi.....	7
2.4 Powiązania z dokumentami lokalnymi.....	9
3. Charakterystyka Gminy Milejczyce w aspektach społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych.....	11
3.1 Sfera społeczna.....	13
3.1.1 Struktura demograficzna.....	13
3.1.2 Bezrobocie.....	17
3.1.3 Pomoc społeczna.....	18
3.1.4 Bezpieczeństwo.....	20
3.1.5 Edukacja.....	22
3.1.6 Aktywność społeczna.....	22
3.1.7 Udział w życiu publicznym.....	23
3.2 Sfera gospodarcza.....	24
3.2.1 Stopień przedsiębiorczości.....	24
3.3 Sfera środowiskowa.....	27
3.3.1 Obszary chronione.....	27
3.3.2 Zanieczyszczenie powietrza.....	29
3.3.3 Hałas.....	30
3.3.4 Azbest.....	30
3.3.5 Obszary przemysłowe.....	31
3.4 Sfera przestrzenno-funkcjonalna.....	32
3.4.1 Infrastruktura techniczna.....	32
3.5 Infrastruktura społeczna.....	32
3.5.1 Infrastruktura sportowa i turystyczna.....	33
3.5.2 Infrastruktura kultury.....	34
3.5.3 Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	36
3.6 Sfera techniczna.....	37
3.6.1 Zasoby mieszkaniowe komunalne i socjalne.....	38
4. Identyfikacja obszarów kryzysowych.....	40

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

5.	Zasięg przestrzenny obszaru rewitalizacji.....	41
5.1	Podstawowe informacje.....	41
5.2	Pogłębiona diagnoza.....	44
6.	Analiza SWOT dla obszaru rewitalizacji	52
7.	Wizja	55
8.	Cele rewitalizacji i kierunki działań.....	56
9.	Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych	58
9.1	Przedsięwzięcia kluczowe:	58
9.2	Działania uzupełniające:	73
10.	Uzasadnienie realizacji projektów.....	75
11.	System realizacji (wdrażania) Programu Rewitalizacji	78
12.	System monitoringu i oceny skuteczności działań oraz system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu	82
13.	Mechanizm włączania różnych grup interesariuszy w procesie rewitalizacji.....	86
14.	Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	90
15.	Szacunkowe ramy finansowania Gminnego Programu Rewitalizacji wraz z źródłami finansowania.....	92
16.	Specjalna Strefa Rewitalizacji.....	95
17.	Wskazanie sposobu realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego	95

Załączniki:

Załącznik nr 1. Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy Milejczyce

Załącznik nr 2. Załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno – przestrzennych obszaru rewitalizacji

1. Wstęp

Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

Obszarem zdegradowanym jest obszar, który znajduje się w stanie kryzysowym z powodu nagromadzenia negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego oraz co najmniej jednego z negatywnych zjawisk: gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych.

Obszar rewitalizacji stanowi całość lub część obszaru zdegradowanego, wyróżniający się szczególną koncentracją negatywnych wymienionych powyżej zjawisk, na którym z uwagi na kluczowe znaczenie dla rozwoju gminy prowadzona jest rewitalizacja. Obszar rewitalizacji nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy. Liczba mieszkańców zamieszkujących obszar rewitalizacji nie może przekraczać 30% liczby mieszkańców gminy.

Gminy Program Rewitalizacji nakierowany jest na ożywienie obszarów kryzysowych, stanowiąc narzędzie do redukcji zidentyfikowanych problemów. Rewitalizacja jest ważnym procesem związanym z przedsięwzięciami prowadzonymi w kierunku gminy inteligentnie budującej swoją tożsamość i wartość, a w aspekcie finansowania nowoczesnego rozumienia potrzeb przygotowania fundamentu dla pozyskania środków na jego rozwój. Stwarza szerokie spektrum możliwości angażowania środków zewnętrznych na realizację celów rewitalizacji.

Zgodnie z Ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku oraz „Wytocznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020” rewitalizacja stanowi ważny element procesu wyprowadzania obszarów zdegradowanych z kryzysu. Proces powinien być kompleksowy, czyli oddziałujący na obszary zdegradowane poprzez zintegrowane działania na rzecz społeczności lokalnej.

2. Opis powiązań programu z dokumentacją strategiczną i planistyczną gminy

Gminny Program Rewitalizacji odnosząc się w swych założeniach do określonych problemów społecznych mieszkańców na wyznaczonym obszarze rewitalizacji, realizuje założenia innych dokumentów strategicznych i planistycznych na szczeblu lokalnym (stanowiące istotny element całościowej wizji rozwoju gminy), a także założenia dokumentów realizujących działania w przedmiotowym obszarze na szczeblu europejskim, krajowym, regionalnym oraz subregionalnym.

2.1 Powiązania z dokumentami na poziomie europejskim

Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu

Strategia Europa 2020 zakłada fundamentalny cel reform, jakim jest przyspieszenie wzrostu gospodarczego i zwiększenie zatrudnienia w Unii Europejskiej. Program wpisuje się w: Priorytet III. Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu – wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.

Ponadto wpływa na osiągnięcie 3 z 5 celów głównych:

- ✓ Cel 1 Osiągnięcie wskaźnika zatrudnienia na poziomie 75% wśród kobiet i mężczyzn w wieku 20–64 lata.
- ✓ Cel 4 Podniesienie poziomu wykształcenia, zwłaszcza poprzez dążenie do zmniejszenia odsetka osób zbyt wcześnie kończących naukę do poniżej 10% oraz poprzez zwiększenie do co najmniej 40% osób w wieku 30–34 lat mających wykształcenie wyższe lub równoważne.
- ✓ Cel 5 Wspieranie włączenia społecznego, zwłaszcza przez ograniczanie ubóstwa, mając na celu wydzwignięcie z ubóstwa lub wykluczenia społecznego co najmniej 20 mln obywateli.

2.2 Powiązanie z dokumentami krajowymi

Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju „Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności”- jest dokumentem określającym główne trendy, wyzwania i scenariusz rozwoju społeczno-gospodarczego Polski, a także kierunki przestrzennego zagospodarowania kraju. Celem głównym przedstawionym w dokumencie jest poprawa jakości życia Polaków. Program Rewitalizacji wpisuje się w następujące cele strategii:

- ✓ Obszar konkurencyjności i innowacyjności gospodarki: Innowacyjność gospodarki i kreatywność indywidualna: Cel 3 Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki;
- ✓ Kapitał Ludzki: Cel 6 Rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „workfare state”;

- ✓ Obszar Równoważenia potencjału rozwojowego regionów Polski: Rozwój regionalny:
Cel 8 Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych.

Strategia Rozwoju Kraju 2020

Strategia Rozwoju Kraju 2020 jest elementem zarządzania rozwojem kraju. Wskazuje strategiczne zadania państwa, których podjęcie w perspektywie najbliższych lat jest niezbędne, by wzmocnić procesy rozwojowe. Program Rewitalizacji Gminy zgodny jest z zapisami Strategii Rozwoju Kraju 2020 w następujących obszarach strategicznych:

1) Obszar strategiczny: Sprawne i efektywne państwo:

- ✓ Cel 3 Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywateli, kierunek interwencji: rozwój kapitału społecznego. Obszar strategiczny: Konkurencyjna gospodarka,
- ✓ Cel 4 Rozwój kapitału ludzkiego, kierunki interwencji: zwiększenie aktywności zawodowej oraz poprawa jakości kapitału ludzkiego.

2) Obszar strategiczny: Spójność społeczna i terytorialna:

1. Cel 1 Integracja społeczna, kierunki interwencji: zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz zmniejszenie ubóstwa w grupach najbardziej zagrożonych.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030), przyjęta przez rząd w grudniu 2011 r., jest najważniejszym dokumentem strategicznym dotyczącym zagospodarowania przestrzennego kraju. Program wpisuje się w następujące cele:

Cel strategiczny: Efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej terytorialnie zróżnicowanych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia ogólnych celów rozwojowych – konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia, sprawności funkcjonowania państwa oraz spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym i terytorialnym w długim okresie.

Cel 2. Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów.

Kierunek działań polityki przestrzennej: Wspomaganie spójności w specyficznych obszarach problemowych. *Działanie:* Restrukturyzacja i rewitalizacja obszarów zdegradowanych i miast.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010–2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010 – 2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie, przyjęta przez Radę Ministrów 13 lipca 2010 roku, jest dokumentem określającym cele i sposób działania podmiotów publicznych, a w szczególności rządu i samorządów województw, w odniesieniu do polskiej przestrzeni dla osiągnięcia strategicznych celów rozwoju kraju. Wyznacza cele polityki rozwoju regionalnego, w tym wobec obszarów wiejskich i miejskich,

oraz definiuje ich relacje w odniesieniu do innych polityk publicznych o wyraźnym terytorialnym ukierunkowaniu.

Dokument wpisuje się w następujące cele Krajowej Strategii:

Cel główny: Efektywne wykorzystywanie specyficznych regionalnych i innych terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym.

Cel 2 Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych („spójność”).

2.3 Powiązania z dokumentami regionalnymi

Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020

Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020 określa zasady, obszary i kierunki interwencji polityki rozwoju regionu w horyzoncie czasowym. Planowanie strategiczne jest niezbędnym narzędziem w zarządzaniu rozwojem każdego regionu. Działania wpisane w Program są zgodne z następującymi kierunkami i celami zapisanymi w Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego:

- I. Konkurencyjna gospodarka
 - ✓ Cel operacyjny 1.1: Rozwój przedsiębiorczości;
 - ✓ Cel operacyjny 1.3. Rozwój kompetencji do pracy i wsparcie aktywności zawodowej mieszkańców regionu;
 - ✓ Cel operacyjny 1.5. Efektywne korzystanie z zasobów naturalnych;
 - ✓ Cel operacyjny 1.6. Nowoczesna infrastruktura sieciowa.
- II. Powiązania krajowe i międzynarodowe
 - ✓ Cel operacyjny 2.1. Aktywność podlaskich przedsiębiorstw na rynku ponadregionalnym;
 - ✓ Cel operacyjny 2.5. Podniesienie zewnętrznej i wewnętrznej dostępności komunikacyjnej regionu.
- III. Jakość życia
 - ✓ Cel operacyjny 3.1. Zmniejszenie negatywnych skutków problemów demograficznych;
 - ✓ Cel operacyjny 3.3. Poprawa stanu zdrowia społeczeństwa oraz bezpieczeństwa publicznego;
 - ✓ Cel operacyjny 3.4. Ochrona środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego 2014-2020

Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 jest jednym z narzędzi realizacji Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020.

Stanowi jednocześnie instrument realizacji Umowy Partnerstwa, która określa strategię interwencji funduszy europejskich w ramach trzech polityk unijnych, tj. polityki spójności, wspólnej polityki rolnej i wspólnej polityki rybołówstwa w Polsce w latach 2014-2020. Tym samym Program przyczynia się do realizacji celów Strategii Europa 2020. Strategia na rzecz

inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu oraz krajowych dokumentów strategicznych.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 jest programem dwufunduszowym, współfinansowanym z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). Obejmuje 32 priorytety inwestycyjne w ramach 9 celów tematycznych, które zostały ujęte w 10 osiach priorytetowych¹.

Niniejszy dokument wpisuje się w następujące osie priorytetowe i działania:

Oś priorytetowa I Wzmocnienie potencjału i konkurencyjności gospodarki regionu

- Działanie 1.4 Promocja przedsiębiorczości oraz podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej województwa

Oś priorytetowa II: Przedsiębiorczość i aktywność zawodowa

- Działanie 2.1 Zwiększenie zdolności zatrudnieniowej osób pozostających bez zatrudnienia oraz osób poszukujących pracy przy wykorzystaniu aktywnej polityki rynku pracy oraz wspieranie mobilności zasobów pracy.
- Działanie 2.3 Wspieranie powstawania i rozwoju podmiotów gospodarczych.
- Działanie 2.4 Adaptacja pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian.

Oś priorytetowa III: Kompetencje i kwalifikacje

- Działanie 3.2 Kształtowanie i rozwój kompetencji kadr regionu.

Oś priorytetowa IV: Poprawa Dostępności Transportowej

- Działanie 4.1 Mobilność regionalna

Oś priorytetowa V: Gospodarka Niskoemisyjna

- Działanie 5.1 Energetyka oparta na odnawialnych źródłach energii.
- Działanie 5.3 Efektywność energetyczna w sektorze mieszkaniowym i budynkach użyteczności publicznej.

Oś priorytetowa VI: Ochrona środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami

- Działanie 6.2 Ochrona wody i gleby.
- Działanie 6.3 Ochrona zasobów Bio i georóżnorodności oraz krajobrazu

Oś priorytetowa VII: Poprawa spójności społecznej

- Działanie 7.1 Rozwój działań aktywnej integracji.
- Działanie 7.2 Rozwój usług społecznych.
- Działanie 7.3 Wzmocnienie roli ekonomii społecznej w rozwoju społeczno-gospodarczym województwa podlaskiego.

Oś priorytetowa VIII: Infrastruktura dla usług użyteczności publicznej

- Działanie 8.2 Uzupełnienie deficytów w zakresie infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej.
- Działanie 8.3 Ochrona dziedzictwa kulturowego.
- Działanie 8.4 Infrastruktura społeczna.
- Działanie 8.5 Rewitalizacja
- Działanie 8.6 Inwestycje na rzecz rozwoju lokalnego.

¹ Załącznik nr 1 do Uchwały nr 29/249/2015 Zarządu Województwa Podlaskiego z dnia 17 marca 2015 r. Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020.

Oś priorytetowa IX: Rozwój lokalny

- Działanie 9.1 Rewitalizacja społeczna i kształtowanie kapitału społecznego

2.4 Powiązania z dokumentami lokalnymi

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Milejczyce

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest aktem polityki przestrzennej gminy. W celu wyznaczenia rozwoju przestrzennego gminy w studium zostały uwzględnione podstawowe kierunki rozwoju gospodarczego gminy. Niniejszy dokument wpisuje się w następujące główne kierunki określone w studium:

- wdrażanie norm sanitarnych, technologii przyjaznych środowisku oraz oszczędności surowców i energii,
- wdrażanie normatywów i standardów urbanistycznych cywilizacyjnych w modernizacji i przekształcaniach systemu osadniczego, tworzenie warunków przestrzennych, infrastruktury, restrukturyzacji i rozwoju turystyki,
- kształtowanie struktur przestrzennych umożliwiających rozwój infrastruktury społecznej, ochronę, wzbogacanie i racjonalne wykorzystanie środowiska przyrodniczego, ochronę krajobrazu kulturowego i obiektów zabytkowych przed zniszczeniem, degradacją i dewaloryzacją.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Milejczyce na lata 2014-2020

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2020 jest wieloletnim dokumentem programowym, który ma ogromne znaczenie dla bezpieczeństwa społecznego mieszkańców gminy Milejczyce, a w szczególności grup zagrożonych wykluceniem społecznym.

Strategia jest dokumentem wyznaczającym główne kierunki działań mające na celu zapewnienie mieszkańcom gminy Milejczyce odpowiedniej jakości życia oraz zapewnienie ich podstawowych potrzeb.

Głównym celem strategii jest stworzenie spójnego systemu wsparcia zapewniającego godne warunki do życia i rozwoju mieszkańców gminy Milejczyce w różnych sferach życia społecznego, poprzez zapobieganie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu. Osiągnięcie celu głównego będzie możliwe poprzez realizację celów operacyjnych. Gminy Program Rewitalizacji wpisuje się w następujące cele operacyjne zapisane w strategii:

1. Skuteczne wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych.
2. Wspieranie osób bezrobotnych w zwiększaniu szans na rynku pracy.
3. Wspieranie osób starszych, niepełnosprawnych i ich rodzin w integracji i funkcjonowaniu w środowisku lokalnym.

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

4. Działania profilaktyczno – edukacyjne zmierzające do poprawy stanu zdrowia mieszkańców gminy Milejczyce oraz system przeciwdziałania uzależnieniom, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożonych tym zjawiskiem dzieci i młodzieży.

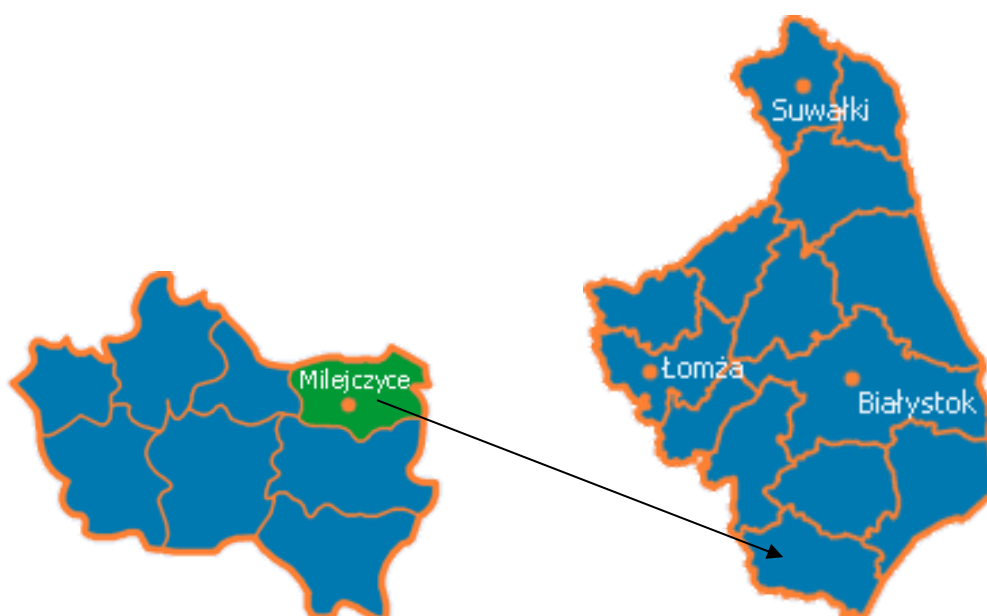

3. Charakterystyka Gminy Milejczyce w aspektach społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych

W układzie administracyjnym Gmina Milejczyce leży w południowo-wschodniej części województwa podlaskiego w powiecie siemiatyckim. Od wschodu graniczy z gminami Kleszczel i Czeremcha, od południa z gminą Nurzec Stacja, od zachodu z gminą Dziadkowice, zaś od północnego - zachodu z gminą Boćki, powiat Bielsk Podlaski.

Obszar gminy wynosi 151,79 km², co stanowi 10,4% powierzchni powiatu siemiatyckiego.

Gmina liczy 18 sołectw w skład, których wchodzi 21 miejscowości.

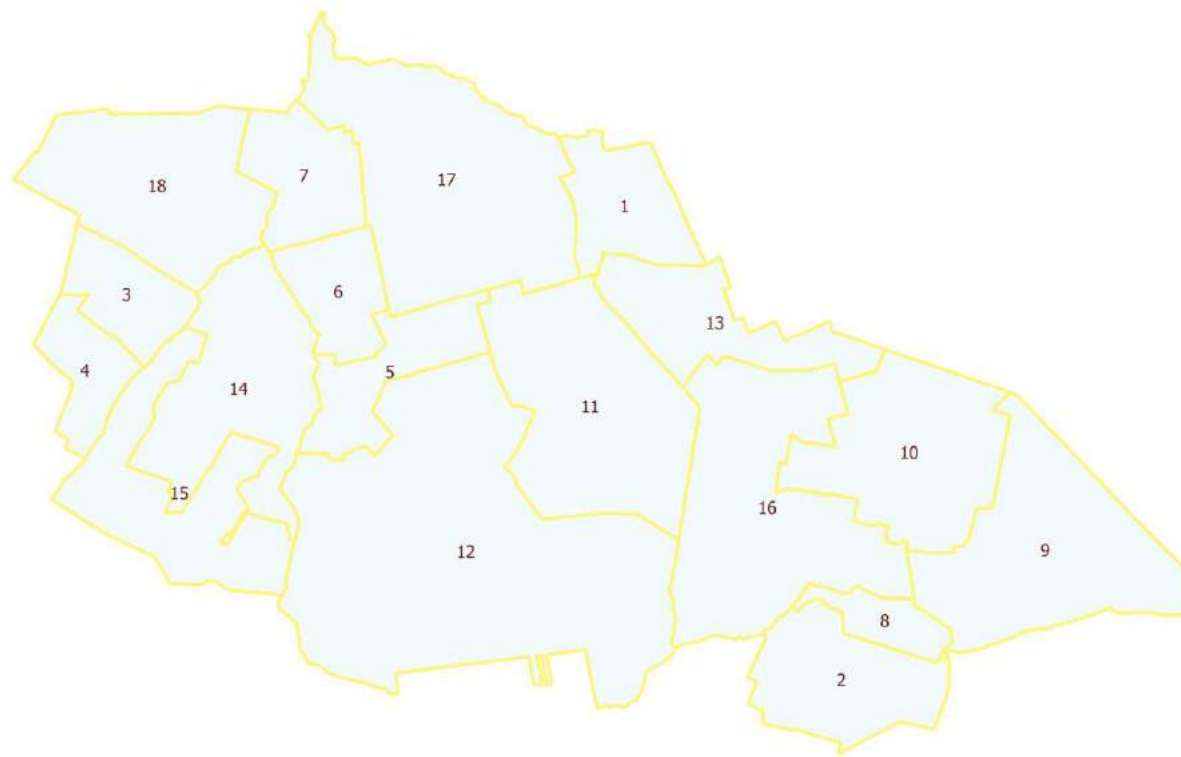
Rysunek 1. Położenie gminy na tle województwa podlaskiego i powiatu siemiatyckiego

Źródło: region.e-podlasie.pl

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

Tabela 1. Podział gminy Milejczyce na sołectwa

Lp.	Sołectwo
1.	Bielki
2.	Borowiki
3.	Choroszczewo
4.	Choroszczewo – Kolonia
5.	Grabarka
6.	Klimkowicze
7.	Kościukowicze
8.	Lewosze
9.	Miedwieżyki
10.	Mikulicze
11.	Milejczyce I
12.	Milejczyce II
13.	Nowosiółki
14.	Pokaniewo
15.	Pokaniewo Kolonia
16.	Rogacze
17.	Sobiatyno
18.	Wąłki

Rysunek 2. Podział gminy Milejczyce na sołectwa

Źródło: Urząd Gminy w Milejczycach

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

W tabeli poniżej przedstawiono wykaz sołectw wraz z powierzchnią jaką zajmują.

Rysunek 3. Zestawienie podstawowych danych dotyczących jednostek strukturalnych gminy Milejczyce

Lp.	Sołectwo	Liczba ludności	Pow. [km ²]
1.	Bielki	34	4,20
2.	Borowiki	47	6,07
3.	Choroszczewo	77	3,28
4.	Choroszczewo – Kolonia	70	2,77
5.	Grabarka	36	4,28
6.	Klimkowicze	45	3,33
7.	Kościukowicze	27	4,21
8.	Lewosze	35	1,84
9.	Miedwieżyki	34	11,57
10.	Mikulicze	55	9,30
11.	Milejczyce I	426	12,11
12.	Milejczyce II	394	27,51
13.	Nowosiółki	61	5,53
14.	Pokaniewo	170	9,32
15.	Pokaniewo Kolonia	113	8,27
16.	Rogacze	103	13,42
17.	Sobiatyno	114	14,87
18.	Wałki	154	9,66
Razem:		1995	151,54

Źródło: dane uzyskane z Urzędu Gminy Milejczyce

3.1 Sfera społeczna

3.1.1 Struktura demograficzna

Gminę Milejczyce według danych GUS na koniec roku 2015 zamieszkiwało 1 893 osoby. Mieszkańcy miasta stanowią 4% ludności powiatu i 0,2% ludności województwa podlaskiego. Gęstość zaludnienia wynosi 13 osób na 1 km². Na przestrzeni lat zauważalny jest spadek liczby mieszkańców w gminie Milejczyce. Od 2010 roku liczba mieszkańców zmniejszyła się o 11% (225 osoby).

Tabela 2. Liczba ludności w gminie Milejczyce na tle powiatu siemiatyckiego i województwa podlaskiego

Wyszczególnienie	Lata					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Województwo podlaskie	1 203 448	1 200 982	1 198 690	1 194 965	1 191 918	1 188 800

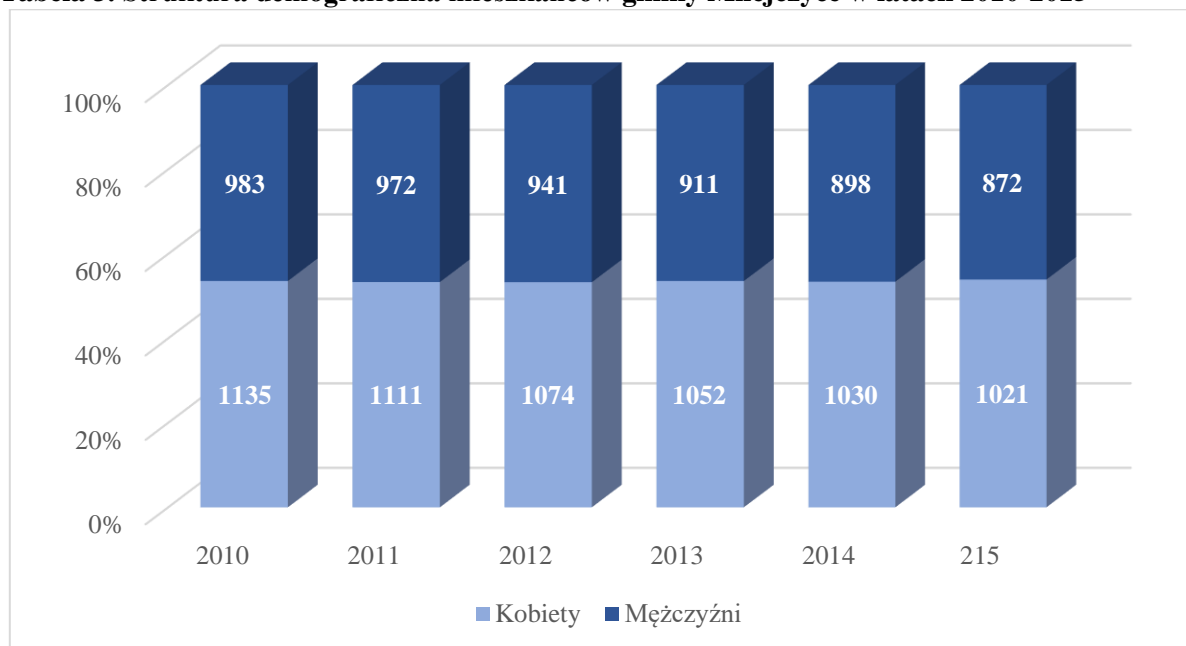
GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

Powiat siemiatycki	48 223	47 791	47 358	46 938	46 479	46 072
Gmina Milejczyce	2 118	2 083	2 015	1 963	1 928	1 893

Źródło: Bank Danych Lokalnych

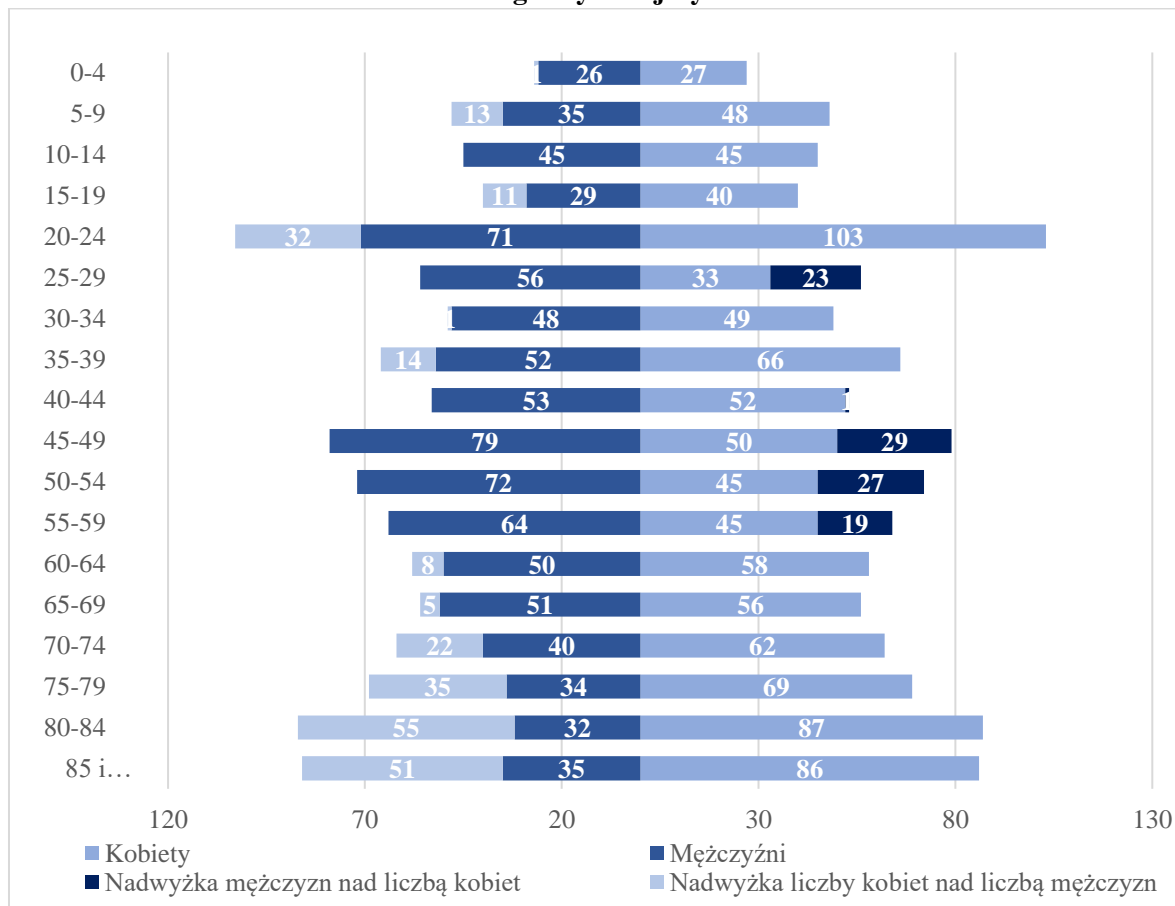
Analiza struktury demograficznej wykazała, iż w społeczeństwie gminy Milejczyce dominują kobiety. W latach 2010-2015 udział procentowy kobiet średnio wynosił 54% ogółu społeczeństwa. Na poniższym wykresie przedstawiono strukturę demograficzną mieszkańców.

Tabela 3. Struktura demograficzna mieszkańców gminy Milejczyce w latach 2010-2015

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Tabela 4. Piramida wieku mieszkańców gminy Milejczyce w 2015 roku

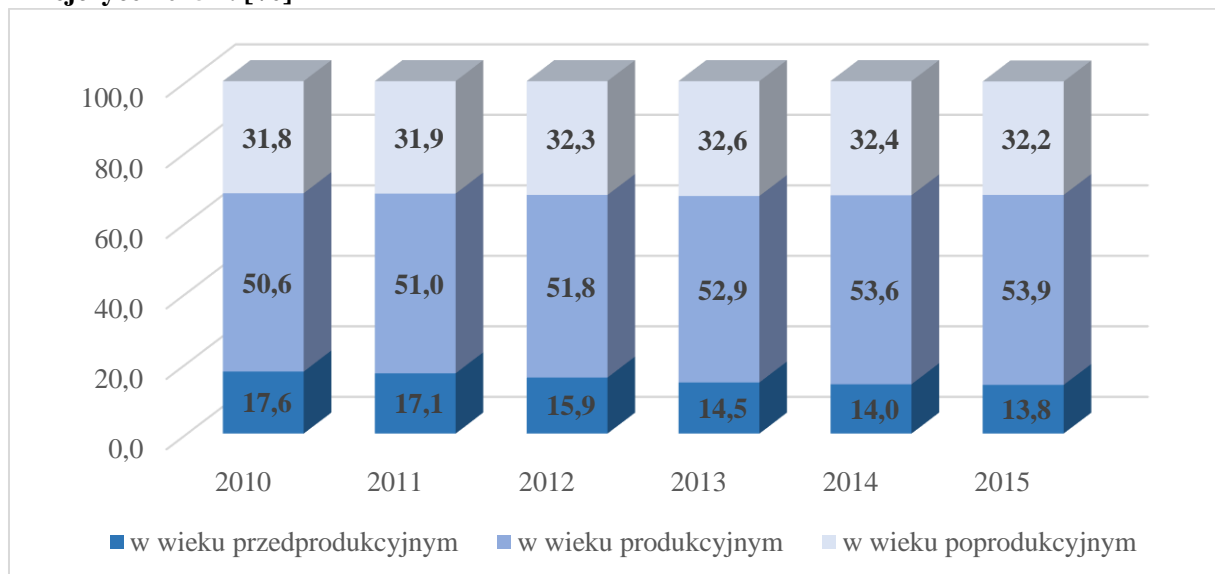

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Struktura ludności gminy Milejczyce ze względu na wiek i płeć została przedstawiona na powyższym wykresie. Dane za 2015 rok wskazują na niewielkie różnice między liczbą kobiet, a mężczyzn w różnych przedziałach wiekowych. Przewaga kobiet widoczna jest po 65 roku życia. Największa różnica między liczbą kobiet nad liczbą mężczyzn widoczna jest w grupie wieku 80-84 lata. Przewaga mężczyzn nad kobietami widoczna jest w przedziale 40-59 lat. Warto podkreślić, że różnica pomiędzy liczbą chłopców i dziewczynek w wieku 0-4 lata jest tylko o 1 na korzyść dziewczynek. W przedziale wieku 10-14 lat liczba dziewczynek i chłopców w 2015 roku była taka sama.

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

Wykres 1. Udział ludności według ekonomicznych grup wieku ludności ogółem w gminie Milejczyce 2015 r. [%]

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Struktura ludności w gminie Milejczyce według ekonomicznych grup wieku wskazuje, że największy procent stanowi ludność w wieku produkcyjnym. W 2015 roku udział tej grupy stanowił 53,9% i w stosunku do lat poprzednich zwiększył się o 3,3 pp. Mieszkańcy w wieku przedprodukcyjnym stanowią 13,8%, a w wieku poprodukcyjnym – 32,2%. W przypadku osób w wieku przedprodukcyjnym od 2010 roku ich udział zmniejszył się o 3,8 pp. Z kolei w przypadku mieszkańców w wieku poprodukcyjnym, udział tej grupy systematycznie się zwiększa. Od roku 2010 do 2015 nastąpił wzrost o 0,4 pp. Przedstawiona struktura ludności mieszkańców gminy wskazuje na systematyczne starzenie się społeczeństwa.

Tabela 5. Przyrost naturalny w gminie Milejczyce w latach 2010-2015

Wyszczególnienie	Lata					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Przyrost naturalny	-25	-25	-27	-40	-31	-16

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Przyrost naturalny na terenie gminy Milejczyce przedstawia się niekorzystnie. Na koniec roku 2015 liczba zgonów była wyższa od liczby urodzeń, co oznacza, że liczba mieszkańców gminy zmniejszyła się o 16 osób. W analizowanym okresie nie odnotowano dodatniego przyrostu naturalnego. Najmniejszy przyrost naturalny zanotowano w 2013 i wynosił – 40 osób. Od tamtej pory widać systematyczne zmniejszanie się liczby zgonów.

Tabela 6. Migracje na pobyt stały według ruchu wewnętrznego i zagranicznego w gminie Milejczyce w latach 2010-2015

Wyszczególnienie	Lata					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Saldo migracji wewnętrznych	0	-10	-43	-17	2	-11

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

Saldo migracji zagranicznych	0	0	0	1	0	0
Zameldowania w ruchu wewnętrznym	23	16	6	14	31	5
Wymeldowania w ruchu wewnętrznym	23	26	49	31	29	16

Źródło: Bank Danych Lokalnych

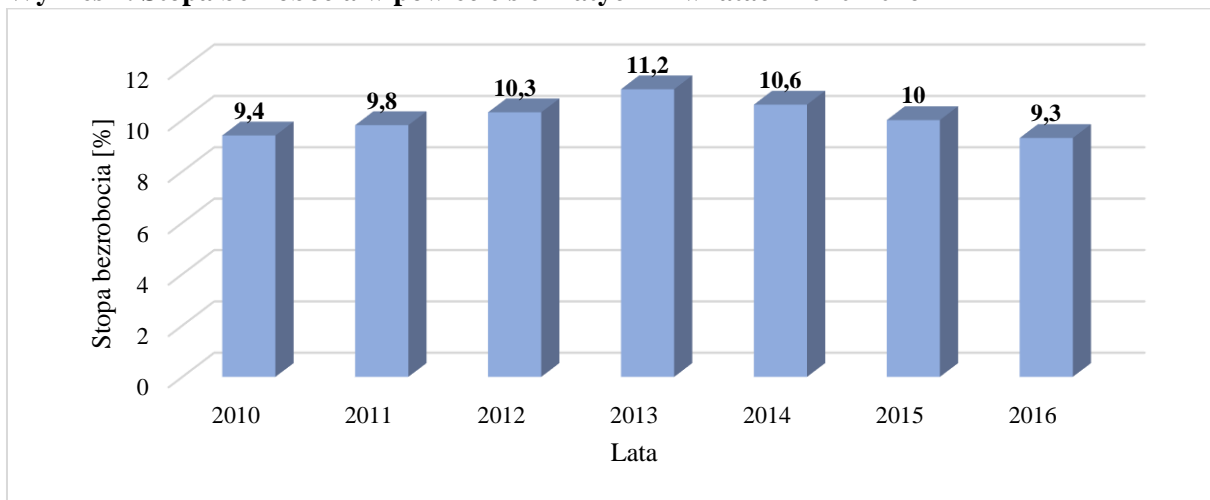
W analizowanym okresie saldo migracji wewnętrznych było najwyższe w 2014 roku, kiedy to liczba osób zameldowanych przewyższyła liczbę osób wymeldowanych o 2 osoby. Istotnym problemem we wszystkich gminach powiatu siemiatyckiego, jest migracja młodych mieszkańców miasta do większych ośrodków miejskich, głównie w celu kontynuacji nauki na studiach wyższych.

3.1.2 Bezrobocie

Bezrobocie to zjawisko braku pracy zarobkowej dla osób zdolnych do pracy i gotowych do jej podjęcia za wynagrodzenie oferowane w gospodarce. Problem bezrobocia wynika z ekonomicznego, społecznego i politycznego znaczenia tego zjawiska. Długotrwałe bezrobocie prowadzi do ubóstwa, a rodzinę bezrobotnego doprowadza do izolacji społecznej. Skutki bezrobocia to: degradacja ekonomiczna oraz społeczna bezrobotnych i ich rodzin, marginalizacja grup społecznych i całych regionów, wzrost zjawisk patologicznych, wśród środowisk dotkniętych bezrobociem.

Na poniższym wykresie przedstawiono stopę bezrobocia w powiecie siemiatyckim.

Wykres 2. Stopa bezrobocia w powiecie siemiatyckim w latach 2010-2016

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Według danych GUS na koniec roku 2016 stopa bezrobocia wynosiła 9,3%. W stosunku do roku 2010 zmniejszyła się o 0,1 pp. W analizowanych latach najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w 2013 roku – 11,2%. Od tamtej pory wartość ta systematycznie się zmniejsza.

Tabela 7. Liczba bezrobotnych w powiecie siemiatyckim w latach 2010-2016

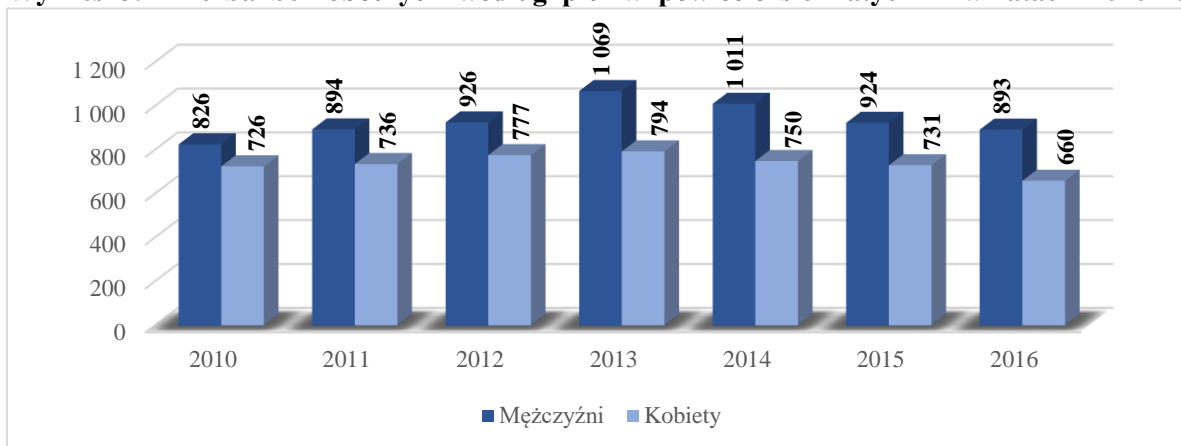
Wyszczególnienie	Lata						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Liczba bezrobotnych	1 552	1 630	1 703	1 863	1 761	1 655	1 553

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Liczba bezrobotnych w powiecie na koniec 2016 roku wyniosła 1 553 osoby. W analizowanym okresie najwyższa liczba osób pozostających bez pracy odnotowana została w 2013 roku i wyniosła 1863 osoby. Od tego czasu liczba osób bezrobotnych systematycznie spada.

W strukturze bezrobotnych dominują mężczyźni. W 2015 roku liczba bezrobotnych mężczyzn wynosiła 893, zaś kobiet – 660. W stosunku do roku 2010 odnotowano wzrost w przypadku mężczyzn o 67. Natomiast liczba kobiet bezrobotnych zmniejszyła się o 66.

Wykres 3. Liczba bezrobotnych według płci w powiecie siemiatyckim w latach 2010-2016

Źródło: Bank danych Lokalnych

3.1.3 Pomoc społeczna

Podstawowym zadaniem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej, której nie są w stanie pokonać samodzielnie. Polega ona w szczególności na przyznawaniu i wypłacaniu świadczeń, pracy socjalnej, prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej, analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej, realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych, rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb. Zadania związane z udzielaniem wsparcia osobom potrzebującym są realizowane przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej. Na szczeblu gminy zadania te wykonują gminne lub miejskie ośrodki pomocy społecznej.

Na terenie gminy Milejczyce działalność z zakresu pomocy społecznej prowadzi Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS) w Milejczycach. Ośrodek jest jednostką budżetową finansowaną z budżetu gminy na realizację zadań własnych oraz dotacji celowych z budżetu państwa na realizację zadań zleconych pomocy społecznej. Zadania te to między innymi:

- tworzenie warunków organizacyjnych funkcjonowania pomocy społecznej,

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

- analiza i ocena zapotrzebowania na świadczenia pomocy społecznej,
- przyznawanie i wypłacanie świadczeń,
- pomoc osobom lub rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności funkcjonowania w społeczeństwie,
- dożywianie,
- wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizowanie pieczy rodziny zastępczej,
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Tabela 8. Pomoc społeczna w gminie Milejczyce w latach 2010-2015

Wyszczególnienie	Lata					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Gospodarstwa domowe korzystające z pomocy społecznej	81	76	79	89	94	85
Osoby w gospodarstwach domowych korzystających z pomocy społecznej	291	267	251	250	286	252
Udział osób korzystających z pomocy społecznej w ludności ogółem	13,7	12,7	12,3	12,6	14,8	13,1

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Jednym z najważniejszych wskaźników dotyczących problemów społecznych na terenie gminy jest liczba osób korzystających z pomocy społecznej. W gminie w 2015 roku z pomocy społecznej skorzystało 85 gospodarstw domowych, w sumie 252 osoby. Udział osób korzystających z pomocy społecznej stanowił 13,1% ogółu ludności. W stosunku do roku poprzedniego udział osób objętych pomocą z MOPS zmniejszył się o 1,7 pp. W analizowanym okresie najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej odnotowano w 2010 roku – 291 osób, co stanowiło 13,7% ogółu mieszkańców. Największy zaś udział osób korzystających z pomocy był w 2014 roku, w którym to wartość wynosiła 14,8%.

W 2016 roku ze świadczeń pomocy społecznej skorzystały 84 rodziny, w sumie 244 osoby. Ośrodek w ramach zadań zleconych i zadań własnych przyznał decyzją świadczenia dla 139 osób. Udzielono również pomocy w postaci pracy socjalnej ogółem dla 37 rodzin w tym dla 105 osób w rodzinie.

Tabela 9. Udzielone świadczenia przez GOPS w Milejczycach w 2016 roku

Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
RAZEM	139	X	270 708	84	244
ZASIŁKI STAŁE – OGÓLEM	14	124	58 509	14	17

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

z tego:					
środki własne	X	X	0	X	X
dotacja	X	X	59 509	X	X
w tym przyznane dla osoby:					
samotnie gospodarującej	12	100	52 827	12	12
pozostającej w rodzinie	2	24	6 682	2	5
ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	48	383	163 999	48	129
z tego:					
środki własne	X	X	0	X	X
dotacja	X	X	163 999	X	X
POSILEK	77	11 253	35 676	35	167
w tym dla:					
dzieci	77	11 253	35 676	35	167
ZASIŁKI CELOWE I W NATURZE OGÓŁEM	25	X	11 524	25	77
Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej	4	40	89 786	4	4

Źródło: Sprawozdanie Gminnego Ośrodka Pomocy

3.1.4 Bezpieczeństwo

Poczucie bezpieczeństwa oraz niski stopień przestępczości w mieście są jednym z podstawowych czynników wpływających na jakość życia mieszkańców. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców jest jednym z podstawowych zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego. Gmina podejmuje nie tylko bezpośrednie działania o charakterze interwencyjnym. Na wzrost poziomu bezpieczeństwa wpływa także realizacja innych zadań samorządu, których celem jest ograniczanie pośrednich przyczyn stanowiących podłoże przestępczości oraz patologii społecznych.

W tabeli poniżej wskazano liczbę przestępstw w podziale na sołectwa.

Tabela 10. Liczba przestępstw w poszczególnych sołectwach w 2016 r.

Lp.	Sołectwo	Liczba przestępstw w poszczególnych sołectwach w 2016 r.
1.	Bielki	1
2.	Borowiki	1
3.	Choroszczewo	0
4.	Choroszczewo Kol.	0
5.	Grabarka	1
6.	Klimkowicze	0

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

7.	Kościukowicze	0
8.	Lewosze	0
9.	Miedwieżyki	0
10.	Mikulicze	0
11.	Milejczyce I	10
	Milejczyce II	10
12.	Nowosiółki	1
13.	Pokaniewo	2
14.	Pokaniewo – Kol.	2
15.	Rogacze	1
16.	Sobiatyno	2
17.	Wałki	0

Źródło: dane z Urzędu Gminy w Milejczycach

W 2016 roku na terenie gminy Milejczyce odnotowano 21 przestępstw. Największa liczba przestępstw występuje w samych Milejczycach. Według rodzaju przestępstwa odnotowano najczęściej kradzieży i pobić oraz przestępstw o charakterze oszustw, wyrąb i kradzież drewna, prawo budowlane oraz wyrób wyrobów alkoholowych.

W tabeli poniżej przedstawiono liczbę osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Tabela 11. Liczba osób objętych „niebieską kartą” w gminie Milejczyce w podziale na sołectwa

Lp.	Sołectwo	Liczba osób objętych „niebieską kartą”
1.	Bielki	0
2.	Borowiki	0
3.	Choroszczewo	0
4.	Choroszczewo – Kolonia	0
5.	Grabarka	0
6.	Klimkowicze	0
7.	Kościukowicze	0
8.	Lewosze	0
9.	Miedwieżyki	0
10.	Mikulicze	0
11.	Milejczyce I	5
12.	Milejczyce II	5
13.	Nowosiółki	0
14.	Pokaniewo	2
15.	Pokaniewo Kolonia	0
16.	Rogacze	0
17.	Sobiatyno	2
18.	Wałki	2
Razem:		16

Źródło: dane uzyskane z Urzędu Gminy Milejczyce

W gminie Milejczyce 16 osób objętych jest „niebieską kartą”. Największa liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie występuje w samych Milejczycach łącznie 10 osób. Na

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

podstawie powyższych danych można zatem stwierdzić, że największy problem w zakresie przestępczości oraz przemocy w rodzinie występuję w sołectwie Milejczyce.

3.1.5 Edukacja

W gminie funkcjonuje Zespół Szkół w Milejczycach, w skład, którego wchodzi Punkt Przedszkolny, Szkoła Podstawowa i Gimnazjum.

Tabela 12. Liczba uczniów uczęszczających do poszczególnych placówek w gminie Milejczyce w latach 2011-2014

Wyszczególnienie	Rok			
	2010/2011	2012/2013	2013/2014	2014/2015
Gimnazjum	66	58	46	43
Szkoła Podstawowa	96	88	95	90
Punkt Przedszkolny	21	22	22	23

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Na przestrzeni lat znacząco spadła liczba uczniów gimnazjum z 66 do 43 uczniów (spadek o 35%). Liczba dzieci uczestnicząca do szkoły podstawowej zmniejszyła się nieznacznie z 96 uczniów w latach 2010/2011 do 90 w latach 2014/2015 (spadek o 6,25%). W punkcie przedszkolnym odnotowano wzrost o dwóch przedszkolaków.

Kształcenie na poziomie ponadgimnazjalnym może być kontynuowane w sąsiednich gminach w Zespole Szkół w Siemiatyczach, Zespole Szkół Rolniczych im. W. St. Reymonta w Czartajewie, Zespole Szkół Rolniczych im. W. Witosa w Ostrożanach, Liceum Ogólnokształcącym w Drohiczyńcu lub innych placówkach.

3.1.6 Aktywność społeczna

Aktywność społeczna jest to dobrowolne działanie na rzecz określonej grupy lub środowiska swojego lub zewnętrznego. Działanie to jest realizowane przez grupę osób, które nie otrzymują wynagrodzenia. Koszty aktywności mogą być pokrywane ze źródeł własnych lub zewnętrznych. Aktywność może towarzyszyć usługom społecznej, prowadzić do jej powstania lub z niej wynikać. W celu określenia aktywności społecznej mieszkańców dokonano analizy liczby organizacji pozarządowych funkcjonujących w gminie Milejczyce.

Tabela 13. Wykaz organizacji pozarządowych w gminie Milejczyce

Lp.	Nazwa	Adres
1.	Fundacja "Rogata"	Rogacze 17 17-332 Rogacze
2.	Ochotnicza Straż Pożarna w Milejczycach	3 Maja 44 17-332 Milejczyce
3.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Milejczycach	Szkolna 5 17-332 Milejczyce

Źródło: bazy.ngo.pl

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

Według przedstawionych informacji na terenie gminy aktywność społeczna jest niewielka. W samych Milejczykach występują 2 organizacje pozarządowe, 1 w miejscowości Rogacze.

3.1.7 Udział w życiu publicznym

W bardzo dużej mierze jakość życia w mieście zależy od aktywności obywatelskiej poszczególnych mieszkańców. Każdy z nas może bowiem wpływać na to, jak rozwiązywane są problemy w danym sołectwie. Na każdym obszarze można zrealizować bardzo dużo cennych inicjatyw rozwiązujących lokalne problemy. Partycypacja obywatelska wpływa na jakość życia mieszkańców, można stwierdzić, iż jakość funkcjonowania społeczności lokalnej i jakość życia w danej społeczności jest wprost proporcjonalna do poziomu partycypacji obywatelskiej.

W celu określenia udziału mieszkańców w życiu publicznym zbadano poziom frekwencji wyborczej mieszkańców gminy Milejczyce.

Tabela 14. Frekwencja w wyborach prezydenckich w poszczególnych sołectwach w gminie Milejczyce

Numer obwodu głosowania	Granice obwodu	Frekwencja wybory prezydenckie
1	Milejczyce	45,72
	Jałtuszczyki	45,72
	Chańki	45,72
	Klimowicze	45,72
	Kościukowicze	45,72
	Grabarka	45,72
2	Lewosze	45,13
	Borowiki	45,13
	Gołubowszczyzna	45,13
	Mikulicze	45,13
	Miedwieżyki	45,13
	Nowosiółki	45,13
	Pawłowo	45,13
	Ułanicze	45,13
Rogacze	45,13	
3	Choroszczewo	45,81
	Choroszczewo kol.	45,81
	Wałki	45,81
	Lubiejki	45,81
4	Bielki	49,28
	Sobiatyno	49,28
5	Pokaniewo	54,03
	Pokaniewo kol.	54,03

Źródło: pkw.gov.pl

3.2 Sfera gospodarcza

3.2.1 Stopień przedsiębiorczości

Liczba podmiotów gospodarki narodowej obejmuje podmioty zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej (REGON), tj. osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, z wyłączeniem osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne².

W 2015 roku na terenie gminy Milejczyce działało w sumie 68 podmiotów gospodarki narodowej. Liczba podmiotów sektora publicznego wynosiła 9, sektor prywatny to 59 podmiotów. Porównując liczbę podmiotów w 2015 roku w stosunku do 2010 odnotowano spadek o ok. 6,6%. Liczba podmiotów w sektorze prywatnym spadła o 6, a w przypadku sektora publicznego odnotowano zwiększenie liczby podmiotów o 1. W sektorze prywatnym dominującą formą prawną są osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, które stanowią około 68% wszystkich podmiotów. Udział spółek handlowych wynosi 7%, stowarzyszenia i organizacje pozarządowe również 7%.

Tabela 15. Podmioty gospodarki narodowej w gminie Milejczyce w latach 2010-2015

Wyszczególnienie	Lata					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Sektor publiczny	8	8	9	9	9	9
Sektor prywatny	66	54	55	49	56	59
Ogółem	74	62	64	58	65	68

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Tabela 16. Podmioty gospodarki narodowej wg wielkości zatrudniania w gminie Milejczyce w latach 2010-2015

Wielkość zatrudniania	Lata					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
0-9	70	58	62	56	63	66
10-49	4	4	2	2	2	2
50-249	0	0	0	0	0	0
250-999	0	0	0	0	0	0
1000 i więcej	0	0	0	0	0	0

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Analizując podmioty gospodarcze według wielkości zatrudnienia w gminie Milejczyce, to największy udział stanowią mikro przedsiębiorcy zatrudniający do 9 osób. W 2015 roku mikro przedsiębiorcy stanowili 97% wszystkich przedsiębiorców w gminie. W odniesieniu do roku 2010 liczba podmiotów zatrudniających od 0 do 9 osób zmniejszyła się o 3 podmioty, co stanowi spadek o 6%. Małe przedsiębiorstwa zatrudniające od 10 do 49 pracowników stanowią

² Źródło: Główny Urząd Statystyczny

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

3% wszystkich podmiotów. Od roku 2010 odnotowano spadek, liczba podmiotów zmniejszyła się do 2. Na terenie gminy nie ma zarejestrowanych średnich i dużych przedsiębiorstw.

Tabela 17. Struktura branżowa podmiotów funkcjonujących w gminie Milejczyce w 2015 roku

Wyszczególnienie	Sektor publiczny	Sektor prywatny	Ogółem
Sekcja A- Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	0	6	6
Sekcja B- Górnictwo i wydobywanie	0	1	1
Sekcja C - Przetwórstwo przemysłowe	0	5	5
Sekcja D - Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0	0	0
Sekcja E - Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	0	0	0
Sekcja F- Budownictwo	0	15	15
Sekcja G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	0	8	8
Sekcja H - Transport i gospodarka magazynowa	0	4	4
Sekcja I - Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	0	1	1
Sekcja J - Informacja i komunikacja	0	0	0
Sekcja K - Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	0	0	0
Sekcja L - Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	0	1	1
Sekcja M - Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	0	4	4
Sekcja N - Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	0	2	2
Sekcja O - Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2	3	5
Sekcja P - Edukacja	4	0	4
Sekcja Q - Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1	2	3
Sekcja R - Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2	0	2
Sekcje S i T- Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0	7	7
Sekcja U - organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0	0
Razem:	9	59	68

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Najważniejsze branże gospodarki w gminie to budownictwo w zakresie roboty budowlane specjalistyczne i roboty budowlane związane z wznoszeniem budynków. Drugą grupą jest handel hurtowy i detaliczny, jak też uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, leśnictwo i pozyskiwanie drewna, transport i edukacja. W gminie Milejczyce funkcjonują następujące instytucje i punkty handlowo-usługowe:

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

- Urząd Gminy Milejczyce
- Zespół Szkół w Milejczycach w skład, którego wchodzi Punkt Przedszkolny, Szkoła Podstawowa, Gimnazjum,
- Gminny Ośrodek Kultury w Milejczycach,
- Gminna Biblioteka Publiczna w Milejczycach,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Milejczycach,
- Urząd Stanu Cywilnego w Milejczycach,
- Agencja Poczтовая w Milejczycach,
- Ośrodek Zdrowia w Milejczycach,
- Punkt Apteczny w Milejczycach,
- Stacja Paliw,
- Ochotnicza Straż Pożarna,
- Gospodarstwo Rybackie w Pokaniewie,
- Tartak w Milejczycach,
- Skup Żłomu w Pokaniewie,
- Żwirowania w Pokaniewie,
- „Junakor” Sławomir Waraksa
- 6 sklepów spożywczo-przemysłowych i 2 sklepy przemysłowe³.

W tabeli poniżej przedstawiono wykaz podmiotów gospodarczych w podziale na sołectwa.

Tabela 18. Wykaz podmiotów gospodarczych na terenie gminy Milejczyce w podziale na sołectwa

Lp.	Sołectwo	Liczba podmiotów gospodarczych
1.	Biełki	1
2.	Borowiki	0
3.	Choroszczewo	3
4.	Choroszczewo – Kolonia	2
5.	Grabarka	0
6.	Klimkowicze	1
7.	Kościukowicze	0
8.	Lewosze	0
9.	Miedwieżyki	0
10.	Mikulicze	0
11.	Milejczyce I	19
12.	Milejczyce II	18
13.	Nowosiółki	1
14.	Pokaniewo	10
15.	Pokaniewo Kolonia	0
16.	Rogacze	3
17.	Sobiatyno	8
18.	Wałki	2
Razem:		68

Źródło: Bank Danych Lokalnych

³ Program Aktywizacji i Rozwoju Gminy Milejczyce na lata 2012-2018

Według powyższych danych najwięcej podmiotów gospodarczych zlokalizowanych jest w sołectwach Milejczyce I i II w sumie 37 podmiotów, 10 podmiotów – sołectwo Pokaniewo, 8 w Sobiątnie.

3.3 Sfera środowiskowa

3.3.1 Obszary chronione

Lasy i grunty leśne w gminie Milejczyce według danych GUS w 2015 zajmują powierzchnię 6 410,36 ha. Wskaźnik lesistości wynosi 42,1% i jest znacznie wyższy od wskaźnika dla województwa podlaskiego, który wynosi 30,8% i dla powiatu siemiatyckiego 34,5%. Lasy gminy Milejczyce należą do Nadleśnictwa Nurzec.

Tabela 19. Powierzchnia lasów w gminie Milejczyce w 2015 roku

Wyszczególnieni	Powierzchnia [ha]
Grunty leśne publiczne ogółem	2 580,36
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	2 490,92
Grunty leśne prywatne	3 830,00
Ogółem	6 410,36

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Według danych GUS powierzchnia lasów prywatnych na koniec 2015 r. wynosiła 3830,00 ha, co stanowi około 60% powierzchni lasów ogółem w gminie Milejczyce. Powierzchnia lasów państwowych wynosiła 2580,36 ha. Grunty leśne w zarządzie Lasów Państwowych stanowią 39% lasów w gminie. Główne połacie lasów znajdują się w południowo - wschodniej części gminy.

Na obszarze gminy brak jest rezerwatów przyrody, są za to obszary prawnie chronione o szczególnych walorach przyrodniczych, do których należą użytki ekologiczne. Zostały utworzone w 1997 roku w obrębie geodezyjnym miejscowości Mikulicze, Rogacze, Miedwieżyki i Milejczyce. Ich obszar wynosi 19,80 ha łącznie i należy do Nadleśnictwa Nurzec.

Tabela 20. Rejestr użytków ekologicznych w gminie Milejczyce

Lp.	Rodzaj użytku ekologicznego	Powierzchnia [ha]	Obręb geodezyjny	Opis użytku ekologicznego
1.	Ekosystem bagienny	0,72	Mikulicze	Zachowanie roślinności nieleśnej na śródleśnej okresowo podtapianej polanie
2.	Ekosystem bagienny	0,6	Mikulicze	Zachowanie naturalnej roślinności nieleśnej na śródleśnym torfowisku

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

3.	Ekosystem bagienny	1,01	Mikulicze	Zachowanie śródleśnego torfowiska z naturalną roślinnością nieleśną
4.	Ekosystem bagienny	0,42	Mikulicze	Zachowanie śródleśnego torfowiska z naturalną roślinnością nieleśną
5.	Ekosystem bagienny	0,28	Mikulicze	Zachowanie śródleśnego torfowiska z naturalną roślinnością
6.	Ekosystem bagienny	0,37	Mikulicze	Zachowanie naturalnej roślinności bagiennej na śródleśnym torfowisku
7.	Ekosystem bagienny	0,25	Mikulicze	Zachowanie naturalnej roślinności w śródleśnym okresowo podtapianym obniżeniu
8.	Ekosystem bagienny	0,58	Rogacze	Zachowanie śródleśnego bagienka z naturalną roślinnością szuwarową
9.	Ekosystem bagienny	0,47	Rogacze	Zachowanie śródleśnej polanki z roślinnością łąkową
10.	Ekosystem bagienny	0,32	Mikulicze	Zachowanie śródleśnego mokradła z naturalną roślinnością szuwarową
11.	Ekosystem bagienny	10,58	Miedwieżyki	Zachowanie naturalnej roślinności wodnej i bagiennej
12.	Ekosystem bagienny	0,38	Miedwieżyki	Zachowanie śródleśnego torfowiska z naturalną roślinnością
13.	Ekosystem bagienny	2,09	Miedwieżyki	Zachowanie naturalnej roślinności bagiennej
14.	Ekosystem bagienny	0,37	Miedwieżyki	Zachowanie naturalnej roślinności bagiennej
15.	Ekosystem bagienny	0,5	Milejczyce	Zachowanie śródleśnego torfowiska z naturalną roślinnością szuwarową
16.	Ekosystem bagienny	0,9	Milejczyce	Zachowanie śródleśnego mokradła z naturalną roślinnością bagienną

Źródło: www.2.bialystok.rdos.gov.pl

W gminie występuje 1 pomnik przyrody – dąb szypułkowy położony w Kolonii Pokaniewo. Niewielka część gminy – niecałe 1 ha znajduje się na obszarze Natura 2000 Ostoja w Dolinie Górnego Nurca powołanego w celu ochrony miejsc bytowania i rozrodu ptaków. Gmina Milejczyce, jak całe województwo podlaskie, leży w funkcjonalnym obszarze Zielonych Płuc Polski.

Na terenie gminy Milejczyce jest wiele miejsc cennych pod względem przyrodniczym i środowiskowym, jednak tych, które nadają się do odpoczynku i integracji społecznej jest niewiele.

Lokalizacja skwerów i parków na terenie gminy Milejczyce:

- park przy skrzyżowaniu ulic 3 Maja i Parkowej w Milejczycach,
- skwer przy ul. 3 maja i Św. Barbary
- plac przy Zespole Szkół w Milejczycach,
- dwa skwery ze starodrzewem sosnowym na ul. Szkolnej (przy szkole i przy urzędzie gminy)
- plac przy Świątlicy Wiejskiej w Milejczycach.

3.3.2 Zanieczyszczenie powietrza

Substancjami zanieczyszczającymi, mającymi największy udział w emisji zanieczyszczeń, pochodzącymi głównie z procesów spalania energetycznego są: tlenki azotu (NO-NO₂), dwutlenek siarki (SO₂), tlenek węgla (CO) i pyły. Od środków transportu największy udział w emisji zanieczyszczeń mają: tlenek węgla (CO), tlenki azotu (NO-NO₂) i benzen (C₆H₆). Głównymi źródłami zanieczyszczeń atmosfery na terenie powiatu są rozproszone źródła emisji z sektora komunalno – bytowego, a także zanieczyszczenia komunikacyjne związane z ruchem pojazdów.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2015 r. emisja zanieczyszczeń gazowych ogółem z terenu powiatu siemiatyckiego wynosiła 14 264 ton. W porównaniu do roku poprzedniego odnotowano nieznaczny jej spadek⁴.

Ocena stopnia zanieczyszczenia powietrza na terenie woj. podlaskiego dokonywana jest w oparciu o pomiary kontrolne głównych zanieczyszczeń bezpośrednio emitowanych do atmosfery (emisja) oraz badania monitoringowe substancji powstających w atmosferze (imisja).

Gmina Milejczyce znajduje się na terenie „Strefy Podlaskiej” która obejmuje wszystkie, za wyjątkiem Aglomeracji Białostockiej, powiaty województwa podlaskiego. Wykonywana jest corocznie (zgodnie art. 89 Ustawy Prawo ochrony środowiska) „Ocena poziomów substancji w powietrzu i klasyfikacji stref województwa podlaskiego”. Ocena wykazała za rok 2015 przekroczenia normy pyłu PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu dla kryterium oceny - ochrona zdrowia. Do oceny jakości powietrza na terenie całego województwa służą również pomiary na potrzeby oceny narażenia ekosystemów. Badania prowadzone są na stacji tła wiejskiego w m. Borsukowizna (gm. Krynki). Wykonywany jest tam pomiar automatyczny dwutlenku siarki, tlenków azotu i ozonu. W 2015 r. stwierdzono przekroczenia poziomów celów długoterminowych dla ozonu zarówno dla kryteriów: ochrony zdrowia i ochrona roślin. Taką ocenę potwierdzają wyniki badań prowadzonych od 2004 r.

⁴ Informacja o stanie środowiska na terenie powiatu siemiatyckiego

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

Na terenie gminy Milejczyce nie są prowadzone bezpośrednio pomiary stężeń zanieczyszczeń w powietrzu.

3.3.3 Hałas

Do podstawowych czynników mających wpływ na klimat akustyczny miasta zaliczyć należy komunikację drogową oraz w znacznie mniejszym stopniu hałas przemysłowy, którego uciążliwość ma charakter lokalny o stosunkowo niedużym zasięgu. Skala zagrożeń hałasem przemysłowym nie jest zbyt duża, a zasięg jego oddziaływania ma zwykle charakter lokalny.

Na terenie gminy Milejczyce nie występują przekroczenia poziomu hałasu.

3.3.4 Azbest

Azbest zaliczany jest do grupy dziesięciu najbardziej szkodliwych substancji. Znajduje się w opracowanym przez Ministerstwo Zdrowia wykazie substancji obejmującym substancje o udowodnionym działaniu rakotwórczym. Azbest tylko w niewielkim stopniu wnika do organizmu innymi drogami niż przez drogi oddechowe - ale translokacja i usuwanie pyłu z organizmu powodują, że szkodliwe działanie azbestu może dotyczyć także narządów i tkanek nienależących do układu oddechowego.

Gmina Milejczyce opracowała program usuwania wyrobów zawierających azbest. Zgodnie z opracowanym dokumentem na terenie gminy Milejczyce zinwentaryzowano 3852,405 Mg azbestu o powierzchni 256 827 m².

Tabela 21. Inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest znajdujących się na budynkach na terenie gminy Milejczyce

Lp.	Miejscowość	Powierzchnia wyrobów zawierających azbest [m ²]	Masa wyrobów zawierających azbest [Mg]
1.	Bielki	11 384	170,76
2.	Borowiki	5 248	78,72
3.	Chańki	3 406	51,09
4.	Choroszczewo	8 639	129,59
5.	Choroszczewo Kolonia	7 842	117,63
6.	Gołubowszczyzna	3 064	45,96
7.	Grabarka	8 420	126,30
8.	Klimkowicze	6 865	102,98
9.	Kościukowicze	2 486	37,29
10.	Lewosze	4 710	70,65
11.	Lubiejki	4 605	69,08
12.	Miedwieżyki	10 921	163,82
13.	Mikulicze	17 081	256,22
14.	Milejczyce	63 054	945,81
15.	Nowosiółki	10 236	153,54

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

16.	Pawłowo	2 430	36,45
17.	Pokaniewo	16 216	243,24
18.	Pokaniewo Kolonia	10 211	153,17
19.	Rogacze	21 118	316,77
20.	Sobiatyno	27 426	411,39
21.	Wałki	11 465	171,98
	Razem:	256 827	3 852,41

Źródło: Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Milejczyce

3.3.5 Obszary przemysłowe

Tereny przemysłowe definiuje się jako zdegradowane, nieużywane lub nie w pełni wykorzystane tereny przeznaczone pierwotnie pod działalność gospodarczą, która została zakończona. Produkcja przemysłowa powoduje powstawanie wyrobisk, zwalów, odkształceń powierzchni ziemi, zmiany struktury gleby, zabudowę wielkich obszarów, zanieczyszczenie gruntów, wód powierzchniowych.

Pojawienie się terenów przemysłowych jest nieuchronnym zjawiskiem przestrzennym wyrażającym właściwości procesu użytkowania terenu, rozwoju gospodarczego i relacji do środowiska naturalnego. Proces użytkowania terenu ma charakter cykliczny, w którym po okresie planowania, rozwoju gospodarowania i jego eksploatacji następuje okres zmniejszenia się właściwości użytkowych i upadek danego zagospodarowania. Likwidacja dużego zakładu skutkuje pojawieniem się terenów przemysłowych zarówno na jego działce jak i w obszarze jego oddziaływania.

Na terenie gminy występują tereny przemysłowe po byłej gorzelnii w Pokaniewie oraz po kaflarni w Milejczycach.

3.4 Sfera przestrzenno-funkcjonalna

3.4.1 Infrastruktura techniczna

Według danych GUS długość sieci wodociągowej i liczba przyłączonych gospodarstw systematycznie rośnie. W 2015 roku długość sieci wodociągowej wynosiła 83,9 km, z 875 przyłączami prowadzącymi do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. Z sieci wodociągowej korzysta 1626 osób. Istniejący system zaopatrzenia w wodę zapewnia dostawę dla 85,9% mieszkańców gminy Milejczyce.

Tabela 22. Sieć wodociągowa na terenie gminy Milejczyce

Wyszczególnienie	Lata					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Długość czynnej sieci rozdzielczej	83,9	83,9	83,9	83,9	83,9	83,9
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	809	866	866	866	875	875

Źródło: Bank Danych Lokalnych

W powyższej tabeli przedstawiono stan sieci wodociągowej w latach 2010-2015 w gminie Milejczyce. Długość czynnej sieci wodociągowej od 2010 roku nie zwiększyła się. Liczba przyłączy dla budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania wzrosła o 66 szt.

Gmina Milejczyce, jako jedna z dwóch gmin w powiecie siemiatyckim nie posiada infrastruktury kanalizacyjnej.

3.5 Infrastruktura społeczna

Infrastruktura społeczna obejmuje usługi w zakresie prawa, bezpieczeństwa, oświaty i nauki, opieki społecznej i służb zdrowia. Pełni ona szereg funkcji:

- funkcje wypoczynkową, rekreacyjną i zdrowotną dla segmentu związanego z kulturą i turystyką,
- funkcje wychowawczą, edukacyjną i kulturalną dla segmentu oświaty,
- funkcje zdrowotną, związaną z funkcjonowaniem ośrodków i centrów zdrowia,
- funkcje profilaktyczną polegającą na zapobieganiu negatywnym zjawiskom społecznym, takim jak ubóstwo, analfabetyzm i marginalizacja, zły stan zdrowia.

Infrastruktura społeczna zaspokaja potrzeby socjalne, oświatowe i kulturowe ludności. Jest ona bezpośrednio związana z jakością życia społeczeństwa, wraz z rozwojem infrastruktury społecznej rośnie poziom życia mieszkańców, co w efekcie przekłada się na rozwój lokalny i regionalny.

3.5.1 Infrastruktura sportowa i turystyczna

Infrastruktura sportowa na terenie gminy Milejczyce znajduje się w następujących miejscowościach:

- boisko przy Zespole Szkół w Milejczycach,
- boiska sportowe przy zlikwidowanych szkołach w Rogaczach, Pokaniewie, Wałkach,
- sala gimnastyczna przy Zespole Szkół w Milejczycach.

Na terenie gminy odbywają się cyklicznie następujące imprezy sportowe:

- Turniej Piłki Nożnej „O Puchar Wójta Gminy Milejczyce” – podczas Dni Milejczyce
- Turnieje tenisa stołowego
- Zawody wędkarskie „O Złotego Raczka”.

Gmina Milejczyce praktycznie nie ma rozwiniętej infrastruktury turystycznej, która mogłaby przyciągnąć turystów na dłuższy pobyt. Brak jest różnego rodzaju urządzeń i obiektów stanowiących bazę turystyczną takich jak hotele, motele, pensjonaty, wyznaczone pola kempingowe lub biwakowe. Na bazę gastronomiczną składa się jedynie: Bar „Pod Gruszą” w Milejczycach. Jedno gospodarstwo agroturystyczne znajduje się w Kolonii Pokaniewo.

Przez teren gminy lub w innych ościennych gminach przebiegają następujące szlaki turystyki pieszej i rowerowej:

- Szlak Doliny Moszczoniej: - Nurzec Stacja - Moszczona Pańska - Sycze - Grabarka - Szerszenie - Olendry.
- Szlak Religii Województwa Podlaskiego – Drohiczyn – Grabarka – Hajnówka - Białowieża - Tykocin-Krypno -Białystok-Święta Woda - Krynki - Bohoniki - Różanystok - Studzieniczna – Wigry - Wodziłki.
- Szlak rowerowy leśny - Drohiczyn - Perlejewo - Czaje - Grodzisk - Dziadkowice - Milejczyce - Nurzec Stacja - Niemirów - Mielnik - Anusin - Siemiatycze – Drohiczyn.
- Szlak Rowerowy Green Velo – przebiegający w gminie Milejczyce przez miejscowości: Gołubowszczyzna, Rogacze oraz Miedwieżki.

Przez gminę Milejczyce przebiega również kulturowy Szlak Jagielloński oraz samochodowy Szlak Frontu Wschodniego I Wojny Światowej o znaczeniu międzynarodowym.

W obszarze dóbr kultury i zabytków gmina Milejczyce posiada wiele cennych obiektów:

- układ urbanistyczny wsi Milejczyce, XVI-XX wieku,
- cmentarz wielowyznaniowy w Milejczycach,
- Kościół parafialny św. Stanisława w Milejczycach z II połowy XVIII wieku-orientowany, drewniany o konstrukcji zrębowej. We wnętrzu znajdują się barokowe ołtarze wykonane przed 1744 rokiem oraz przy kościele dzwonnica drewniana z 1740 roku,
- Parafialna cerkiew pod wezwaniem św. Barbary w Milejczycach z 1890 roku. Drewniana, orientowana. Ikonostas z ok. 1900 roku, z dwiema barokowymi ikonami.

- Cerkiew cmentarna św. Mikołaja w Milejczycach z ok.1890 roku- drewniana, orientowana.
- Synagoga z 1927 roku w Milejczycach (po II wojnie światowej kino, biblioteka i ośrodek kultury, obecnie zamknięte) w miejscu poprzedniej drewnianej z 1857 roku. Murowana z cegły, na planie prostokąta, nietynkowana. Na elewacji południowej Gwiazda Dawida i data budowy.
- Cmentarz żydowski w Milejczycach
- Cerkiew pod wezwaniem św. św. Apostołów Piotra i Pawła w Sobiatorynie. Prawdopodobnie z około 1672 roku, rozbudowana w końcu XVIII wieku. W roku 1969 została odremontowana.
- Cmentarz prawosławny w Sobiatorynie,
- kamienne ogrodzenie cmentarza w Sobiatorynie,
- Cerkiew Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Rogaczach – prawosławna cerkiew parafialna.

Ponadto na terenie gminy występuje znaczna ilość zabytków, które nie są objęte żadną formą ochrony, ale mają walory budownictwa z XIX i początku XX wieku. Jest to głównie oryginalna drewniana architektura jak domy i zagrody, stodoły i spichlerze w Milejczycach, Bielkach, Sobiatorynie, Mikulicach i innych miejscowościach.

3.5.2 Infrastruktura kultury

Do ośrodków upowszechniających kulturę w gminie należą: Gminny Ośrodek Kultury, Świetlica Wiejska w Milejczycach, w której udostępniona jest mieszkańcom bezpłatnie siłownia oraz Świetlica Wiejska w Pokaniewie (wyposażone i odremontowane dzięki funduszom unijnym z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich). Obie świetlice oferują mieszkańcom gminy ciekawe propozycje spędzanie czasu wolnego, pozwalają na rekreację i rozwijanie zainteresowań, jak też integrują lokalną społeczność. Organizowane są warsztaty kulinarne, plastyczne oraz rękodzieła, prezentowany jest dorobek artystyczny zespołów lokalnych, koncerty, dyskoteki, zajęcia ruchowe.

Poniżej zamieszczono wykaz obiektów kulturowych funkcjonujących na terenie gminy Milejczyce.

Tabela 23. Wykaz obiektów kulturowych na terenie gminy Milejczyce

Lp.	Obiekty kultury
1.	Gminny Ośrodek Kultury w Milejczycach 3 maja 44
2.	Gminna Biblioteka Publiczna w Milejczycach 3 Maja 44
3.	Świetlica Wiejska w Milejczycach
4.	Świetlica Wiejska w Pokaniewie

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

5.	Świetlica w Rogaczach
6.	Świetlica w Sobiatorynie
7.	Świetlica w Miedwieżykach
8.	Świetlica w Mikuliczach

Źródło: dane uzyskane z Urzędu Gminy Milejczyce

Większość świetlic wymienionych powyżej ze względu na swój stan techniczny i słabe wyposażenie nie może w pełni świadczyć usług kultury dla mieszkańców gminy. Świetlice wymagają remontu i doposażenia.

Tabela 24. Działalność domów kultury, klubów i świetlic w gminie Milejczyce w latach 2010-2015

Wyszczególnienie	Lata				
	2011	2012	2013	2014	2015
Imprezy	33	65	58	68	82
Uczestnicy imprez	525	940	2 147	5 671	4 459
Grupy artystyczne	3	2	2	2	2
Członkowie grup artystycznych	24	11	18	14	19
Koła (kluby)	4	3	4	3	5
Członkowie kół (klubów)	45	40	75	60	72

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Według danych GUS na terenie gminy Milejczyce w 2015 roku Gminny Ośrodek Kultury zorganizował 82 imprezy kulturowe, w których w sumie uczestniczyło 4 459 osób. W ramach działalności GOK działały 2 grupy artystyczne z 19 członkami oraz 5 kół z 72 członkami kół.

Na terenie gminy odbywają się następujące imprezy cykliczne:

- Koncert Kolędniczo – Karnawałowy,
- Korowody na Prowody – Rogacze, Miedwieżyki, Mikulicze – Lewosze i Gołubowszczyzna, pierwsza niedziela po Wielkanocy prawosławnej; impreza kultywująca obrzęd wołoczebny, topienia Rohulki (Marzanny),
- festyn „Dni Milejczyce” –(zazwyczaj drugi lub trzeci weekend lipca) miejsce – plac przy Świetlicy Wiejskiej w Milejczycach lub plac przy Zespole Szkół w Milejczycach,
- Impreza na Piotra i Pawła w Sobiatorynie,
- Impreza na Św. Antoniego w Rogaczach,
- Koncerty w Wałkach,
- Dzień Pokaniewa.

Działalność upowszechniającą czytelnictwo prowadzi Gminna Biblioteka Publiczna w Milejczycach. Biblioteka dysponuje urozmaiconym księgozbiorem literatury pięknej, popularnonaukowej oraz czasopism. Pełni również rolę edukacyjną, prowadząc zajęcia popularyzujące czytelnictwo wśród najmłodszych.

Tabela 25. Biblioteki w gminie Milejczyce

Wyszczególnienie	Lata				
	2011	2012	2013	2014	2015
Biblioteki i filie	1	1	1	1	1
Księgozbiór	12 470	12 635	12 849	13 073	13 244
Czytelnicy w ciągu roku	225	227	228	231	200
Wypożyczenia księgozbioru na zewnątrz	6 583	6 356	6 702	6 737	5 435

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Według danych GUS w 2015 roku Gminną Bibliotekę w Milejczycach odwiedziło w sumie 5 435 osób. W stosunku do roku poprzedniego liczba czytelników zwiększyła się o 171 osób. Analizując jednak liczbę wypożyczeń księgozbiorów na zewnątrz zauważamy spadek o 1302. Korzystanie z księgozbiorów czytelników wynosi około 27 książek na jednego wypożyczającego.

3.5.3 Opieka zdrowotna i pomoc społeczna

Na terenie gminy podstawowa opieka zdrowotna realizowana jest w Ośrodku Zdrowia przy ul. Wodociągowej w Milejczycach. Na podstawie umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia w ośrodku przyjmuje lekarz rodzinny oraz lekarz dentysta. Natomiast świadczenia zdrowotne w zakresie leczenia szpitalnego, poradni specjalistycznych, opieki ambulatoryjnej udzielane są przez powiatowy Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Siemiatyczach.

Na terenie gminy Milejczyce w zakresie pomocy społecznej działa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, który swoim działaniem obejmuje wszystkie miejscowości wchodzące w skład gminy. Ośrodek jest jednostką budżetową finansowaną z budżetu gminy na realizację zadań własnych oraz dotacji celowych z budżetu państwa na realizację zadań zleconych pomocy społecznej. Zadania te to między innymi:

- tworzenie warunków organizacyjnych funkcjonowania pomocy społecznej,
- analiza i ocena zapotrzebowania na świadczenia pomocy społecznej,
- przyznawanie i wypłacanie świadczeń,
- pomoc osobom lub rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności funkcjonowania w społeczeństwie,
- dożywianie,
- wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizowanie pieczy rodziny zastępczej,
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania ustawowe, w szczególności dotyczące pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, zaliczek alimentacyjnych, dożywiania, ubezpieczeń społecznych, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, ochronie zdrowia psychicznego. Celem strategicznym realizowanym przez GOPS jest wspomaganie osób i rodzin

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do realizacji potrzeb życiowych i uczestnictwo w życiu społecznym.

W tabeli poniżej przedstawiono wykaz obiektów opieki zdrowotnej i aptek oraz pomocy społecznej działające na terenie gminy.

Tabela 26. Obiekty opieki zdrowotnej, aptek oraz pomocy społecznej

Lp.	Wyszczególnienie	Adres
1.	Ośrodek Zdrowia	ul. Wodociągowa 2, 17-332 Milejczyce
2.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Szkolna 5, Milejczyce
3.	Punkt Apteczny	ul. 3 Maja 33, 17-332 Milejczyce

Źródło: dane z Urzędu Gminy Milejczyce

Wszystkie wyżej wymienione obiekty działają w miejscowości Milejczyce.

3.6 Sfera techniczna

Gmina Milejczyce, ze względu na rolniczy charakter, cechuje się małym zróżnicowaniem zabudowy, w którym przeważa typ zabudowy rolniczej. Zabudowa mieszkaniowa niezwiązana z prowadzeniem gospodarstwa uwydatniona jest w miejscowości gminnej Milejczyce.

Warunki mieszkaniowe są jednym z najbardziej wiarygodnych czynników świadczących o postępującym rozwoju gospodarczym i wzroście zamożności społeczeństwa. Zauważalna jest poprawa w zakresie dostępnej powierzchni mieszkań jak i powierzchni przypadającej na jednego mieszkańca. Zjawisko to obrazuje poniższa tabela.

Tabela 27. Zasoby mieszkaniowe na obszarze gminy Milejczyce w latach 2008-2015

Wyszczególnienie	Lata					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania [m ²]	75,5	75,5	75,6	75,6	75,6	75,5
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę [m ²]	37,6	38,3	39,7	40,7	41,5	42,3
Ilość mieszkań	1 056	1 056	1 058	1 057	1 059	1 060

Źródło: Dane GUS

W analizowanym okresie w Gminie Milejczyce liczba mieszkań systematycznie się zwiększa i na koniec 2015 roku wynosiła 1060 szt. i w stosunku do roku 2009 wzrosła o 4 mieszkań. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w roku 2015 wynosiła 75,5 m² i w porównaniu do roku 2009 nie zmieniła się. Wskaźnik przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkania na osobę najwyższy był w roku 2015 i wyniósł 42,3m². W celu określenia jakości stanu zasobów mieszkaniowych poddano analizie panujące warunki socjalno-bytowe.

Tabela 28. Stan wyposażenia mieszkań w gminie Milejczyce w urządzenia techniczno-sanitarne w latach 2009-2015

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

Wyszczególnienie	Lata						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Wodociąg	608	731	731	733	732	734	735
Ustęp splukiwany	371	577	577	579	579	581	582
Łazienka	396	514	514	516	516	518	519
Centralne ogrzewanie	204	241	241	243	243	245	246
Gaz z sieci	0	0	0	0	0	0	0

Źródło: Dane GUS, Bank Danych Lokalnych

Analizując uzyskane dane widoczny jest wzrost liczby mieszkań wyposażonych w niezbędną infrastrukturę techniczno-sanitarną. W stosunku do roku 2009 liczba mieszkań wyposażonych w wodociąg wzrosła o 127 mieszkań, ustęp splukiwany wzrost o 57% tj. 211 mieszkań, łazienka – wzrost o 31% tj. 123 mieszkań. W przypadku mieszkań wyposażonych w centralne ogrzewanie w sumie od 2009 roku przybyło 42 mieszkania. Gmina Milejczyce nie posiada podłączenia do sieci gazowniczej.

3.6.1 Zasoby mieszkaniowe komunalne i socjalne

Mieszkanie komunalne to własność gminna, a prawo do zamieszkania w nim otrzymują osoby, spełniające określone kryteria. Przyznanie lokalu jest specyficzną formą pomocy społecznej. Na terenie Gminy Milejczyce brak jest lokali socjalnych.

W tabeli poniżej przedstawiono aktualny zasób mieszkaniowy w budynkach będących w własnością gminy Milejczyce oraz ich wyposażenie.

Tabela 29. Budynki będące własnością gminy Milejczyce

Lp.	Lokalizacja	Powierzchnia użytkowa [m ²]	Wyposażenie	Stan techniczny
1.	ul. 3 Maja 84/2	33,89	Kran czerpalny, instalacja elektryczna, ogrzewanie piecowe	Średni
2.	ul. 3 Maja 84/3	58,16	Kran czerpalny, instalacja elektryczna, ogrzewanie piecowe	Średni
3.	ul. 3 Maja 81/1	45,92	Kran czerpalny, instalacja elektryczna, ogrzewanie piecowe	Średni
4.	ul. 3 Maja 81/2	67,97	Kran czerpalny, instalacja elektryczna, ogrzewanie piecowe	Średni
5.	ul. 3 Maja 81/3	60,51	Kran czerpalny, instalacja elektryczna, ogrzewanie piecowe	Średni
6.	ul. 3 Maja 81/4	26,42	Kran czerpalny, instalacja elektryczna, ogrzewanie piecowe	Średni

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

7.	ul. Parkowa 20A	48,00	Kran czerpalny, instalacja elektryczna, ogrzewanie piecowe	Zły
8.	ul. Parkowa 20/2	51,37	Kran czerpalny, instalacja elektryczna, ogrzewanie piecowe	Średni

Źródło: Uchwała nr XXI/177/2013 Rady Gminy Milejczyce z dnia 4 grudnia 2013 r. Wieloletni Program Gospodarowanie Mieszkaniowym Zasobem Gminy Milejczyce na lata 2014-2018

Całkowita powierzchnia lokali komunalnych na terenie gminy Milejczyce wynosi 392,24 m². Stan techniczny lokali komunalnych przedstawiony w powyższej tabeli jest w przeważającej części średni. Powierzchnia lokali w stanie technicznym średnim wynosi 344,24 m², co stanowi 88% całkowitej powierzchni lokali komunalnych.

4. Identyfikacja obszarów kryzysowych

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji obszar zdegradowany charakteryzuje się koncentracją negatywnych zjawisk społecznych oraz stanem kryzysowym w co najmniej jednej ze sfer dotyczących zjawisk gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych.

Zgodnie z przeprowadzoną analizą wskaźnikową oraz konsultacjami społecznymi wyznaczono obszar zdegradowany, na który składają się jednostki referencyjne charakteryzujące się problemami w sferze społecznej, przy jednoczesnym występowaniu problemów przynajmniej w jednej sferze (gospodarczej, technicznej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej). Zgodnie z przyjętą metodologią do obszarów zdegradowanych przyjęto obszary, w których występuje kumulacja negatywnych zjawisk. Ostatecznie kształt obszarów zdegradowanych został przyjęty po konsultacjach dotyczących wyznaczenia obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji.

Tabela 30. Obszary zdegradowane

Lp.	Numery na mapie	Sołectwo	Obszary zdegradowane	
			Liczba ludności	Powierzchnia (km ²)
1.	2.	Borowiki	47	6,07
2.	3.	Choroszczewo	77	3,28
3.	7.	Kościukowicze	34	11,57
4.	8.	Lewosze	27	4,21
5.	9.	Miedwieżyki	35	1,84
6.	10.	Mikulicze	34	11,57
7.	11.	Milejczyce I	55	9,30
8.	12.	Milejczyce II	426	12,11
9.	13.	Nowosiółki	394	27,51
10.	14.	Pokaniewo	61	5,53
11.	15.	Pokaniewo Kolonia	170	9,32
12.	16.	Rogacze	113	8,27
13.	18.	Wałki	154	9,66
		Suma:	1696	122,09
		Procent:	85,01	80,57

Źródło: opracowanie własne

Wskazany obszar zajmuje około 122 km², co stanowi 80,57% całego obszaru gminy i zamieszkały jest przez 1 696 mieszkańców, co stanowi 85,01% ogółu mieszkańców.

Szczegółowy opis wyznaczenia obszaru zdegradowanego stanowi załącznik nr 1 do Programu Rewitalizacji – „Diagnoza wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Milejczyce”.

5. Zasięg przestrzenny obszaru rewitalizacji

5.1 Podstawowe informacje

Zgodnie z art. 10 ust. 1 i 2 ustawy o rewitalizacji obszar rewitalizacji to obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gminy zamierza prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy.

W związku z tym wyznaczony został obszar:

- na którym występuje najwyższe natężenie negatywnych zjawisk w sferze społecznej oraz przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej gospodarczej i środowiskowej,
- który ma istotne znaczenie dla rozwoju gminy,

a jednocześnie nie przekroczył 20% obszaru powierzchni gminy i nie jest zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców.

Szczegółowe informacje dotyczące wyznaczenia terenów rewitalizacji zostały opisane w dokumencie „Diagnoza wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Milejczyce, stanowiący załącznik nr 1 do Programu Rewitalizacji.

W wyniku przeprowadzonych konsultacji dotyczących Uchwały Rady Gminy Milejczyce w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji gminy Milejczyce, wyznaczono ostateczny kształt obszaru rewitalizacji.

Tabela 31. Obszary wyznaczone do rewitalizacji

Lp.	Numer na mapie	Sołectwo	Obszar rewitalizacji		
			Uzasadnienie	Ludność	Powierzchnia (km ²)
1.	3.	Choroszczewo	Natężenie zjawisk kryzysowych	77	3,28
5.	11.	Milejczyce (teren obejmujący Milejczyce I i Milejczyce II)	Natężenie zjawisk kryzysowych - obszar o istotnym znaczeniu dla obszaru całej gminny.	200 (włączono centrum i północną część)	7,4 (włączono centrum i północną część)
4.	10.	Mikulicze	Natężenie zjawisk kryzysowych	55	2,26 (włączono jedynie zurbanizowaną część sołectwa)
9.	16.	Rogacze	Natężenie zjawisk kryzysowych	103	3,2 (włączono jedynie zurbanizowaną część sołectwa)
10.	18.	Wałki	Natężenie zjawisk kryzysowych	154	9,66
			Suma:	589	25,80
			Procent:	29,52	17,02

Źródło: Opracowanie własne

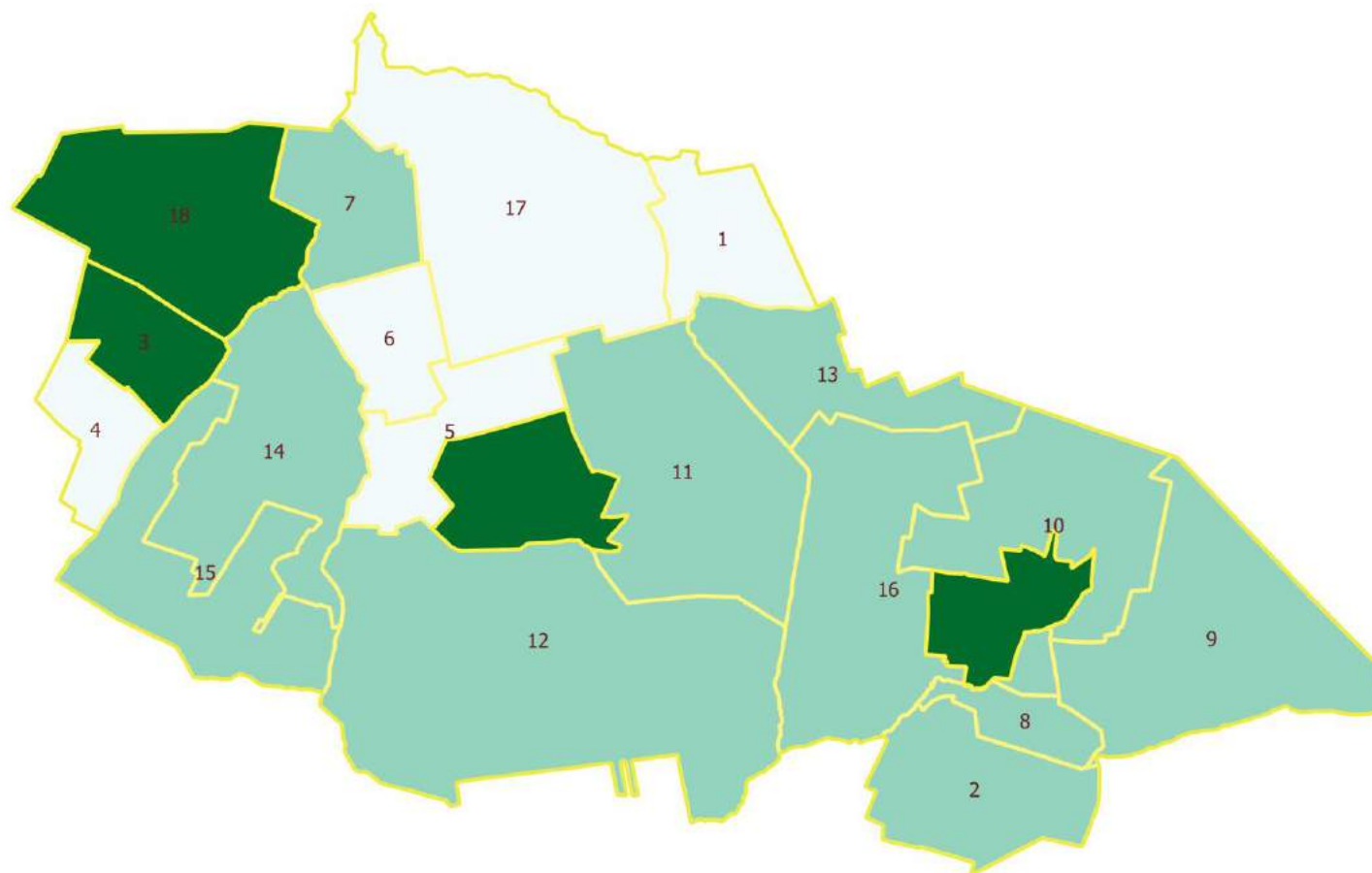
GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

Obszar rewitalizacji zajmuje powierzchnię 25,80 km², co stanowi 17,02% powierzchni gminy i jest zamieszkiwany przez 589 mieszkańców, co stanowi 29,52% liczby mieszkańców gminy Milejczyce.

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

Rysunek 1. Mapa gminy Milejczyce – obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji

Lp.	Sołectwo
1.	Bielki
2.	Borowiki
3.	Choroszczewo
4.	Choroszczewo – Kolonia
5.	Grabarka
6.	Klimkowicze
7.	Kościukowicze
8.	Lewosze
9.	Miedwieżyki
10.	Mikulicze - (część)
11.	Milejczyce I - (część)
12.	Milejczyce II - (część)
13.	Nowosiółki
14.	Pokaniewo
15.	Pokaniewo Kolonia
16.	Rogacze - (część)
17.	Sobiatyno
18.	Wałki

Legenda

- Obszar zdegradowany
- Obszar rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne

5.2 Pogłębiona diagnoza

Na terenie gminy Milejczyce zostały wyznaczone 3 podobszary do rewitalizacji:

- Obszar 1: Sołectwo Choroszczewo i Wałki
- Obszar 2: Zurbanizowaną część sołectwa Mikulicze oraz Rogacze
- Obszar 3: Wydzielony obszar sołectwa Milejczyc

Poniżej dokonano szczegółowej charakterystyki potencjału wyznaczonych terenów rewitalizacji, który został wyznaczony z poszanowaniem ścisłej metodologii dla tego typu delimitacji wynikających z Ustawy o rewitalizacji. Obszar rewitalizacji w przypadku gminy Milejczyce, przypada na obszar o największej dynamice zjawisk społeczno-gospodarczych, przestrzennych, środowiskowych i technicznych. Obszar rewitalizacji został wyznaczony w trzech podobszarach, których specyfikę omówiono poniżej w ramach pogłębionej analizy.

Obszar 1. – Obejmujący sołectwo Choroszczewo i Wałki

Wyznaczony obszar mieści się w zachodniej części gminy, zamieszkały jest przez 231 osób i obejmuje powierzchnię 12,94 km².

Z przeprowadzonej analizy wynika, że na danym obszarze występuje problem bezrobocia, ubóstwa oraz problem ze stanem zdrowia (osoby długotrwale chore). Na danym obszarze jak też w innych podobszarach zauważalny jest problem niskiej aktywności społecznej. Dodatkowo na wyznaczonym obszarze występują przestępstwa, a kilka rodzin objętych jest „niebieską

kartą”. W sferze przestrzenno-technicznej mieszkańcy tego obszaru nie mają dostępu do ośrodków kultury oraz do punktów ochrony zdrowia.

Przeprowadzone konsultacje społeczne na tym obszarze potwierdziły występowanie zdiagnozowanych problemów. Dodatkowo mieszkańcy jako jeden z głównych problemów wskazywali aktywność społeczną, które objawia się niskim poziomem współpracy międzyludzkiem, niskim zaangażowaniem mieszkańców w sprawy lokalne oraz niskim poziomem uczestnictwa mieszkańców w wydarzeniach kulturowych. Ważną kwestią poruszaną przez mieszkańców jest też ogólny stan zdrowia oraz bezpieczeństwo w okolicy zamieszkania. Dodatkowo mieszkańcy nisko oceniają ogólny poziom kreatywności i przedsiębiorczości, czego dowodem jest niska liczba zarejestrowanych przedsiębiorstw oraz występujący problem bezrobocia.

Według mieszkańców w pierwszej kolejności zadania rewitalizacyjne powinny skupić się na działaniach mających na celu aktywizację mieszkańców gminy, co przyczyni się do budowania więzi i zaufania międzyludzkiego. Aktywne spędzenie czasu wolnego oraz udział we wspólnych przedsięwzięciach regionalnych pozwoli na budowę silnych więzów lokalnych. Niezbędnym elementem do realizacji tego zadania jest odpowiednia infrastruktura, która umożliwi realizację wspólnych przedsięwzięć. Dodatkowo powstała infrastruktura powinna zostać odpowiednio doposażona w celu możliwości realizacji dodatkowych zajęć edukacyjnych, kulturalnych oraz rekreacyjnych.

Wobec powyższego do najważniejszych potrzeb rewitalizacyjnych zaliczyć należy stworzenie niezbędnej infrastruktury do pobudzenia aktywności mieszkańców, ale też stworzenia warunków rozwoju. Trzeba przede wszystkim prowadzić działania na rzecz poprawy oferty edukacyjnej, kulturowej oraz rekreacyjnej tak, aby zatrzymać odpływ osób młodych i najbardziej aktywnych, a przez to – mogących stanowić naturalnych liderów.

Do pilnych potrzeb zalicza się:

- Rozwój oferty edukacyjnej, kulturowej oraz rekreacyjnej.
- Poprawa możliwości spędzania wolnego czasu, w tym poprzez tworzenie i modernizację terenów rekreacji i wypoczynku.
- Pobudzanie aktywności społecznej mieszkańców.
- Poprawa stanu zdrowia oraz promocja zdrowego stylu życia.
- Rozwój umiejętności oraz pobudzenie kreatywności mieszkańców.
- Wspieranie w powrocie na rynek pracy osób bezrobotnych.

Obszar 2. – Obejmujący sołectwo Mikulicze oraz Rogacze

Podobszar zlokalizowany jest w zachodniej części sołectwa obejmując powierzchnię 5,46 km² oraz zamieszkały jest przez 158 mieszkańców.

Obszar ten charakteryzuje się stosunkowo wysokim bezrobociem oraz występowaniem ubóstwa. W trakcie konsultacji społecznych mieszkańcy potwierdzili wskazane problemy dodatkowo wskazując na występowanie alkoholizmu oraz przemocy w rodzinie. Mieszkańcy narzekali na zły stan zdrowia, niski poziom kreatywności i przedsiębiorczości oraz niski poziom wykształcenia. Dodatkowo analiza wskaźnikowa jak i przeprowadzone konsultacje wskazują na niską aktywność mieszkańców i brak zaufania międzyludzkiego, co potwierdza występowanie wandalizmów oraz przestępstw na danym obszarze. Mieszkańcy nisko oceniają aktywność ośrodków kulturowych, rekreacyjnych i społecznych w pobliżu miejsca zamieszkania.

Rewitalizacja danego obszaru powinna objąć działania aktywizujące lokalną społeczność, realizację zajęć dodatkowych: sportowych, edukacyjnych oraz rekreacyjnych. Niezbędnym elementem do realizacji powyższych zadań jest odpowiednio dostosowana infrastruktura. Do najpilniejszych działań należy zaliczyć modernizację oraz wyposażenie istniejącej infrastruktury (światlic). Przeprowadzone inwestycje dadzą impuls do dalszych działań i pozwolą na realizację zajęć z zakresu edukacji, rekreacji oraz innych działań mających na celu zbudowanie aktywnej społeczności lokalnej. Miejsce te może być wykorzystywane do

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

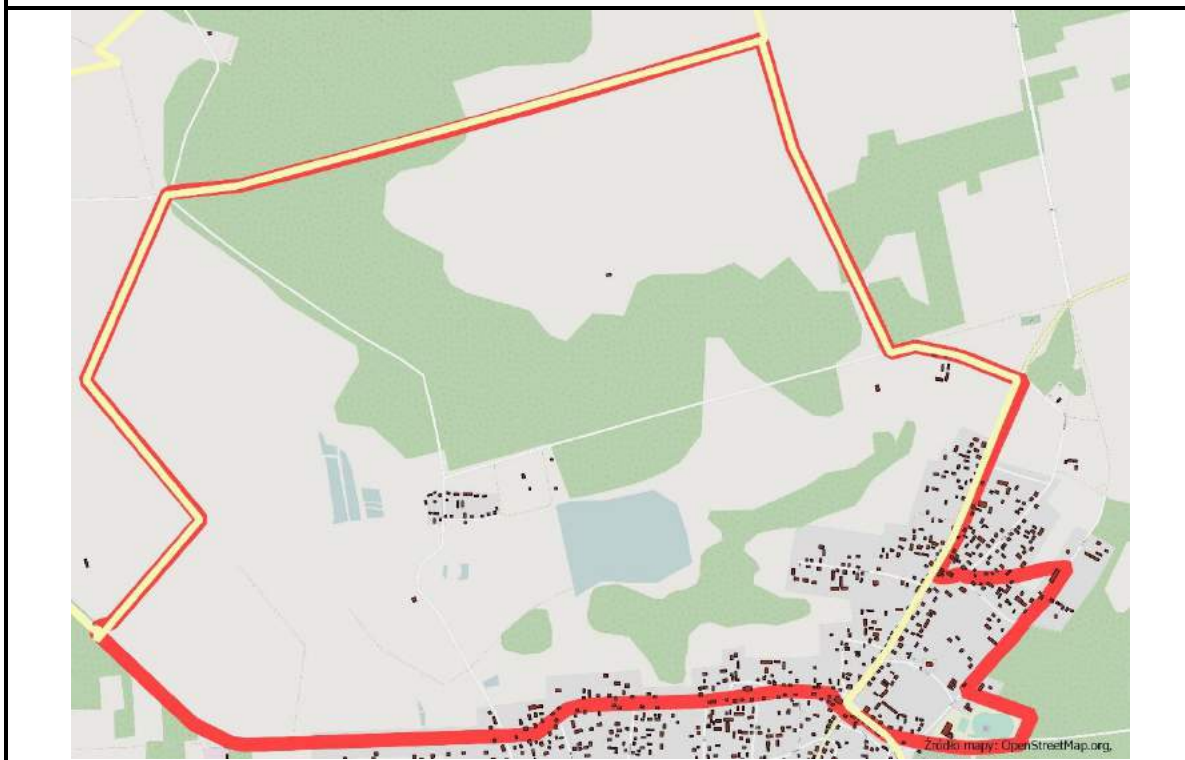
prowadzenia szkoleń aktywizujących bezrobotnych oraz pobudzających kreatywność i przedsiębiorczość.

Do pilnych potrzeb zalicza się:

- Poprawa warunków do prowadzenia dodatkowych działań edukacyjnych i kulturowych.
- Poprawa możliwości spędzania wolnego czasu, w tym poprzez tworzenie i modernizację terenów rekreacji i wypoczynku.
- Pobudzanie aktywności społecznej mieszkańców.
- Wspieranie w powrocie na rynek pracy osób bezrobotnych.

Obszar 3. – Centrum Milejczyc

Milejczyce charakteryzują się największym potencjałem społeczno – gospodarczym w całej gminie. Miejscowość zamieszkała jest przez 41% wszystkich mieszkańców gminy, dodatkowo na tym terenie zarejestrowanych jest najwięcej działalności gospodarczych. Milejczyce to miejsce pracy wielu mieszkańców gminy, centrum kulturalne, miejsce rekreacji i spotkań. Obszar charakteryzuje się centralnym położeniem i dużą liczbą przyjeżdżających mieszkańców gminy. Stworzenie silnej podstawy dla rozwoju społeczno-gospodarczego, pozwoli na osiągnięcie korzyści dla całej gminy. W danym podobszarze znajdują się miejsca pamięci narodowej, placówka oświatowa oraz Urząd Gminy. Obszar rewitalizacji obejmują najbardziej ludną część sołectwa, przez które przechodzą główne drogi dojazdowe, miejsca użyteczności publicznej, a także infrastruktura przestrzenno-funkcjonalna. Infrastruktura ta wymaga nakładów na jej remont i rozbudowę. Pomimo faktu, iż Milejczyce są centrum społecznym i kulturalnym gminy, nadal widać niewykorzystany potencjał: istnieje potrzeba stworzenia lepszych warunków do nauki dla dzieci, organizacji imprez kulturalnych oraz wykreowania miejsc dla rozwoju mikroprzedsiębiorstw. Ponadto, istnieje potrzeba stworzenia „miejsca pamięci”, podkreślających ważne historycznie miejsca stanowiące turystyczne atrakcje oraz podkreślające dziedzictwo historyczne sołectwa i całej gminy.

Na podstawie przeprowadzonej analizy wskaźnikowej na terenie występują następujące problemy: bezrobocie, ubóstwo, przestępczość oraz niska aktywność społeczna. Przeprowadzone konsultacje dla tego terenu potwierdziły istnienie wyznaczonych problemów społecznych oraz technicznych, dodatkowo mieszkańcy wskazywali na potrzebę:

- Poprawy warunków do nauki, modernizacja Szkoły Podstawowej w Milejczycach,

- Modernizacji budynku Urzędu Gminy,
- Rewitalizacji synagogi wraz z parkiem,
- Rewitalizacji zbiornika wodnego „Wał”.

Na terenie gminy istnieje jedna placówka oświatowa z której, korzystają wszyscy mieszkańcy gminy. Zadaniem priorytetowym wydaje się więc remont i modernizacja szkoły, zapewniając godne warunki do nauki oraz pracy. Modernizacja obiektu oraz wyposażenie umożliwi poprawę funkcjonowanie szkoły oraz realizację dodatkowych zajęć edukacyjnych i rekreacyjnych.

Budynek Urzędu Gminy nadaje się do natychmiastowego remontu i modernizacji. Realizacja zadania wpłynie pozytywnie na poprawę funkcjonowania urzędu, ale też usprawni jego działanie. Modernizacja obiektu pozwoli na realizację działań w zakresie aktywizacji lokalnej społeczności. W budynku będzie można prowadzić zajęcia dla osób potrzebujących, rozszerzyć ofertę edukacyjną i szkoleniową.

Modernizacja dwóch wyżej wymienionych budynków dodatkowo pozytywnie wpłynie na stan środowiska naturalnego, poprzez zmniejszenie zapotrzebowanie na energię oraz poprawi wizerunek i stan otoczenia.

Synagoga w Milejczycach została wybudowana w 1927 roku na miejscu wcześniejszej, drewnianej bożnicy. Obiekt został zbudowany na planie prostokąta i był nieotynkowany. Wysokie, półokrągłe okna w części wschodniej mieściły salę modlitewną, elewacja zachodnia posiadała parter i piętro. Podczas II wojny światowej synagoga została zdewastowana przez Niemców, urządzili w niej magazyn w którym gromadzono kontyngent zbożowy. W latach powojennych budynek zaadaptowano na Dom Kultury, na parterze obiektu mieściło się kino i sala widowiskowa, a na piętrze w dawnej sali sądu kahalnego działała duża biblioteka.

Budynek prezentuje skromną architekturę, wyróżniającą się jednak interesującym detalem architektonicznym. Jest ona ważnym elementem regionu Podlasia i świadectwem zamieszkiwania ludności żydowskiej. Obok wartości historycznych posiada walory architektoniczne i krajobrazowe. Obecnie jeden z nielicznych zabytków związanych z latami niebywałego rozwoju miasta, którym były Milejczyce, a jednocześnie „jeden z największych atutów miejscowości i gminy” popada w ruinę.

W planach remontowych jest przywrócenie budynkowi dawnej świetności i zorganizowanie w nim Domu Kultury z małym Muzeum poświęconym milejczyckim Żydom.

Rewitalizacja zbiornik retencyjny „Wał” jest szansą na stworzenie miejsca do aktywnego spędzania czasu. Inwestycja umożliwi uzupełnienie oferty rekreacyjno – sportowej. Pozytywnie wpłynie na promowanie zdrowego stylu życia. Miejsce będzie także sprzyjało realizacji różnych festynów oraz imprez okolicznościowych. Projekt wpłynie pozytywnie na aktywność lokalną mieszkańców oraz budowanie zaufania międzyludzkiego.

Podobszar rewitalizacji zamieszkały jest przez 200 osób i obejmuje powierzchnię 7,4 km² (centrum i północną część Milejczyc).

Do pilnych potrzeb zalicza się:

- Pobudzanie aktywności społecznej mieszkańców.
- Poprawa infrastruktury kulturowej oraz rekreacyjnej,
- Poprawa możliwości spędzania wolnego czasu, w tym poprzez tworzenie i modernizację terenów rekreacji i wypoczynku.
- Wykorzystanie położenia w celu rozwoju oferty społeczno- kulturalnej.
- Wspieranie w powrocie na rynek pracy osób bezrobotnych.

Mieszkańcy wszystkich podobszarów w trakcie konsultacji wskazywali na potrzebę poprawy jakości świadczonych usług administracyjnych, ale również komunalnych, a przede wszystkim społecznych. W przypadku usług komunalnych najmocniej dotyczyło to remontów infrastruktury drogowej i ciągów pieszo-rowerowych. Dodatkowo, w zasadzie w każdym z trzech podobszarów istnieje potrzeba inwestycji w infrastrukturę wodno-ściekową. W odniesieniu do usług społecznych, pogłębiona diagnoza wskazała na potrzebę rozwoju infrastruktury kulturalnej, oświatowej oraz świadczącej usługi z zakresu ochrony zdrowia.

Mieszkańcy zwracali uwagę na potrzebę podniesienia dostępności i jakości świadczonych usług publicznych, ale najważniejszym wskazywanym problemem jest gospodarcza stagnacja, która skutkuje niskim potencjałem społecznym. Wyzwaniem jest zatem rozwój przedsiębiorczości oraz odtworzenie i promocję kulturowego dziedzictwa charakterystycznego dla omawianego obszaru. Prowadzić będzie to również do integracji mieszkańców różnych podobszarów.

Należy zauważyć, że na terenie trzech podobszarów, zgodnie z przeprowadzoną analizą danych z konsultacji społecznych, występuje niska jakość kapitału społecznego. Mamy do czynienia z sytuacją, w której społeczność nie utożsamia się z przestrzenią publiczną i nie czuje się jej częścią. Zadaniem samorządu gminnego jest inicjatywa na rzecz generowania aktywności mieszkańców w różnych obszarach (praca, spędzanie wolnego czasu, itp.). Tereny trzech podobszarów zaliczonych do obszarów rewitalizacji pełnią ważne role dla społeczności lokalnych.

Pomimo wyznaczenia trzech podobszarów rewitalizacji na terenie gminy Milejczyce należy zauważyć, że obszary problemowe są bardzo zbliżone, dlatego też cele, kierunki działań oraz poszczególne projekty i działania będą wyznaczone i skierowane dla całego obszaru rewitalizacji.

Poniżej przedstawiono następujące potrzeby rewitalizacyjne dla wszystkich trzech podobszarów:

- zmniejszenie bezrobocia,
- włączenie społeczne osób zagrożonych ubóstwem,
- aktywizacja społeczna mieszkańców,

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

- podnoszenie kwalifikacji mieszkańców,
- promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia,
- wzrost atrakcyjności gospodarczej, w tym turystycznej poprzez odtworzenie i zagospodarowanie zasobów gminy,
- aktywna integracja społeczna, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizacja obywatelska mieszkańców, poprzez rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej,
- zagospodarowanie oraz modernizacja miejsc do celów kulturowych, rekreacyjnych oraz sportowych.

6. Analiza SWOT dla obszaru rewitalizacji

Analiza SWOT stanowi jedną z najpopularniejszych metod diagnozy sytuacji, w jakiej znajduje się analizowany obszar. Służy porządkowaniu i segregacji informacji, stanowi użyteczną pomoc przy dokonywaniu oceny zasobów i otoczenia danej jednostki samorządu terytorialnego, ułatwia też identyfikację problemów i określenie priorytetów rozwoju. Jej nazwa to skrót od pierwszych liter angielskich słów, stanowiących jednocześnie pola przyporządkowania czynników, mogących mieć wpływ na powodzenie planu strategicznego – silne strony (strenghts), słabe strony (weaknesses), szanse (opportunities) i zagrożenia (threats).

Ze względu na bardzo zbliżony charakter problemowy oraz obszarowy wyznaczonych obszarów rewitalizacji analiza została przeprowadzona dla wszystkich podobszarów.

Silne strony	Słabe strony
Walory przyrodniczo-krajobrazowe (duża powierzchnia terenów zielonych i zalesionych);	Bezrobocie;
Zbiornik retencyjny "WAŁ";	Niska aktywność społeczna mieszkańców; Niski poziom uczestnictwa w wydarzeniach kulturowych;
Potencjał do rozwoju rolnictwa ekologicznego, produktów lokalnych i zdrowej żywności;	Niski poziom wykształcenia większości mieszkańców;
Przychylność władz Gminy dla rozwoju przedsiębiorczości;	Niski poziom kreatywności oraz przedsiębiorczości;
Potencjał turystyczny, w tym synagoga w centrum Milejczyc	Mała liczba miejsc pracy poza rolnictwem;
	Niewystarczająca infrastruktura noclegowa, w tym agroturystyka;
	Niewystarczająca infrastruktura szlaków i ścieżek turystycznych oraz przyrodniczo - edukacyjnych;
	Niewykorzystany potencjał rekreacyjno-turystyczny;
	Niski poziom infrastruktury technicznej;
	Niewystarczająca oferta rekreacyjno – sportowa;
Szanse	Zagrożenia
Wdrażanie projektów wspierających rozwój przedsiębiorczości;	Starzejące się społeczeństwo;

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

Rozwój produkcji rolniczej metodami ekologicznymi i integrowanymi;	Migracja młodych ludzi do większych ośrodków miejskich i za granicę;
Dostępność zewnętrznych źródeł finansowania, w tym m.in. nowa perspektywa finansowa Unii Europejskiej na lata 2014-2020;	Zbyt wolny proces decentralizacji finansów publicznych, funduszy pomocowych oraz bariera wykorzystania środków zewnętrznych;
Rozwój regionalnej sieci ścieżek rowerowych, biegowych i innych (wielosezonowe trasy rekreacyjne) promowanej przez samorząd wojewódzki;	Silna konkurencja ze strony sąsiednich obszarów;
Programy aktywizujące w zakresie sportu i rekreacji, moda na zdrowy tryb życia;	Niska atrakcyjność inwestycyjna regionu i Polski Wschodniej;
Moda na zdrową żywność i zdrowy tryb życia;	Nieskuteczne działania w zakresie aktywizacji zawodowej i społecznej;
Rozwój funkcji rekreacyjno-wypoczynkowych, przy jednoczesnej popularyzacji aktywnych form spędzania czasu wolnego, turystyki jednodniowej i weekendowej;	Bariery finansowe w realizacji zakładanych działań i projektów;
Działania na rzecz rozwoju kompleksowej oferty wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych;	

Widać wyraźnie, że strategiczne czynniki rozwoju gminy dotyczą głównie aspektów rozwoju infrastruktury, przedsiębiorczości, wykorzystania dziedzictwa przyrodniczego oraz problemów społecznych.

Głównym atutem gminy jest środowisko naturalne, szczególnie duża ilość lasów oraz czyste powietrze. Wykorzystanie tego potencjału wraz z przemyślanym rozwojem rekreacyjno – wypoczynkowym może stanowić ogromną szansę rozwojową gminy. Wykorzystanie potencjału ludzkiego, produktów turystycznych (zagospodarowanie zbiornika WAT, renowacja synagogi, powstanie nowych ścieżek rekreacyjno – turystycznych) może stać się bodźcem rozwojowym dla wyznaczonych obszarów rewitalizacji, jak i dla całej gminy. Te działania mogą w konsekwencji przyczynić się do rozwoju przedsiębiorczości, która powinna być wspierana przez liczne działania takie jak: promowanie lokalnych produktów, wsparcie mieszkańców poprzez szkolenia i kursy, pobudzanie kreatywności i przedsiębiorczości mieszkańców.

Do głównych zagrożeń gminy należy zaliczyć ujemną migrację oraz starzejące się społeczeństwo. Zagrożenie dla gminy może stanowić też spowolnienie gospodarcze kraju.

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

Szans rozwojowych należy upatrywać we wzroście popytu na produkty ekologiczne i tradycyjne, rozwoju turystyki, szeroko pojętej współpracy oraz możliwości pozyskania środków finansowych w nowej perspektywie finansowej UE.

7. Wizja

Program Rewitalizacji nakreśla główne kierunki, którymi jednostka powinna podążać w perspektywie najbliższych lat. Wizja przedstawia obraz obszaru rewitalizacji w perspektywie czasu. Zakłada ona określony stan, który zostanie osiągnięty przy założeniu wystąpienia odpowiednich czynników wewnętrznych i zewnętrznych. Wizja pokazuje główny rezultat, jaki ma przynieść realizacja Programu Rewitalizacji.

Określenie wizji, celów oraz kierunków działań stanowi efekt:

- szczegółowych studiów diagnozy stanu istniejącego gminy zaprezentowanej w rozdziałach poprzednich niniejszego dokumentu,
- analizy istniejących dokumentów planistycznych w gminie,
- analizy wyników konsultacji społecznych przeprowadzonych w czasie opracowywania założeń niniejszego dokumentu.

Wizja stanowi najbardziej ogólny cel rozwoju obszaru do 2023 roku, z którego wynikają wszystkie inne cele strategiczne i kierunki działań. Wizja stanowi opis oczekiwanego w przyszłości stanu przyjmującego jednocześnie optymistyczne założenie wystąpienia korzystnych uwarunkowań zewnętrznych.

Wizja

Obszar rewitalizacji to obszar aktywny gospodarczo, charakteryzujący się aktywnym i otwartym społeczeństwem. Mieszkańcy gminy korzystają z dobrej jakości usług edukacyjnych, kulturalnych, zdrowotnych i sportowo-rekreacyjnych, które stanowią promocję dla całego regionu.

8. Cele rewitalizacji i kierunki działań

Głównym celem opracowania i wdrożenia zapisów Programu Rewitalizacji jest rewitalizacja zdegradowanych obszarów gminy Milejczyce poprzez aktywizację społeczną i gospodarczą obszarów zagrożonych marginalizacją z jednoczesnym włączeniem ich w procesy rozwojowe. Cele i kierunki działań opracowano dla wszystkich wyznaczonych obszarów rewitalizacji. Związane jest to z faktem, iż wyznaczone obszary charakteryzują się podobnymi problemami typowymi dla całej gminy. Realizacja wyznaczonych celów i kierunków działań kompleksowo wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców obszarów rewitalizacji.

Cel 1. Rozwój kapitału społecznego

Kierunki rozwoju:

- Rozwój systemu szkoleń i kursów zawodowych dla osób bezrobotnych, osób wymagających zmiany kwalifikacji;
- Wspieranie szkoleń i doradztwa w zakresie przedsiębiorczości, w tym dotyczących zakładania i prowadzenia własnego biznesu;
- Pomoc i ochrona dla miejsc podkreślających dziedzictwo historyczne gminy i tworzących klimat rewitalizowanego terenu (np. historyczne miejsca handlowe, zawody podkreślające lokalną specyfikę).
- Wsparcie inicjatyw oddolnych mieszkańców i organizacji pozarządowych realizowanych na obszarze rewitalizacji.
- Zwiększanie poziomu aktywności społecznej oraz aktywnych formach spędzania czasu wolnego, w tym zachęcanie do korzystania z dostępnej infrastruktury kulturalnej i rekreacyjno-sportowej;
- Współpraca z sektorem biznesu w zakresie wykorzystania potencjału ekonomicznego dziedzictwa kulturowego gminy (włączanie wartości dziedzictwa w obieg gospodarczy, m.in. współpraca w zakresie organizacji różnorodnych imprez);
- Kształtowanie i promocja postaw, aktywna edukacja na rzecz zdrowego i aktywnego stylu życia;
- Organizowanie i wspieranie akcji oraz programów profilaktycznych, badań i konsultacji medycznych dla mieszkańców gminy;
- Prowadzenie działań z zakresu profilaktyki uzależnień, w tym wśród dzieci i młodzieży;
- Wzmacnianie rozwoju instytucjonalnego, profesjonalizacji oraz integracji sektorowej i inicjowanie powstawania nowych organizacji pozarządowych;

Cel 2. Rozwój przedsiębiorczości oraz wspieranie zatrudnienia

Kierunki rozwoju:

- Rozwój systemu szkoleń i kursów dla osób pracujących.
- Promocja działalności gospodarczej i społeczno-zawodowej rzemiosła;

- Wsparcie i promocja tworzenia gospodarstw agroturystycznych oraz produkujących zdrową żywność;
- Organizacja miejsc sprzedaży produktów lokalnych;
- Rozwój, promocja oraz tworzenie nowych produktów turystycznych i kulturowych w oparciu o tradycje gminy i regionu, w tym o tradycje kulinarne;
- Skuteczny i profesjonalny system promocji walorów turystyczno-rekreacyjnych gminy oraz wsparcie promocyjne lokalnej oferty przemysłów czasu wolnego, w szczególności produktów turystycznych i wydarzeń kulturalnych, w tym folklorystycznych i twórczych;

Cel 3. Wzrost spójności terytorialnej obszaru i dostęp do wysokiej jakości infrastruktury

Kierunki rozwoju:

- Modernizacja i remonty budynków i obiektów publicznych w obszarze rewitalizacji, w tym modernizacja obiektów infrastruktury społecznej (kulturalnej, edukacyjnej, sportowej, technicznej) zapewniająca wzrost dostępności i jakości usług na obszarze rewitalizacji.
- Rozwój szlaków rekreacyjna – sportowych, m.in. pieszych, rowerowych, konnych czy ścieżek edukacyjnych, kulturowych, poznawczych.
- Zrównoważony rozwój infrastruktury edukacyjnej, kulturalnej i rekreacyjno-sportowej.

9. Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych

9.1 Przedsięwzięcia kluczowe:

1. Tytuł projektu:	Numer	P1
Aktywizacja zawodowa		
2. Cel strategiczny:		
Cel 1. Rozwój kapitału społecznego		
Cel 2. Rozwój przedsiębiorczości oraz wspieranie zatrudnienia		
3. Problem na jaki odpowiada projekt:		
<ul style="list-style-type: none"> - Bezrobocie, - Ubóstwo, - Niski poziom przedsiębiorczości, - Niski poziom kwalifikacji mieszkańców, - Niski poziom wykształcenia mieszkańców. 		
4. Cele projektu, wpływ na rozwój lokalny/regionalny:		
<ul style="list-style-type: none"> - Zwiększenie aktywności zawodowej, - Zmniejszenie bezrobocia oraz ubóstwa, - Podniesienie poziomu kwalifikacji mieszkańców. 		
5. Typy działań, fazy realizacji projektu:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Szkolenia i kursy skierowane do osób dorosłych (bezrobotnych), które z własnej inicjatywy zainteresowane są nabyciem, uzupełnieniem lub podwyższeniem umiejętności i kompetencji. 2. Realizacja projektów aktywizujących zawodowo ludzi i działań edukacyjno-szkoleniowych. 3. Badanie potrzeb mieszkańców w zakresie usług doradczo-szkoleniowych. 4. Szkolenia, doradztwo związane ze szkoleniami dla pracowników mikro, małych i średnich przedsiębiorstw. 5. Udzielanie podmiotom i pracownikom wsparcia finansowego na zakup usług edukacyjnych. 		
6. Harmonogram:	10. Instytucja/podmiot odpowiedzialny:	
Działanie ciągłe: 2018 - 2023	Gmina Milejczyce,	
7. Zasięg projektu:	11. Przewidywani Partnerzy	
Obszar rewitalizacji	Powiatowy Urząd Pracy, Organizacje pozarządowe	
8. Wskaźniki:	12. Przewidywane źródła finansowania:	
Liczba osób przeszkolonych w ramach projektu - os., Liczba przeprowadzonych godzin doradczych i szkoleniowych - godz.	środki własne – budżet gminy Milejczyce, środki zewnętrzne – fundusze UE,	
9. Odbiorcy/beneficjenci projektu:	13. Szacunkowy koszt przedsięwzięcia:	
Mieszkańcy obszarów rewitalizacji	10 000 zł/rok	

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

1. Tytuł projektu:	Numer	P2
Rozwój przedsiębiorczości i kwalifikacji zawodowych		
2. Cel strategiczny:		
Cel 1. Rozwój kapitału społecznego		
Cel 2. Rozwój przedsiębiorczości oraz wspieranie zatrudnienia		
3. Problem na jaki odpowiada projekt:		
<ul style="list-style-type: none"> – Mała liczba przedsiębiorstw w gminie, – Bezrobocie, – Ubóstwo, – Niski poziom przedsiębiorczości, – Brak promocji przedsiębiorczości, – Niski poziom wykształcenia mieszkańców. 		
4. Cele projektu, wpływ na rozwój lokalny/regionalny:		
<ul style="list-style-type: none"> – Zwiększenie liczby przedsiębiorstw. – Pozyskanie środków na nowe przedsiębiorstwa, rozwój istniejących firm. – Promocja postaw przedsiębiorczych i idei samozatrudnienia. – Zdobywanie umiejętności zawodowych. 		
5. Typy działań, fazy realizacji projektu:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Stworzenie punktu doradztwa na terenie gminy. 2. Wsparcie doradcze, szkoleniowe, mentorskie na etapie planowania, uruchamiania i początkowym etapie działalności (w tym w zakresie wyboru rodzaju działalności, aspekcie prawnym, księgowo-finansowym, marketingowym, zarządzania). 3. Utworzenie banku pomysłów na biznes na terenie gminy. 4. Doradztwo przy pisaniu biznes planów oraz pozyskiwaniu środków zewnętrznych na zakładania działalności gospodarczej, na rozwój istniejących firm. 5. Wsparcie dla rozwoju ekologicznego rolnictwa i przetwórstwa oraz marketingu wysokiej jakości produktów żywnościowych. 6. Promocja działalności gospodarczej i społeczno-zawodowej rzemiosła. 7. Wsparcie i promocja tworzenia gospodarstw agroturystycznych. 		
6. Harmonogram:	10. Instytucja/podmiot odpowiedzialny:	
Działanie ciągle: 2018 - 2023	Gmina Milejczyce,	
7. Zasięg projektu:	11. Przewidywani Partnerzy	
Obszar rewitalizacji	Powiatowy Urząd Pracy, Przedsiębiorcy.	
8. Wskaźniki:	12. Przewidywane źródła finansowania:	
Zwiększenie liczby przedsiębiorstw - szt.	środki własne – budżet gminy Milejczyce, środki zewnętrzne – fundusze UE,	
9. Odbiorcy/beneficjenci projektu:	13. Szacunkowy koszt przedsięwzięcia:	
Mieszkańcy obszarów rewitalizacji	10 000 zł/rok	

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

1. Tytuł projektu:	Numer	P3
Rozwój oferty rekreacyjnej		
2. Cel strategiczny:		
<p>Cel 1. Rozwój kapitału społecznego</p> <p>Cel 2. Rozwój przedsiębiorczości oraz wspieranie zatrudnienia</p> <p>Cel 3. Wzrost spójności terytorialnej obszaru i dostępu do wysokiej jakości infrastruktury</p>		
3. Problem na jaki odpowiada projekt:		
<ul style="list-style-type: none"> – Rozwój przedsiębiorczości, w wyniku rozwoju turystyki, – Niska aktywność mieszkańców, – Integracja mieszkańców. 		
4. Cele projektu, wpływ na rozwój lokalny/regionalny:		
<p>Wzrost atrakcyjności gospodarczej, w tym turystycznej poprzez odtworzenie i zagospodarowanie zasobów gminy. Przedsięwzięcie prowadzi do wzrostu możliwości prowadzenia działalności gospodarczej, powoduje wzrost aktywności i integracji społecznej dzięki nowym możliwościom organizacji imprez sportowo-rekreacyjnych i kulturalnych.</p>		
5. Typy działań, fazy realizacji projektu:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Uporządkowanie istniejących, wyznaczenie i zbudowanie nowych szlaków rekreacyjnych: rowerowych, pieszych, konnych, wraz z infrastrukturą towarzyszącą (punkty widokowe, zajazdy, miejsca na grill, ścieżki edukacyjne itp.). 2. Wsparcie dla przedsiębiorców w zakresie tworzenia nowych atrakcji sportowych na obszarze gminy, np.: park linowy, ścianka wspinaczkowa, inne. 3. Opracowanie nowych produktów kulturalnych i sportowych; np.: sporty zimowe, tropy zwierząt, narciarstwo biegowe, inne. 4. Promocja zdrowego stylu życia w oparciu o walory przyrodniczo-kulturowe gminy. 5. Współpraca z sąsiednimi jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie kreowania oferty czasu wolnego, w tym m.in. tworzenie wspólnego kalendarza imprez, organizacja imprez o charakterze ponadlokalnym, bazujących na tradycji i specyfice miasta. 		
6. Harmonogram:	10. Instytucja/podmiot odpowiedzialny:	
2018 - 2021	Gmina Milejczyce,	
7. Zasięg projektu:	11. Przewidywani Partnerzy	
Obszar rewitalizacji	Organizacje pozarządowe	
8. Wskaźniki:	12. Przewidywane źródła finansowania:	
Ilość osób biorących udział w wydarzeniach - os.	środki własne – budżet gminy Milejczyce, środki zewnętrzne – fundusze UE,	
9. Odbiorcy/beneficjenci projektu:	13. Szacunkowy koszt przedsięwzięcia:	
Mieszkańcy obszarów rewitalizacji	5 000 zł/rok	

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

1. Tytuł projektu:	Numer	P4
Przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy w rodzinie		
2. Cel strategiczny:		
Cel 1. Rozwój kapitału społecznego		
3. Problem na jaki odpowiada projekt:		
<ul style="list-style-type: none"> – Alkoholizm, – Ubóstwo, – Stan zdrowia mieszkańców, – Przemoc w rodzinie. 		
4. Cele projektu, wpływ na rozwój lokalny/regionalny:		
<ul style="list-style-type: none"> – Walka z uzależnieniami, – Poprawa stanu zdrowia mieszkańców, – Zmniejszenie ubóstwa oraz przemocy. 		
5. Typy działań, fazy realizacji projektu:		
<p>Organizacja badań i konsultacji medycznych. Rozwój poradnictwa związanego z uzależnieniami. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo – rekreacyjnych, konkursów oraz zajęć o charakterze artystyczno – profilaktycznym, koncertów i akcji o tematyce promującej zdrowy styl życia bez uzależnień.</p> <p>Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku. Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie. Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym.</p>		
6. Harmonogram:	10. Instytucja/podmiot odpowiedzialny:	
Działanie ciągłe: 2018 - 2023	Gmina Milejczyce,	
7. Zasięg projektu:	11. Przewidywani Partnerzy	
Obszar rewitalizacji	Organizacje pozarządowe, Ośrodek Pomocy Społecznej	
8. Wskaźniki:	12. Przewidywane źródła finansowania:	
Ilość osób korzystających z opieki społecznej – os.	środki własne – budżet gminy Milejczyce, środki zewnętrzne – fundusze UE,	
9. Odbiorcy/beneficjenci projektu:	13. Szacunkowy koszt przedsięwzięcia:	
Mieszkańcy obszarów rewitalizacji	5 000 zł/rok	

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

1. Tytuł projektu:	Numer	P5
Aktywizacja społeczna seniorów		
2. Cel strategiczny:		
Cel 1. Rozwój kapitału społecznego		
3. Problem na jaki odpowiada projekt:		
<ul style="list-style-type: none"> – Niska aktywność społeczna mieszkańców, – Niski poziom uczestnictwa w wydarzeniach kulturowych, – Niski poziom zaangażowania mieszkańców w sprawy lokalne. 		
4. Cele projektu, wpływ na rozwój lokalny/regionalny:		
<ul style="list-style-type: none"> – Zwiększenie aktywności mieszkańców, – Zwiększenie uczestnictwa w wydarzeniach kulturowych, – Zwiększenie zaangażowania mieszkańców w sprawy lokalne. 		
5. Typy działań, fazy realizacji projektu:		
<p>Program ma na celu zatrzymanie marginalizacji osób starszych, pomoc w realizowaniu swoich pasji oraz zachęcenia do działania. Służyć temu będzie organizacja: zajęć aktywizujących – warsztatowych, prelekcji, wykładów, spotkań integracyjnych, akcji wolontariackich, które będą:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zachęcanie do aktywnego uczestnictwa w społeczeństwie, – zachęcanie do wykorzystania zdolności i zainteresowań osób starszych i przekazywania swych doświadczeń i tradycji rodzinnym innym osobom, – wzbudzenie pewności siebie oraz zachęcenie do prezentacji własnych pomysłów podczas organizowanych spotkań, – zwiększenie wiedzy i praktycznych umiejętności seniorów w zakresie korzystania z zasobów teleinformatycznych, z Internetu, przełamywanie obaw tej grupy osób w stosunku do nowoczesnych systemów komputerowych, – promowanie „aktywnego starzenia się”, poprzez edukację zdrowotną, ćwiczenia fizyczne i rozwijanie kontaktów społecznych, – zachęcanie do umiejętnego gospodarowania ograniczonymi środkami finansowymi i właściwego korzystania z ofert instytucji finansowych, – rozwijanie zainteresowań kulturą i sztuką oraz aktywności twórczej osób starszych. 		
6. Harmonogram:	10. Instytucja/podmiot odpowiedzialny:	
Działanie ciągłe: 2018 - 2023	Gmina Milejczyce,	
7. Zasięg projektu:	11. Przewidywani Partnerzy	
Obszar rewitalizacji	Organizacje pozarządowe, Ośrodek Kultury,	
8. Wskaźniki:	12. Przewidywane źródła finansowania:	
<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób biorąca udział w wydarzeniach społecznych - szt. 	środki własne – budżet gminy Milejczyce, środki zewnętrzne – fundusze UE,	
9. Odbiorcy/beneficjenci projektu:	13. Szacunkowy koszt przedsięwzięcia:	
Mieszkańcy obszarów rewitalizacji	5 000 zł/rok	

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

1. Tytuł projektu:	Numer	P6
Promocja zdrowego stylu życia		
2. Cel strategiczny:		
Cel 1. Rozwój kapitału społecznego		
3. Problem na jaki odpowiada projekt:		
<ul style="list-style-type: none"> – Stan zdrowia mieszkańców, – Uzależnienia, – Niska aktywność społeczna mieszkańców. 		
4. Cele projektu, wpływ na rozwój lokalny/regionalny:		
<ul style="list-style-type: none"> – Zwiększenie aktywności mieszkańców, – Poprawa stanu zdrowia mieszkańców, – Zmniejszenie problemu z uzależnieniami. 		
5. Typy działań, fazy realizacji projektu:		
<p>Promocja zdrowego trybu życia opiera się na:</p> <ul style="list-style-type: none"> – koncentracji na zdrowiu jako czynnika poprawy jakości życia, – kształtowaniu stylu życia i środowiska sprzyjającego zdrowiu, – uświadamianiu ludziom, iż sami podejmują decyzje dotyczące własnego zdrowia i ponoszą odpowiedzialność za zdrowie swoje i ludzi w swoim otoczeniu, – zobowiązaniu ludzi zarządzających innymi na wszystkich poziomach i organizacjach do tworzenia warunków sprzyjających dokonywaniu "zdrowych wyborów" – Edukacji ekologicznej i promocji postaw ekologicznych; <p>Realizacja działania poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Poszerzanie oferty edukacyjnej - organizowanie sesji naukowych, sejmików ekologicznych, pokazów zdrowej żywności, warsztatów dla nauczycieli, – Organizacje imprez rekreacyjnych – promujących zdrowy styl życia, – Prowadzenie działań na rzecz środowiska - sprzątanie terenów, zbiórka surowców wtórnych. 		
6. Harmonogram:	10. Instytucja/podmiot odpowiedzialny:	
Działanie ciągłe: 2018 - 2023	Gmina Milejczyce,	
7. Zasięg projektu:	11. Przewidywani Partnerzy	
Obszar rewitalizacji	Organizacje pozarządowe, Zespół Szkół w Milejczycach.	
8. Wskaźniki:	12. Przewidywane źródła finansowania:	
<ul style="list-style-type: none"> – liczba osób korzystająca z opieki społecznej – os. 	środki własne – budżet gminy Milejczyce, środki zewnętrzne – fundusze UE,	
9. Odbiorcy/beneficjenci projektu:	13. Szacunkowy koszt przedsięwzięcia:	
Mieszkańcy obszarów rewitalizacji	5 000 zł/rok	

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

1. Tytuł projektu:	Numer	P7
Aktywizacja i integracja społeczna		
2. Cel strategiczny:		
Cel 1. Rozwój kapitału społecznego		
3. Problem na jaki odpowiada projekt:		
<ul style="list-style-type: none"> – Brak wyposażonego miejsca do spotkań i wypoczynku. – Niewystarczająca promocja aktywnego spędzania czasu wolnego, zachowań prozdrowotnych. – Niewystarczające działania polegające na aktywizacji mieszkańców. 		
4. Cele projektu, wpływ na rozwój lokalny/regionalny:		
<ul style="list-style-type: none"> – Stworzenie warunków do spotkań i wypoczynku dzieci, młodzieży i osób dorosłych. – Poprawa jakości życia w gminie Milejczyce przez zaspokojenie potrzeb społecznych mieszkańców. – Promocja aktywnego spędzania czasu wolnego. 		
5. Typy działań, fazy realizacji projektu:		
<ul style="list-style-type: none"> – Zakup wyposażenia rekreacyjno - sportowego, – Zakup sprzętu multimedialnego, – Wsparcie oddolnych inicjatyw związanych ze sportem i rekreacją, w tym drużyn sportowych, klubów itp., projekty promujące i zachęcające do aktywnego spędzania czasu wolnego, – Promocja zachowań prozdrowotnych, – Aktywizacja sportowa młodzieży. – Działania mające na celu rozbudzanie i podnoszenie społecznej świadomości oraz wrażliwości w zakresie dziedzictwa kulturowego. 		
6. Harmonogram:	10. Instytucja/podmiot odpowiedzialny:	
Działanie ciągłe: 2018 - 2023	Gmina Milejczyce,	
7. Zasięg projektu:	11. Przewidywani Partnerzy	
Obszar rewitalizacji	Organizacje pozarządowe, Zespół Szkół w Milejczycach,	
8. Wskaźniki:	12. Przewidywane źródła finansowania:	
<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób biorąca udział w wydarzeniach społecznych - os. 	środki własne – budżet gminy Milejczyce, środki zewnętrzne – fundusze UE,	
9. Odbiorcy/beneficjenci projektu:	13. Szacunkowy koszt przedsięwzięcia:	
Mieszkańcy obszarów rewitalizacji	20 000 zł	

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

1. Tytuł projektu:	Numer	P8
Rekultywacja zbiornika retencyjnego "WAŁ"		
2. Cel strategiczny:		
Cel 1. Rozwój kapitału społecznego Cel 2. Rozwój przedsiębiorczości oraz wspieranie zatrudnienia Cel 3. Wzrost spójności terytorialnej obszaru i dostępu do wysokiej jakości infrastruktury		
3. Problem na jaki odpowiada projekt:		
<ul style="list-style-type: none"> – Niska aktywność mieszkańców, – Niewystarczający dostęp do infrastruktury turystycznej, – Niski poziom przedsiębiorczość (mała liczba przedsiębiorstw), – Niski poziom kreatywności oraz przedsiębiorczości. 		
4. Cele projektu, wpływ na rozwój lokalny/regionalny:		
<ul style="list-style-type: none"> – Powstanie ośrodka wypoczynkowego wraz z rekultywacją zbiornika retencyjnego „WAŁ”, – Rozszerzenie oferty spędzania czasu wolnego w gminie Milejczyce, – Promocja aktywnego wypoczynku i zdrowego stylu życia, – Lepsze wykorzystanie i promocja walorów przyrodniczo – kulturowych gminy Milejczyce, – Zwiększenie liczby turystów odwiedzających gminę, – Rozwój przedsiębiorczości. 		
5. Typy działań, fazy realizacji projektu:		
<ul style="list-style-type: none"> – Etap I – analiza dotycząca terenu inwestycji, opracowanie dokumentacji i kosztorysów; – Etap II – promocja terenów inwestycyjnych i poszukiwanie źródła finansowania; 		
6. Harmonogram:	10. Instytucja/podmiot odpowiedzialny:	
2019 - 2021	Gmina Milejczyce,	
7. Zasięg projektu:	11. Przewidywani Partnerzy	
Obszar rewitalizacji - Milejczyce	Organizacje pozarządowe, Przedsiębiorcy	
8. Wskaźniki:	12. Przewidywane źródła finansowania:	
<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób korzystających z infrastruktury - os. – Liczba powstałej infrastruktury - szt. 	środki własne – budżet gminy Milejczyce, środki zewnętrzne – fundusze UE,	
9. Odbiorcy/beneficjenci projektu:	13. Szacunkowy koszt przedsięwzięcia:	
Mieszkańcy obszarów rewitalizacji	500 000 zł	

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

1. Tytuł projektu:	Numer	P9
Rewitalizacja synagogi wraz z parkiem		
2. Cel strategiczny:		
Cel 1. Rozwój kapitału społecznego Cel 2. Rozwój przedsiębiorczości oraz wspieranie zatrudnienia Cel 3. Wzrost spójności terytorialnej obszaru i dostępu do wysokiej jakości infrastruktury		
3. Problem na jaki odpowiada projekt:		
<ul style="list-style-type: none"> – Niewystarczający dostęp do infrastruktury turystycznej oraz kulturowej, – Zły stan techniczny budynków użyteczności publicznej, – Niski poziom aktywności społecznej, – Niski poziom przedsiębiorczości. 		
4. Cele projektu, wpływ na rozwój lokalny/regionalny:		
<ul style="list-style-type: none"> – Remont i modernizacja budynku synagogi, – Rozszerzenie oferty turystycznej oraz kulturowej, – Pobudzenie rozwoju gospodarczego, poprzez rozwój atrakcyjności gminy, – Powstanie produktu turystycznego, – Promocja gminy. 		
5. Typy działań, fazy realizacji projektu:		
Remont i modernizacja synagogi. Zagospodarowanie przestrzeni wokół synagogi. Stworzenie produktu turystycznego. Dostosowanie obiektu do potrzeb osób niepełnosprawnych.		
6. Harmonogram:	10. Instytucja/podmiot odpowiedzialny:	
2020 - 2022	Gmina Milejczyce,	
7. Zasięg projektu:	11. Przewidywani Partnerzy	
Obszar rewitalizacji - Milejczyce	Organizacje pozarządowe, Przedsiębiorcy	
8. Wskaźniki:	12. Przewidywane źródła finansowania:	
<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób korzystających z infrastruktury – szt. – Liczba wyremontowanych budynków - szt. 	środki własne – budżet gminy Milejczyce, środki zewnętrzne – fundusze UE,	
9. Odbiorcy/beneficjenci projektu:	13. Szacunkowy koszt przedsięwzięcia:	
Mieszkańcy obszarów rewitalizacji	2 000 000zł	

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

1. Tytuł projektu:	Numer	P10
Termomodernizacja i remont budynku szkoły w Milejczyce		
2. Cel strategiczny:		
Cel 1. Rozwój kapitału społecznego		
Cel 3. Wzrost spójności terytorialnej obszaru i dostępu do wysokiej jakości infrastruktury		
3. Problem na jaki odpowiada projekt:		
<ul style="list-style-type: none"> – Zły stan zdrowia mieszkańców, – Niewystarczający dostęp do infrastruktury edukacyjnej. – Zły stan techniczny budynków użyteczności publicznej. 		
4. Cele projektu, wpływ na rozwój lokalny/regionalny:		
<ul style="list-style-type: none"> – Poprawa warunków do nauki, – Zmniejszenie wartości rocznego zapotrzebowania na energię budynku użyteczności publicznej, – Obniżenie kosztów zużycia energii oraz paliw konwencjonalnych poprzez redukcję lub ograniczenie ich zużycia, co spowoduje wystąpienie ekonomicznych oszczędności w budżecie Gminy, – Wzrost komfortu życia mieszkańców Gminy poprzez poprawę jakości powietrza i warunków do życia, co w konsekwencji przyczyni się do ograniczenia degradacji środowiska i wpłynie na rozwój form aktywności społecznej, – Poprawa estetyczna okolicy. 		
5. Typy działań, fazy realizacji projektu:		
Przeprowadzenie głębokiej termomodernizacji budynku szkoły.		
6. Harmonogram:	10. Instytucja/podmiot odpowiedzialny:	
2019 - 2020	Gmina Milejczyce,	
7. Zasięg projektu:	11. Przewidywani Partnerzy	
Obszar rewitalizacji - Milejczyce	-	
8. Wskaźniki:	12. Przewidywane źródła finansowania:	
<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób korzystających z infrastruktury – szt. – Liczba wyremontowanych budynków - szt. 	środki własne – budżet gminy Milejczyce, środki zewnętrzne – fundusze UE,	
9. Odbiorcy/beneficjenci projektu:	13. Szacunkowy koszt przedsięwzięcia:	
Mieszkańcy obszarów rewitalizacji	800 000 zł	

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

1. Tytuł projektu:	Numer	P11
Remont budynku Urzędu Gminy		
2. Cel strategiczny:		
Cel 1. Rozwój kapitału społecznego		
Cel 3. Wzrost spójności terytorialnej obszaru i dostępu do wysokiej jakości infrastruktury		
3. Problem na jaki odpowiada projekt:		
<ul style="list-style-type: none"> – Zły stan zdrowia mieszkańców, – Zły stan techniczny budynków użyteczności publicznej. 		
4. Cele projektu, wpływ na rozwój lokalny/regionalny:		
<ul style="list-style-type: none"> – Poprawa warunków pracy urzędu, – Zmniejszenie wartości rocznego zapotrzebowania na energię budynku użyteczności publicznej, – Obniżenie kosztów zużycia energii oraz paliw konwencjonalnych poprzez redukcję lub ograniczenie ich zużycia, co spowoduje wystąpienie ekonomicznych oszczędności w budżecie Gminy, – Wzrost komfortu życia mieszkańców Gminy poprzez poprawę jakości powietrza i warunków do życia, co w konsekwencji przyczyni się do ograniczenia degradacji środowiska i wpłynie na rozwój form aktywności społecznej, – Poprawa estetyczna okolicy. 		
5. Typy działań, fazy realizacji projektu:		
Przeprowadzenie głębokiej termomodernizacji budynku szkoły.		
6. Harmonogram:	10. Instytucja/podmiot odpowiedzialny:	
2019 - 2020	Gmina Milejczyce,	
7. Zasięg projektu:	11. Przewidywani Partnerzy	
Obszar rewitalizacji - Milejczyce	-	
8. Wskaźniki:	12. Przewidywane źródła finansowania:	
<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób korzystających z infrastruktury – szt. – Liczba wyremontowanych budynków - szt. 	środki własne – budżet gminy Milejczyce, środki zewnętrzne – fundusze UE,	
9. Odbiorcy/beneficjenci projektu:	13. Szacunkowy koszt przedsięwzięcia:	
Mieszkańcy obszarów rewitalizacji	600 000 zł	

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

1. Tytuł projektu:	Numer	P12
Remont boiska szkolnego oraz zakup sprzętu sportowego		
2. Cel strategiczny:		
Cel 1. Rozwój kapitału społecznego		
Cel 3. Wzrost spójności terytorialnej obszaru i dostępu do wysokiej jakości infrastruktury		
3. Problem na jaki odpowiada projekt:		
<ul style="list-style-type: none"> – Zły stan zdrowia mieszkańców, – Niski poziom aktywności społecznej, – Niewystarczający dostęp do infrastruktury sportowo - rekreacyjnej, – Zły stan techniczny infrastruktury sportowo - rekreacyjnej. 		
4. Cele projektu, wpływ na rozwój lokalny/regionalny:		
<ul style="list-style-type: none"> – Wzrost liczby osób, które uprawiają sport, – Stworzenie alternatywy do spędzania wolnego czasu, – Ułatwienia prowadzenia lekcji wychowania fizycznego oraz uatrakcyjnienia wizerunku szkoły na rynku edukacyjnym, – Poprawa dostępności do bazy sportowej, co pozwoli na bardziej skuteczną promocję zdrowego stylu życia, zarówno wśród dzieci, młodzieży, jak i dorosłych mieszkańców gminy. – W dłuższej perspektywie czasowej projekt wpłynie pozytywnie na poprawę kondycji i przede wszystkim stanu zdrowia osób korzystających z boiska, – Projekt będzie popularyzował sport wśród społeczności i wpływał na rozwój młodych talentów sportowych. 		
5. Typy działań, fazy realizacji projektu:		
Remont boiska szkolnego oraz zakup sprzętu sportowego.		
6. Harmonogram:	10. Instytucja/podmiot odpowiedzialny:	
2019 - 2020	Gmina Milejczyce,	
7. Zasięg projektu:	11. Przewidywani Partnerzy	
Obszar rewitalizacji - Milejczyce	Organizacje pozarządowe, Zespół Szkół w Milejczycach	
8. Wskaźniki:	12. Przewidywane źródła finansowania:	
<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób korzystających z infrastruktury – szt. – Liczba wyremontowanych budynków - szt. – Liczba zakupionego sprzętu – szt. 	środki własne – budżet gminy Milejczyce, środki zewnętrzne – fundusze UE,	
9. Odbiorcy/beneficjenci projektu:	13. Szacunkowy koszt przedsięwzięcia:	
Mieszkańcy obszarów rewitalizacji	200 000 zł	

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

1. Tytuł projektu:	Numer	P13
Remont i modernizacja świetlicy w Rogaczach		
2. Cel strategiczny:		
Cel 1. Rozwój kapitału społecznego		
Cel 3. Wzrost spójności terytorialnej obszaru i dostępu do wysokiej jakości infrastruktury		
3. Problem na jaki odpowiada projekt:		
<ul style="list-style-type: none"> – Niski poziom aktywności społecznej, – Niewystarczający dostęp do infrastruktury kulturowej oraz oświatowej, – Brak miejsca do realizacji działań z zakresu aktywizacji, edukacji oraz rekreacji, – Zły stan techniczny budynków użyteczności publicznej. 		
4. Cele projektu, wpływ na rozwój lokalny/regionalny:		
Celem projektu jest podniesienie atrakcyjności wsi oraz poprawa jakości życia poprzez stworzenie miejsc do aktywnego wypoczynku ,wspólnego spędzania czasu wolnego, organizacji imprez , co spowoduje zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych na obszarach wsi i wpłynie na odbudowę więzi międzyludzkich.		
5. Typy działań, fazy realizacji projektu:		
Wykonanie kapitalnego remontu wewnątrz budynku świetlicy, elewacji budynku, wymiana wszystkich instalacji sanitarnych i elektrycznych oraz założenie terenów zielonych wokół świetlicy. Dostosowanie obiektu do potrzeb osób niepełnosprawnych.		
6. Harmonogram:	10. Instytucja/podmiot odpowiedzialny:	
2019 - 2020	Gmina Milejczyce,	
7. Zasięg projektu:	11. Przewidywani Partnerzy	
Obszar rewitalizacji - Mikulicze oraz Rogacze	Organizacje pozarządowe, Zespół Szkół w Milejczycach	
8. Wskaźniki:	12. Przewidywane źródła finansowania:	
<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób korzystających z infrastruktury – szt. – Liczba wyremontowanych budynków - szt. 	środki własne – budżet gminy Milejczyce, środki zewnętrzne – fundusze UE,	
9. Odbiorcy/beneficjenci projektu:	13. Szacunkowy koszt przedsięwzięcia:	
Mieszkańcy obszarów rewitalizacji	600 000 zł	

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

1. Tytuł projektu:	Numer	P14
Remont i modernizacja świetlicy w Mikuliczach		
2. Cel strategiczny:		
Cel 1. Rozwój kapitału społecznego		
Cel 3. Wzrost spójności terytorialnej obszaru i dostępu do wysokiej jakości infrastruktury		
3. Problem na jaki odpowiada projekt:		
<ul style="list-style-type: none"> – Niski poziom aktywności społecznej, – Niewystarczający dostęp do infrastruktury kulturowej oraz oświatowej, – Brak miejsca do realizacji działań z zakresu aktywizacji, edukacji oraz rekreacji, – Zły stan techniczny budynków użyteczności publicznej. 		
4. Cele projektu, wpływ na rozwój lokalny/regionalny:		
Celem projektu jest podniesienie atrakcyjności wsi oraz poprawa jakości życia poprzez stworzenie miejsc do aktywnego wypoczynku ,wspólnego spędzania czasu wolnego, organizacji imprez , co spowoduje zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych na obszarach wsi i wpłynie na odbudowę więzi międzyludzkich.		
5. Typy działań, fazy realizacji projektu:		
Wykonanie kapitalnego remontu wewnątrz budynku świetlicy, elewacji budynku, wymiana wszystkich instalacji sanitarnych i elektrycznych oraz założenie terenów zielonych wokół świetlicy. Dostosowanie obiektu do potrzeb osób niepełnosprawnych.		
6. Harmonogram:	10. Instytucja/podmiot odpowiedzialny:	
2020 - 2021	Gmina Milejczyce,	
7. Zasięg projektu:	11. Przewidywani Partnerzy	
Obszar rewitalizacji - Mikulicze oraz Rogacze	Organizacje pozarządowe, Zespół Szkół w Milejczycach	
8. Wskaźniki:	12. Przewidywane źródła finansowania:	
<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób korzystających z infrastruktury – szt. – Liczba wyremontowanych budynków - szt. 	środki własne – budżet gminy Milejczyce, środki zewnętrzne – fundusze UE,	
9. Odbiorcy/beneficjenci projektu:	13. Szacunkowy koszt przedsięwzięcia:	
Mieszkańcy obszarów rewitalizacji	600 000 zł	

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

1. Tytuł projektu:	Numer	P15
Remont i modernizacja świetlicy w Wałkach		
2. Cel strategiczny:		
Cel 1. Rozwój kapitału społecznego		
Cel 3. Wzrost spójności terytorialnej obszaru i dostępu do wysokiej jakości infrastruktury		
3. Problem na jaki odpowiada projekt:		
<ul style="list-style-type: none"> – Niski poziom aktywności społecznej, – Niewystarczający dostęp do infrastruktury kulturowej oraz oświatowej, – Brak miejsca do realizacji działań z zakresu aktywizacji, edukacji oraz rekreacji, – Zły stan techniczny budynków użyteczności publicznej. 		
4. Cele projektu, wpływ na rozwój lokalny/regionalny:		
Celem projektu jest podniesienie atrakcyjności wsi oraz poprawa jakości życia poprzez stworzenie miejsc do aktywnego wypoczynku ,wspólnego spędzania czasu wolnego, organizacji imprez , co spowoduje zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych na obszarach wsi i wpłynie na odbudowę więzi międzyludzkich.		
5. Typy działań, fazy realizacji projektu:		
Wykonanie kapitalnego remontu wewnątrz budynku świetlicy, elewacji budynku, wymiana wszystkich instalacji sanitarnych i elektrycznych oraz założenie terenów zielonych wokół świetlicy. Dostosowanie obiektu do potrzeb osób niepełnosprawnych.		
6. Harmonogram:	10. Instytucja/podmiot odpowiedzialny:	
2020 - 2021	Gmina Milejczyce,	
7. Zasięg projektu:	11. Przewidywani Partnerzy	
Obszar rewitalizacji - Wałki oraz Choroszczewo	Organizacje pozarządowe.	
8. Wskaźniki:	12. Przewidywane źródła finansowania:	
<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób korzystających z infrastruktury – szt. – Liczba wyremontowanych budynków - szt. 	środki własne – budżet gminy Milejczyce, środki zewnętrzne – fundusze UE,	
9. Odbiorcy/beneficjenci projektu:	13. Szacunkowy koszt przedsięwzięcia:	
Mieszkańcy obszarów rewitalizacji	600 000 zł	

9.2 Działania uzupełniające:

1. Tytuł projektu:	Numer	U1
Modernizacja i wyposażenie lokalnego miejsca do handlu		
2. Cel strategiczny:		
Cel 1. Rozwój kapitału społecznego		
Cel 2. Rozwój przedsiębiorczości oraz wspieranie zatrudnienia		
Cel 3. Wzrost spójności terytorialnej obszaru i dostępu do wysokiej jakości infrastruktury		
3. Problem na jaki odpowiada projekt:		
<ul style="list-style-type: none"> - Niski poziom kreatywności, pomysłowości oraz przedsiębiorczości, - Niski poziom aktywności społecznej, - Nieufność międzyludzka, - Bezrobocie, ubóstwo, wykluczenie społeczne, - Niewystarczająca liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych. 		
4. Cele projektu, wpływ na rozwój lokalny/regionalny:		
<p>Celem projektu jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie dostępu dla mieszkańców gminy oraz mieszkańców obszaru rewitalizacji do miejsc sprzedaży produktów lokalnych, - rozwój lokalnej przedsiębiorczości, - stworzenie możliwości do sprzedaży produktów lokalnych w miejscach do tego wyznaczonych spełniających normy i standardy krajowe. <p>Wykorzystanie potencjału inwestycyjnego gminy do budowy gospodarczej przewagi konkurencyjnej, a co za tym idzie stworzenie nowych miejsc pracy oraz spadek bezrobocia.</p> <p>Budowa targowiska obsługującego cały obszar gminy, poprawa zagospodarowania centrów miejscowości, upowszechnianie dorobku kultury i zwiększanie obecności kultury w życiu codziennym społeczności lokalnej.</p>		
5. Typy działań, fazy realizacji projektu:		
Modernizacja istniejącego miejsca. Remont i budowa podstawowej infrastruktury.		
6. Harmonogram:	10. Instytucja/podmiot odpowiedzialny:	
2021 - 2022	Gmina Milejczyce	
7. Zasięg projektu:	11. Przewidywani Partnerzy	
Obszar zdegradowany - Milejczyce	Organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy	
8. Wskaźniki:	12. Przewidywane źródła finansowania:	
<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób korzystających z infrastruktury – szt. - Liczba wyremontowanych budynków - szt. 	środki własne – budżet gminy Milejczyce, środki zewnętrzne – fundusze UE,	
9. Odbiorcy/beneficjenci projektu:	13. Szacunkowy koszt przedsięwzięcia:	
Mieszkańcy obszarów rewitalizacji	150 000 zł	

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

1. Tytuł projektu:	Numer	U2
Modernizacja odcinka drogi Pokaniewo – Pokaniewo Kolonia przy Stawach		
2. Cel strategiczny:		
Cel 1. Rozwój kapitału społecznego		
Cel 2. Rozwój przedsiębiorczości oraz wspieranie zatrudnienia		
Cel 3. Wzrost spójności terytorialnej obszaru i dostępu do wysokiej jakości infrastruktury		
3. Problem na jaki odpowiada projekt:		
<ul style="list-style-type: none"> – Bezrobocie, – Niski poziom kreatywności, pomysłowości oraz przedsiębiorczości, – Nieufność międzyludzka, – Bezrobocie, ubóstwo, wykluczenie społeczne, – Niewystarczająca liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych. 		
4. Cele projektu, wpływ na rozwój lokalny/regionalny:		
Celem projektu jest:		
<ul style="list-style-type: none"> – rozwój lokalnej przedsiębiorczości, – zapewnienie dostępu dla mieszkańców gminy oraz mieszkańców obszaru rewitalizacji do wypoczynku i spędzenia czasu wolnego, – wykorzystanie potencjału regionu, – poprawa atrakcyjności gminy, stworzenie produktu turystycznego. 		
<p>Cele zadania zrealizowane zostaną przez przebudowę drogi gminnej, która umożliwi dojazd do prosperujących przedsiębiorstw oraz do „stawów rybnych w Pokaniewie. Stworzenie odpowiedniej infrastruktury drogowej wpłynie pozytywnie na przedsiębiorstwa tam zlokalizowane, umożliwiając im dalszy rozwój. Dodatkowo teren ten ze względu na lokalizację stawów rybnych znany jest w na terenie całej gminy i poza jej granicami. Miejsce to może stać się produktem turystycznym gminy, promującym region oraz wpływającym na zwiększenie ruchu turystycznego, a to pozytywnie wpłynie na rozwój przedsiębiorczości w gminie.</p> <p>Pomimo lokalizacji inwestycji poza obszarem rewitalizacji (obszar zdegradowany), ze względu na potencjał projektu i pozytywny wpływ na rozwój całej gminy projekt został zakwalifikowany do Gminnego Programu Rewitalizacji.</p>		
5. Typy działań, fazy realizacji projektu:		
Wykonanie podbudowy. Położenie warstwy asfaltowej. Wykonanie zjazdów na posesje.		
6. Harmonogram:	10. Instytucja/podmiot odpowiedzialny:	
2021 - 2022	Gmina Milejczyce	
7. Zasięg projektu:	11. Przewidywani Partnerzy	
Obszar zdegradowany – Pokaniewo	-	
8. Wskaźniki:	12. Przewidywane źródła finansowania:	
<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób korzystających z infrastruktury – szt. – Ilość wyremontowanych dróg – km. 	środki własne – budżet gminy Milejczyce, środki zewnętrzne – fundusze UE,	
9. Odbiorcy/beneficjenci projektu:	13. Szacunkowy koszt przedsięwzięcia:	
Mieszkańcy obszarów rewitalizacji	900 000zł/rok	

10. Uzasadnienie realizacji projektów

Działania przyjęte w programie można podzielić na dwie kategorie: projekty miękkie (inwestujące w zasoby ludzkie) oraz projekty twarde (inwestycyjne, działania w zakresie infrastruktury). Te dwa rodzaje projektów wspólnie się uzupełniają i w sposób kompleksowy odpowiadają na problemy w obszarze zdegradowanym i rewitalizacji. Zaproponowane działania w sposób przemyślany pozwalają na poprawę infrastruktury, doposażenie niezbędnych jednostek, czy stworzenie nowych obszarów w sferze publicznej, by następnie poprzez projekty miękkie wykorzystać powstałą infrastrukturę. W ten sposób działania rewitalizacyjne kompleksowo odnoszą się do zjawisk kryzysowych oraz stanowią o potencjale do dalszego rozwoju obszarów rewitalizacji jak i całej gminy.

Projekty są przede wszystkim skierowane do mieszkańców obszarów rewitalizacji, którzy będą traktowani priorytetowo w trakcie rekrutacji/udziału w wymienionych działaniach.

Projekty miękkie założone w programie, to jest:

- Aktywizacja zawodowa
- Rozwój przedsiębiorczości i kwalifikacji zawodowych
- Rozwój oferty turystycznej
- Przeciwdziałanie uzależnieniom
- Promocja zdrowego stylu życia
- Aktywizacja i integracja społeczna

Powyższe projekty mają w sposób bezpośredni oddziaływać na główne problemy na wyznaczonych obszarach rewitalizacyjnych. Przede wszystkim działania związane z aktywizacją zawodową oraz rozwój przedsiębiorczości i kwalifikacji zawodowych, mają zmniejszyć najbardziej istotne problemy społeczne, czyli bezrobocie i ubóstwo. Bezrobocie nie tylko samo jest problemem społecznym, ale leży także u podstaw wielu innych kwestii społecznych. Bezrobocie związane jest z obniżeniem standardu materialnego życia nie tylko samego bezrobotnego, ale i całej jego rodziny. Stąd bardzo często obszary bezrobocia pokrywają się w danym społeczeństwie z obszarami ubóstwa. To z kolei może powodować rozprzestrzenianie się rozmaitych patologii społecznych, rozpad rodziny obniżenie zdrowotności społeczeństwa. Nawet krótkotrwały okres bezrobocia nie pozostaje bez wpływu na kondycję psychiczną osób dotkniętych tym problemem.

Kolejne działania miękkie mają odpowiadać na problemy w zakresie aktywizacji społecznej, zdrowego stylu życia oraz przeciwdziałanie uzależnieniom. Do realizacji planowanych działań niezbędna jest odpowiednia infrastruktura, z wykorzystaniem której mieszkańcy będą mogli realizować działania w zakresie społecznym, kulturowym, rekreacyjnym oraz sportowym.

Rewitalizacja synagogi wraz z parkiem przyczyni się do powstania miejsca aktywizującego mieszkańców oraz umożliwiającego świadczenie oferty edukacyjnej, kulturowej oraz rekreacyjnej. Powstała infrastruktura wraz z rozbudowaną ofertą zajęć pozytywnie wpłynie na poprawę aktywności społecznej, przyczyni się też do rozwijania dodatkowych umiejętności.

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

Działania te pozytywnie wpłyną na kreatywność mieszkańców oraz rozwój przedsiębiorczości. Odpowiednia infrastruktura oraz wyposażenie umożliwiłoby realizację licznych spotkań społecznych, imprez okolicznościowych oraz pozwoli poszerzyć ofertę kulturową. W planach remontowych jest przywrócenie budynkowi dawnej świetności i zorganizowanie w nim Domu Kultury z małym Muzeum poświęconym milejczyckim Żydom.

Synagoga jest ważnym elementem regionu Podlasia i świadectwem zamieszkiwania ludności żydowskiej. Obok wartości historycznych posiada walory architektoniczne i krajobrazowe.

Rewitalizacja zbiorniku retencyjny „Wał” stworzy miejsce do aktywnego spędzania czasu. Inwestycja umożliwi uzupełnienie oferty rekreacyjno – sportowej. Pozytywnie wpłynie na promowanie zdrowego stylu życia. Miejsce będzie także sprzyjało realizacji różnych festynów oraz imprez okolicznościowych. Projekt wpłynie pozytywnie na aktywność lokalną mieszkańców oraz budowanie zaufania międzyludzkiego.

Na terenie gminy istnieje jedna placówka oświatowa z której, korzystają wszyscy mieszkańcy gminy. Zadaniem priorytetowym jest więc remont i modernizacja szkoły oraz boiska szkolnego wraz z zakupem odpowiedniego sprzętu sportowego. Realizacja projektów zapewni godne warunki do nauki oraz pracy. Modernizacja obiektu oraz wyposażenie umożliwi poprawę funkcjonowania szkoły oraz realizację dodatkowych zajęć edukacyjnych i rekreacyjnych. Realizacja działania stanowi inwestycję w największy potencjał gminy czyli młodzież, która będzie stanowiła o dalszym rozwoju regionu.

Remont i modernizacja budynku Urzędu Gminy, pozytywnie wpłynie na poprawę funkcjonowania urzędu, ale też usprawni jego działanie. Modernizacja obiektu pozwoli na realizację działań w zakresie aktywizacji lokalnej społeczności. W budynku będzie można prowadzić zajęcia dla osób potrzebujących, rozszerzyć ofertę edukacyjną i szkoleniową.

Modernizacja dwóch wyżej wymienionych budynków dodatkowo pozytywnie wpłynie na stan środowiska naturalnego, poprzez zmniejszenie zapotrzebowanie na energię oraz poprawi wizerunek i stan otoczenia.

Remont i modernizacja świetlicy w Wałkach, Rogaczach i Mikuliczach stworzy miejsca aktywizujące lokalną społeczność. Umożliwi realizację działań w sferze edukacyjnej, kulturowej oraz rekreacyjnej. Powstała infrastruktura wraz z rozbudowaną ofertą zajęć pozytywnie wpłynie na poprawę aktywności społecznej, przyczyni się też do rozwijania dodatkowych umiejętności oraz pobudzi kreatywność mieszkańców. Odpowiednia infrastruktura oraz wyposażenie umożliwiłoby realizację licznych spotkań społecznych, imprez okolicznościowych oraz kulturowych.

Uzupełnieniem wyżej wymienionych działań, szczególnie w sferze społecznej są przedsięwzięcia infrastrukturalne mające na celu kompleksowy wpływ na wyznaczone obszary kryzysowe.

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

Działania uzupełniające:

- Modernizacja i wyposażenie lokalnego miejsca do handlu
- Modernizacja odcinka drogi Pokaniewo – Pokaniewo Kolonia przy Stawach

Pierwsza z wyżej wymienionych inwestycji ma na celu przygotowanie odpowiedniej infrastruktury do prowadzenia lokalnego handlu. Druga ma na celu poprawę infrastruktury drogowej, która umożliwi dostęp do lokalnych przedsiębiorców, co wpłynie pozytywnie na ich dalszy rozwój. Takich miejsc w gminie jest bardzo niewiele, stanowią one o potencjale rozwojowym gminy, a działania realizowane na tym obszarze będą wpływały na interesariuszy rewitalizacji.

11. System realizacji (wdrażania) Programu Rewitalizacji

Tabela 32. Harmonogram realizacji projektów

Lp.	Symbol	Tytuł działania	Lata realizacji					
			2018	2019	2020	2021	2022	2023
Projekty kluczowe:								
1.	P1	Aktywizacja zawodowa	x	x	x	x	x	x
2.	P2	Rozwój przedsiębiorczości i kwalifikacji zawodowych	x	x	x	x	x	x
3.	P3	Rozwój oferty rekreacyjnej	x	x	x	x		
4.	P4	Przeciwdziałanie uzależnieniom	x	x	x	x	x	x
5.	P5	Aktywizacja społeczna seniorów	x	x	x	x	x	x
6.	P6	Promocja zdrowego stylu życia	x	x	x	x	x	x
7.	P7	Aktywizacja i integracja społeczna	x	x	x	x	x	x
8.	P8	Rekultywacja zbiornika retencyjnego "WAŁ"		x	x	x		
9.	P9	Rewitalizacja synagogi wraz z parkiem			x	x	x	
10.	P10	Termomodernizacja i remont budynku szkoły w Milejczycach		x	x			
11.	P11	Remont budynku Urzędu Gminy		x	x			
12.	P12	Remont boiska szkolnego oraz zakup sprzętu sportowego		x	x			
13.	P13	Remont i modernizacja świetlicy w Rogaczach		x	x			
14.	P14	Remont i modernizacja świetlicy w Mikuliczach			x	x		
15.	P15	Remont i modernizacja świetlicy w Wałkach			x	x		
Projekty uzupełniające:								
16.	U1	Modernizacja i wyposażenie lokalnego miejsca do handlu				x	x	
17.	U2	Modernizacja odcinka drogi Pokaniewo – Pokaniewo Kolonia przy Stawach				x	x	

Źródło: Opracowanie własne

Pierwszym etapem wdrożenia Gminnego Programu Rewitalizacji gminy Milejczyce będzie przyjęcie Programu stosowną uchwałą Rady Gminy. Ewentualność nowelizacji dokumentu również wiązała się będzie z przyjęciem odpowiedniej uchwały. Wszelkie dokumenty ewaluacyjne, sprawozdania z realizacji inwestycji oraz sprawozdania okresowe realizacji Programu będą adresowane do Rady Gminy.

Wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji wymaga zaangażowania lokalnych partnerów z sektorów: publicznego, społecznego i gospodarczego. Realizacja niniejszego programu wiązać się będzie z udziałem podmiotu zarządzającego i koordynującego poszczególne działania, a także monitoringiem i oceną programu.

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

Głównym zadaniem organów gminy Milejczyce w zarządzaniu Gminnym Programem Rewitalizacji jest jego ukierunkowanie, uchwalenie, kontrolowanie i ocena z punktu widzenia lokalnej strategii rozwoju. Jest to wyjątkowo istotne z uwagi na znaczenie realizacji Programu dla sprawnej implementacji pozostałych instrumentów rozwoju gminy, a także np. dla możliwości pozyskiwania środków z funduszy strukturalnych, itp.

Szczególne znaczenie odgrywać w tym względzie będzie wyodrębniona jednostka, tj. Komitet Rewitalizacji, będący forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy Milejczyce w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji. Pełnić będzie również funkcję opiniodawczo-doradczą wójta. Zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji (w tym koszty zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Milejczyce) zapewniające wyłanianie przez interesariuszy ich przedstawicieli, określi w drodze uchwały Rada Gminy w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące, licząc od dnia uchwalenia Gminnego Programu Rewitalizacji. Podjęcie przedmiotowej uchwały poprzedzone zostanie konsultacjami społecznymi. Po przyjęciu uchwały, poszczególni członkowie Komitetu Rewitalizacji niezwłocznie zostaną powołani przez Wójta Gminy Milejczyce.

W skład Komitetu Rewitalizacji mogą zostać powołani m.in.:

- 2 reprezentantów Wójta Gminy, w tym Przewodniczący oraz Sekretarz,
- 1 reprezentant Rady Gminy,
- 1 reprezentant organizacji społecznych (lokalnych stowarzyszeń, OSP, klubów sportowych),
- 1 reprezentant lokalnych przedsiębiorców.

Zadania Komitetu Rewitalizacji obejmować będą m.in.:

- koordynowanie realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji w zakresie przestrzegania zasad wdrożenia zarówno o charakterze wewnętrznym, przyjętym w uchwale Rady Gminy, jak i zewnętrznym, związanym z finansowaniem projektów rewitalizacyjnych ze środków unijnych,
- opiniowanie propozycji zmian przedstawianych przez Wójta Radzie Gminy w zakresie Gminnego Programu Rewitalizacji,
- planowanie zmian w oparciu o elastyczność programu oraz możliwość pojawienia się nowych partnerów zainteresowanych nowymi projektami rewitalizacyjnymi,
- opiniowanie wniosków przedkładanych przez beneficjentów/partnerów realizujących określone projekty rewitalizacyjne,
- promowanie działań rewitalizacyjnych i rozwijanie komunikacji społecznej w sektorach: publicznym, społecznym i gospodarczym, celem rozszerzania partnerstwa i partycypacji społecznej,
- współpraca z Wójtem w zakresie monitoringu Gminnego Programu Rewitalizacji.

Ze względu na cel i charakter Gminny Program Rewitalizacji Gminy Milejczyce ma formułę otwartą, tzn. że w przypadku zmiany wymogów prawnych, pojawiania się nowych problemów oraz wykreowaniu nowych projektów – będzie on aktualizowany. Projekty odpowiadające na zidentyfikowane problemy będą systematycznie przygotowywane w całym okresie wdrożeniowym. Ich konkretni odbiorcy i zakres determinowane będą: aktualnymi warunkami sytuacji społeczno-gospodarczej gminy, potrzebami i oczekiwaniami mieszkańców obszarów kryzysowych, poziomem zaangażowania podmiotów lokalnych w planowane działania, możliwościami budżetu gminy oraz dostępnością środków zewnętrznych.

Komitet Rewitalizacji jako koordynator i inicjator współpracy pomiędzy interesariuszami z obszaru poddawanego rewitalizacji odpowiedzialny będzie za zapewnienie partycypacji społecznej w zakresie projektów rewitalizacyjnych. Pozwoli to społeczności lokalnej na aktywny udział w kształtowaniu przestrzeni wokół siebie, a także działanie na rzecz własnych interesów. Ponadto społeczność lokalna jest w stanie dostarczyć istotnych i rzetelnych informacji nt. potrzeb i problemów na obszarze, które są trudne lub wręcz niemożliwe do wychwycenia podczas przeprowadzania wstępnych analiz. Należy zatem umożliwić wymianę informacji i dyskusję o tym, jaki kształt powinna przybrać rewitalizacja. W dialogu powinno uczestniczyć jak najwięcej podmiotów zainteresowanych udziałem w Programie: organizacje pożytku publicznego, stowarzyszenia, przedsiębiorcy, spółdzielnie, mieszkańcy gminy Milejczyce.

Instrumentami służącymi do promowania działań rewitalizacyjnych będą m. in.:

- zebrania w poszczególnych miejscowościach, zwłaszcza z mieszkańcami obszaru rewitalizowanego,
- informacje o realizowanych bądź zakończonych projektach rewitalizacyjnych przekazywane za pośrednictwem tablic ogłoszeń oraz strony internetowej gminy Milejczyce,
- spotkania, warsztaty, konsultacje projektów z potencjalnymi partnerami społecznymi i gospodarczymi,
- informatory, ulotki, informacje w prasie,
- poczta elektroniczna.

O rozpoczęciu konsultacji społecznych oraz o formach, w jakich będą prowadzone, powiadamia się nie później niż na 7 dni przed terminem ich przeprowadzenia, w sposób zapewniający udział możliwie szerokiego grona interesariuszy, co najmniej poprzez obwieszczenie, ogłoszenie w sposób zwyczajowo przyjęty w gminie oraz ogłoszenie na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej gminy.

Formami konsultacji społecznych są:

- zbieranie uwag w postaci papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej lub formularzy zamieszczonych na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej gminy;

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

- spotkania, debaty, warsztaty, spacer studyjne, ankiety, wywiady, wykorzystanie grup przedstawicielskich lub zbieranie uwag ustnych.

Konsultacje społeczne prowadzi się z wykorzystaniem co najmniej dwóch form opisanych powyżej. Termin wyznaczony na składanie uwag nie może być krótszy niż 30 dni od dnia powiadomienia o terminie konsultacji. Konsultacje społeczne prowadzi się w sposób ułatwiający zrozumienie prezentowanych treści i odniesienie się do nich, a w przypadku gdy jest to uzasadnione specyfiką konsultowanych treści, z użyciem wizualizacji oraz sporządzonych w języku niespecjalistycznym skrótów i zestawień informacji zawartych w dokumentach poddawanych konsultacjom. Niezwłocznie po zakończeniu każdej z form konsultacji społecznych opracowuje się informację podsumowującą jej przebieg, zawierającą dane o miejscu i czasie jej przeprowadzenia i omówienie jej przebiegu, wraz ze wskazaniem ewentualnych uwag.

12. System monitoringu i oceny skuteczności działań oraz system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu

Wdrożenie Gminnego Programu Rewitalizacji wiąże się z koniecznością zaplanowania, realizacji oraz ewaluacji szeregu inicjatyw i inwestycji. W celu zapewnienia jak najsprawniejszego wykonania założonych działań niezbędne jest prowadzenie ciągłego monitoringu połączonego z ewaluacją, który pozwoli na zweryfikowanie czy wszystkie założenia Gminnego Programu Rewitalizacji są realizowane zgodnie z planem, czy konieczne jest podjęcie kroków korygujących.

Instytucjonalną strukturę systemu monitorowania i ewaluacji Programu Rewitalizacji Gminy Milejczyce tworzą:

- Wójt - bieżąca organizacja i nadzór nad realizacją GPR oraz podmiotów zaangażowanych w ten proces.
- Rada Gminy Milejczyce,
- Komitet Rewitalizacji
- Wydział Urzędu Gminy, mający w kompetencjach nadzór nad Programem – pełniący rolę centrum koordynacyjnego ds. monitorowania i realizacji Programu Rewitalizacji,
- Inne wydziały Urzędu Gminy i jednostki gminne – pełniące rolę:
 - jednostek realizujących konkretne kierunki interwencji Programu, będące w bezpośrednich kompetencjach samorządu gminnego, i zarazem jednostek monitorujących te kierunki interwencji ze strony gminy Milejczyce (sprawozdania składane do wydziału Urzędu Gminy, mającego w kompetencjach nadzór nad Programem);
 - jednostek monitorujących ze strony gminy Milejczyce te kierunki interwencji, które są w kompetencjach innych JST (samorządów powiatowego i regionalnego, administracji rządowej, itp.) bądź innych podmiotów, np. organizacji pozarządowych – uzyskiwanie danych i informacji oraz przekazywanie ich do wydziału Urzędu Gminy, mającego w kompetencjach nadzór nad Programem.

W celu zapewnienia prawidłowości realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji konieczne jest zastosowanie systemu monitorowania postępów. Monitorowanie polegać będzie na systematycznym pozyskiwaniu i analizowaniu danych dotyczących realizacji poszczególnych projektów. Analiza danych ilościowych i jakościowych umożliwi odpowiednio wczesne wykrywanie niezgodności, a także umożliwi prewencję możliwych do przewidzenia komplikacji. Zastosowane będą dwie formy monitoringu:

- Monitoring rzeczowy – polegać będzie na bieżącej inspekcji przeprowadzanych w danym czasie inwestycji, pozyskiwaniu informacji nt. postępów w ich realizacji, zapewnieniu zgodności z założeniami Gminnego Programu Rewitalizacji.

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

- Monitoring finansowy – umożliwi kontrolę finansowych aspektów inwestycji oraz zapewni trwałość osiągniętych rezultatów. Dodatkowym aspektem monitoringu finansowego będzie pomoc partnerom uczestniczącym w rewitalizacji w uzyskaniu informacji nt. możliwych źródeł finansowania zewnętrznego inwestycji.

Poszczególne inwestycje będą objęte jednakowym systemem ewaluacji. Odpowiedzialny za to będzie Komitet Rewitalizacji. Będzie on dokonywał ewaluacji poszczególnych projektów, a także corocznej ewaluacji realizacji założeń Gminnego Programu Rewitalizacji. W roku 2023 zostanie przeprowadzona kompleksowa ocena efektów realizacji, porównanie osiągniętych wskaźników, a także zostaną podjęte kroki w celu wyznaczenia kierunków rewitalizacji na następne lata. Komitet Rewitalizacji wykona wzór karty oceny projektów, która będzie wypełniana przez poszczególne podmioty wykonawcze po zakończeniu realizacji projektu. Umożliwi to skwantyfikowanie wskaźników z perspektywy pojedynczej inwestycji, co z kolei umożliwi opisanie i porównanie efektów w sposób jednoznaczny i przejrzysty. Mając do dyspozycji karty projektów zrealizowanych już inwestycji, ocenić będzie można ich skuteczność, oszacować zagrożenia i szanse inwestycji o zbliżonym charakterze. Stanowić to będzie punkt odniesienia w następnych latach procesu rewitalizacji i pozwoli nadać mu pożądany kierunek oraz uniknąć błędów dotychczas popełnionych.

Pod względem czasowym przewiduje się przeprowadzenie następujących form ewaluacji:

- **Raporty roczne** – W ramach monitoringu i ewaluacji zakłada się opracowywanie corocznych raportów. W ramach tych dokumentów zostaną przedstawione istotne informacje o stopniu jego zarówno rzeczowej jak i finansowej realizacji ze szczególnym uwzględnieniem przyjętych wskaźników. Rada Miasta po zapoznaniu się z tymi sprawozdaniem będzie mogła podjąć uchwałę o wprowadzeniu ewentualnych zmian w obowiązującym Gminnym Programie Rewitalizacji.
- **Mid-term** – po upływie połowy okresu obowiązywania Gminnego Programu Rewitalizacji w roku 2020 zostanie przeprowadzona ewaluacja pozwalająca na zweryfikowanie czy stopień realizacji założonych inwestycji wskazuje na zagrożenie przekroczenia przyjętego harmonogramu lub czy istnieje ryzyko wystąpienia poważnych przeszkód, które mogą utrudnić dalsze prace nad wykonaniem Programu.
- **Ex-post** – po zakończeniu wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji planowane jest przygotowanie dodatkowego raportu podsumowującego wszystkie podjęte działania i oceniającego czy udało się zrealizować wszystkie założone cele. Raport ten jest szczególnie istotny, gdyż wynikające z niego rekomendacje pozwolą na sprawniejszą realizację Gminnego Programu Rewitalizacji obowiązującego w kolejnej perspektywie czasowej.

Tabela 33. Harmonogram monitoringu i ewaluacji

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Monitoring roczny						
Mid - term						

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

Ex-post			
---------	--	--	--

Źródło: Opracowanie własne

Założeniem systemu monitoringu jest ocena przyjętej logiki interwencji, zgodnie z którą wykorzystywane zasoby mają przyczynić się do wypracowania określonych działań, przez co zostaną osiągnięte odpowiednie rezultaty.

W poniższych tabelach przedstawiono zbiór wskaźników, które posłużą do określenia poziomu realizacji celów GPR oraz do diagnozowania zmian sytuacji na obszarze rewitalizacji.

Tabela 34. Wskaźniki

Lp.	Symbol	Tytuł działania	Wskaźniki
Projekty kluczowe:			
1.	P1	Aktywizacja zawodowa	Liczba osób przeszkolonych w ramach projektu - 40 os./rok, Liczba przeprowadzonych godzin doradczych i szkoleniowych - 640 osobogodz./rok
2.	P2	Rozwój przedsiębiorczości i kwalifikacji zawodowych	Zwiększenie liczby przedsiębiorstw - 5 szt./rok
3.	P3	Rozwój oferty rekreacyjnej	Zwiększenie ilości osób biorących udział w wydarzeniach - 200 os./rok
4.	P4	Przeciwdziałanie uzależnieniom	Zmniejszenie liczby osób korzystających z opieki społecznej – 5 os.
5.	P5	Aktywizacja społeczna seniorów	Zwiększenie liczby osób biorąca udział w wydarzeniach społecznych - 50 os./rok
6.	P6	Promocja zdrowego stylu życia	Zmniejszenie liczby osób korzystających z opieki społecznej – 5 os.
7.	P7	Aktywizacja i integracja społeczna	Zwiększenie liczby osób biorąca udział w wydarzeniach społecznych - 200 os./rok
8.	P8	Rekultywacja zbiornika retencyjnego "WAŁ"	Liczba osób korzystających z infrastruktury - 200 os./rok Liczba powstałej infrastruktury - 1 szt.
9.	P9	Rewitalizacja synagogi wraz z parkiem	Zwiększenie liczby osób korzystających z infrastruktury - 360 os./rok. Liczba wyremontowanych budynków - 1 szt.
10.	P10	Termomodernizacja i remont budynku szkoły w Milejczycach	Liczba osób korzystających z infrastruktury - 1000 os./rok. Liczba wyremontowanych budynków - 1 szt.
11.	P11	Remonty budynku Urzędu Gminy	Liczba osób korzystających z infrastruktury - 1000 osób/rok. Liczba wyremontowanych budynków - 1 szt.
12.	P12	Remont boiska szkolnego oraz zakup sprzętu sportowego	Liczba osób korzystających z infrastruktury - 1000 osób /rok. Liczba wyremontowanych budynków - 1 szt. Liczba zakupionego sprzętu – 1 komp.
13.	P13	Remont i modernizacja świetlicy w Rogaczach	Liczba osób korzystających z infrastruktury - 360 osób /rok. Liczba wyremontowanych budynków - 1 szt.

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

14.	P14	Remont i modernizacja świetlicy w Mikuliczach	Liczba osób korzystających z infrastruktury - 360 osób /rok. Liczba wyremontowanych budynków - 1 szt.
15.	P15	Remont i modernizacja świetlicy w Wałkach	Liczba osób korzystających z infrastruktury - 360 osób /rok. Liczba wyremontowanych budynków - 1 szt.
Projekty uzupełniające:			
16.	U1	Modernizacja i wyposażenie lokalnego miejsca do handlu	Liczba osób korzystających z infrastruktury - 50 osób /rok. Liczba wyremontowanych budynków - 1 szt.
17.	U2	Modernizacja odcinka drogi Pokaniewo – Pokaniewo Kolonia przy Stawach	Liczba osób korzystających z infrastruktury - 100 osób /rok. Ilość wyremontowanych dróg - 2 km.

Źródło: Opracowanie własne

13. Mechanizm włączania różnych grup interesariuszy w procesie rewitalizacji

Partycypacja społeczna odgrywa istotną rolę w tworzeniu Programów Rewitalizacji. W ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji został dokładnie określony zakres partycypacji społecznej. Partycypacja społeczna w procesie rewitalizacji miasta Siemiatycze była prowadzona w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy zarówno na etapie przygotowania, opracowania, realizacji i monitoringu rewitalizacji.

Partycypacja społeczna miała na celu:

- Poznanie potrzeb i oczekiwań interesariuszy,
- Zapewnienie spójności planowanych działań z potrzebami i oczekiwaniami interesariuszy,
- Zapoznanie interesariuszy z głównymi założeniami i problematyką procesu rewitalizacji,
- Umożliwienie i wspieranie działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami oraz ich integracji wokół rewitalizacji,
- Zapewnienie udziału interesariuszy w przygotowaniu dokumentów dotyczących rewitalizacji, w szczególności Gminnego Programu Rewitalizacji,
- Zapewnienie w czasie przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji możliwości wypowiedzenia się przez interesariuszy.

Spotkania edukacyjno-informacyjne

W pierwszej kolejności w celu zapoznania z tematyką oraz zachęcenia do czynnego udziału w pracach nad Programem Rewitalizacji zostały przeprowadzone spotkania informacyjno-edukacyjne. Spotkania odbyły się w następujących terminach:

- 29.03.2017 r. w Gminnym Ośrodku Kultury w Milejczycach, ul. 3 Maja 44;
- 30.03.2017 r. w Urzędzie Gminy w Milejczycach, ul. Szkolna 5;

Spotkania były skierowane do interesariuszy Programu Rewitalizacji m.in. mieszkańców obszaru rewitalizacji, władz samorządowych, przedsiębiorców, przedstawicieli organizacji pozarządowych.

Głównym celem spotkań było omówienie celów i zasad rewitalizacji, z uwzględnieniem korzyści wynikających z opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji. Członkowie spotkań zostali zapoznani z podstawowymi zagadnieniami dotyczącymi rewitalizacji, poznali metodologię przeprowadzenia diagnozy na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Ogłoszenie w sprawie spotkań edukacyjno-informacyjnych dotyczących Programu Rewitalizacji zostało podane do publicznej wiadomości na stronie internetowej Urzędu Gminy w Milejczycach oraz na tablicach ogłoszeń. W sumie w spotkaniach informacyjnych wzięło udział 24 osoby.

Konsultacje społeczne projektu Uchwały Rady Gminy Milejczyce w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Milejczyce

Po wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji zostały przeprowadzone konsultacje społeczne projektu Uchwały Rady Gminy Milejczyce w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Zasady przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu Uchwały Rady Gminy Milejczyce w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Milejczyce zostały określone w Obwieszczeniu Wójta Gminy Milejczyce. Obwieszczenie o konsultacjach umieszczono na stronie internetowej Urzędu Gminy Milejczyce, na tablicach ogłoszeniowych w Urzędzie Gminy Milejczyce oraz na terenie całej gminy.

Uwagi, opinie i propozycje dotyczące projektu uchwały można było składać w terminie od Konsultacje trwały w okresie od 21 czerwca 2017 r. do 21 lipca 2017 r. Konsultacje społeczne przeprowadzone były w następujących formach:

1. Spotkania otwarte z interesariuszami rewitalizacji, które odbyły się w następujących terminach:

- 3 lipca o godzinie 12.00 – Świetlica Wiejska w Pokaniewie
- 3 lipca o godzinie 14.00 – Świetlica Wiejska w Milejczycach
- 5 lipca o godzinie 12.00 – Świetlica w Sobiątnie (remiza)
- 5 lipca o godzinie 14.00 – Świetlica w Wałkach.

W spotkaniach w sumie wzięło udział 16 mieszkańców. Omówiony został projekt Uchwały Rady Gminy Milejczyce w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy Milejczyce. Podczas spotkania mieszkańcy mogli wyrażać swoje opinie, zgłosić uwagi i propozycje. Podczas spotkania omówiono i rozdano ankietę konsultacyjną oraz formularz zgłaszania uwag. Z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej wyjaśniono podstawowe pojęcia, założenia procesu rewitalizacji oraz poszczególne etapy prac nad opracowaniem programu rewitalizacji. Ponadto wyczerpująco omówiono sposób wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Przedstawiono metodologię prowadzenia analizy wskaźnikowej pozwalającą na delimitację wskazanych obszarów (na podstawie danych statystycznych, ilościowych oraz konsultacji społecznych przeprowadzonych wśród mieszkańców Gminy Milejczyce). Dokonano również charakterystyki proponowanych obszarów zdegradowanych i do rewitalizacji. Następnie rozpoczęto dyskusję dotyczącą wyznaczonego w projekcie uchwały obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Szczegółowy raport z przeprowadzonych spotkań konsultacyjnych dostępny jest na stronie internetowej Urzędu Gminy Milejczyce.

2. Zbieranie uwag i wniosków z wykorzystaniem formularza zgłaszania uwag.

Formularz dostępny był na stronie internetowej Urzędu Gminy Milejczyce oraz w formie papierowej w Urzędzie. Mieszkańcy mieli możliwość przesłania uzupełnionych formularzy drogą elektroniczną, drogą korespondencyjną lub bezpośredniego złożenia w Urzędzie. Formularz zgłaszania uwag stanowił załącznik do Obwieszczenia Wójta Gminy Milejczyce w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych dotyczących projektu uchwały Rady Gminy Milejczyce w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy Milejczyce. W terminie od dnia 21 czerwca 2017 r. do dnia 21 lipca 2017 r. nie wpłynął żaden formularz uwag.

3. Ankietywanie

Kwestionariusz ankiety można było pobrać ze strony internetowej Urzędu Gminy Milejczyce www.milejczyce.pl. Mieszkańcy nie mający dostępu do Internetu mogli pobrać formularz bezpośrednio w Urzędzie. Również na spotkaniach konsultacyjnych przekazano mieszkańcom kwestionariusze ankiet do rozdystrybuowania wśród domowników, sąsiadów lub znajomych, którzy nie mogli dotrzeć na spotkania konsultacyjne. W trakcie konsultacji społecznych złożono 11 ankiet.

Konsultacje Projektu Gminnego Programu Rewitalizacji

Zasady przeprowadzenia konsultacji społecznych dotyczących projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Milejczyce zostały określone w obwieszczeniu Wójta Gminy Milejczyce. Konsultacje trwały w terminie od 04.09.2017 r. do 26.09.2017 r. Obwieszczenie o konsultacjach umieszczono na stronie internetowej Urzędu Gminy Milejczyce, na tablicach ogłoszeniowych w Urzędzie Gminy oraz na terenie sołectw wchodzących w skład obszaru rewitalizacji. W ramach konsultacji został udostępniony projekt dokumentu.

Konsultacje społeczne przeprowadzone były w następujących formach:

1. Spotkania z interesariuszami rewitalizacji, które odbyły się w następujących terminach:

- 07.09.2017 r. godz. 11.00 w Świątlicy Wiejskiej w Pokaniewie,
- 07.09.2017 r. godz. 13.00 w Gminnym Ośrodku Kultury w Milejczycach,
- 11.09.2017 r. godz. 11.00 w remizie OSP w Rogaczach,
- 11.09.2017 r. godz. 13.00 w remizie OSP w Sobiątynie.

Na spotkania zaproszeni byli wszyscy mieszkańcy Gminy Milejczyce. W spotkaniach wzięło udział 22 mieszkańców. Podczas spotkania poinformowano o formach przyjętych w konsultacjach społecznych projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Milejczyce. Omówiono i rozdano „karty projektów”, za pomocą których mieszkańcy mogli zgłosić swoje propozycje projektów. Z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej dokonano charakterystyki obszarów do rewitalizacji oraz zdefiniowanych problemów. Przedstawiono też cele, kierunki działań oraz propozycje działań projektowych.

2. Zbieranie uwag i wniosków z wykorzystaniem **formularza zgłaszania uwag**. Formularz dostępny był na stronie Urzędu Gminy Milejczyce oraz w formie papierowej w Urzędzie. Mieszkańcy mieli możliwość przesłania uzupełnionych formularzy drogą elektroniczną, drogą korespondencyjną lub bezpośrednio złożyć w Urzędzie. Formularza zgłaszania uwag stanowił załącznik do Obwieszczenia Wójta Gminy Milejczyce w sprawie projektu Gminnego Programu Rewitalizacji. Wypełniony formularz można było dostarczyć do Urzędu Gminy w Milejczycach drogą korespondencyjną, drogą elektroniczną przesyłając na adres: gokmilejczyce@gmail.com lub złożyć bezpośrednio do Sekretariatu w Urzędzie. W terminie od 04.09.2017 r do 26.09.2017 r.
3. **Zbieranie uwag ustnych w Urzędzie Gminy Milejczyce w dniach 11-15.09.2017 r.** oraz w godzinach pracy Urzędu.

Etap wdrożenia i oceny Programu Rewitalizacji

Istotnym etapem opracowania Programu jest udział szerokiego grona interesariuszy w etapie wdrożenia i monitorowania rezultatów Programu Rewitalizacji. Na etapie wdrożenia i oceny Programu Rewitalizacji przewiduje się prowadzenia cyklicznych spotkań z interesariuszami rewitalizacji. Otwarte spotkania odbywać się będą raz w roku przy okazji corocznych sprawozdań dotyczących realizacji Programu. Społeczność lokalna powinna mieć również możliwość bieżącego monitorowania efektów procesu, dlatego też przewiduje się prowadzenie monitoringu umożliwiającego analizowanie zachodzących zmian wynikających z realizacji programu. Wszystkie informacje o przebiegu działań rewitalizacyjnych będą publikowane na stronie internetowej Urzędu Gminy Milejczyce. Wśród działań skierowanych do społeczności lokalnej można wykorzystać następujące instrumenty:

- Festyny, święta sołectw,
- Warsztaty dotyczące przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz wspólnego podejmowania nowych aktywności realizowane z uwzględnieniem nowych technik partycypacyjnych,
- Konkursy na koncepcje architektoniczno-urbanistyczne zagospodarowania terenów rewitalizacyjnych,
- Uroczystości związane z zakończeniem realizacji projektów.

Istotnym aspektem jest udział interesariuszy we wspólnej realizacji projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych, zgodnie z zasadą partnerstwa. Zasada partnerstwa wymaga zaangażowania podmiotów z innych sektorów. Głównym celem programu jest budowanie partnerstwa między administracją publiczną i organizacjami w środowisku lokalnym, czemu służy wspieranie organizacji pozarządowych w realizacji celów społecznych. W przypadku Programu Rewitalizacji partnerstwo może zostać zawiązane przy realizacji projektów stanowiących kluczowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne lub w odpowiedzi na wyznaczone w Programie cele. Partnerstwo może być zawiązane z inicjatywy władz miasta bądź organizacji pozarządowej. Decyzję o realizacji projektu w partnerstwie z organizacją władze powinny podjąć w oparciu o spójność z celami strategicznymi i listą przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

14. Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Zgodnie z Wytocznymi Ministerstwa Rozwoju **komplementarność** oznacza konieczność realizacji projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które będą się wzajemnie dopełniały tematycznie, sprawiając, że program rewitalizacji będzie oddziaływał na obszar rewitalizacji we wszystkich niezbędnych aspektach (społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym, środowiskowym).

Poniżej dokonano analizy powiązań przedsięwzięć, aby wskazać bez wątpienia, że planowane przedsięwzięcia są komplementarne.

Tabela 35. Komplementarność projektów kluczowych

Lp.	Symbol	Tytuł działania	Społeczna	Gospodarcza	Przest. -fun.	Techniczna	Środowiskowa	Projekty
Projekty kluczowe:								
1.	P1	Aktywizacja zawodowa						P2, P3, P4, P5, P6, P7, P8, P9, P11, P13, P14, P15, U1, U2
2.	P2	Rozwój przedsiębiorczości i kwalifikacji zawodowych						P1, P3, P4, P5, P6, P7, P8, P9, P11, P13, P14, P15, U1, U2
3.	P3	Rozwój oferty rekreacyjnej						P1, P2, P4, P5, P6, P7, P8, P9, U2,
4.	P4	Przeciwdziałanie uzależnieniom						P1, P3, P5, P6, P7, P12,
5.	P5	Aktywizacja społeczna seniorów						P1, P2, P3, P4, P6, P8, P12, P13, P14, P15, U1, U2
6.	P6	Promocja zdrowego stylu życia						P3, P4, P5, P7, P8, P10, P12, P13, P14, P15, U1, U2
7.	P7	Aktywizacja i integracja społeczna						P1, P2, P3, P4, P5, P6, P8, P9, P12, P13, P14, P15, U1, U2
8.	P8	Rekultywacja zbiornika retencyjnego "WAŁ"						P1, P2, P3, P4, P5, P6, P7, P9, P10, P11, P12, P13, P14, P15, U1, U2
9.	P9	Rewitalizacja synagogi wraz z parkiem						P1, P2, P3, P4, P5, P6, P7, P9, P10, P11, P12, P13, P14, P15, U1, U2
10.	P10	Termomodernizacja i remont budynku szkoły w Milejczycach						P6, P8, P9, P11, P12, P13, P14, P15, U1, U2
11.	P11	Remont budynku Urzędu Gminy						P6, P8, P9, P10, P12, P13, P14, P15, U1, U2
12.	P12	Remont boiska szkolnego oraz zakup sprzętu sportowego						P3, P4, P5, P6, P7, P8, P9, P10, P12, P13, P14,

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

13.	P13	Remont i modernizacja świetlicy w Rogaczach					P1, P2, P3, P4, P5, P6, P7, P8, P9, P10, P11, P12, P14, P15, U1, U2
14.	P14	Remont i modernizacja świetlicy w Mikuliczach					P1, P2, P3, P4, P5, P6, P7, P8, P9, P10, P11, P12, P13, P15, U1, U2
15.	P15	Remont i modernizacja świetlicy w Wałkach					P1, P2, P3, P4, P5, P6, P7, P8, P9, P10, P11, P12, P14, U1, U2
Projekty uzupełniające:							
15.	U1	Modernizacja i wyposażenie lokalnego miejsca do handlu					P1, P2, P3, P5, P6, P7, P8, P9, P10, P11, P12, P13, P15, U2
16.	U2	Modernizacja odcinka drogi Pokaniewo – Pokaniewo Kolonia przy Stawach					P1, P2, P3, P5, P6, P7, P8, P9, P10, P11, P12, P13, P15, U1,

Źródło: Opracowanie własne

15. Szacunkowe ramy finansowania Gminnego Programu Rewitalizacji wraz z źródłami finansowania

Źródłem finansowania działań zaplanowanych w Programie będą przede wszystkim środki publiczne pochodzące od instytucji różnych szczebli: rządowego, wojewódzkiego i lokalnego. Osiągnięcie zaplanowanych zamierzeń będzie wymagać także środków prywatnych poprzez wkład do projektów współfinansowanych ze środków publicznych lub przedsięwzięć w formule partnerstwa publiczno-prywatnego.

Do potencjalnych źródeł finansowania działań zawartych w Strategii należą:

- środki własne gminy,
- środki prywatne mieszkańców gminy,
- środki prywatne inwestorów,
- środki pozyskane od sponsorów,
- środki budżetu samorządu powiatowego,
- środki budżetu państwa,
- środki budżetu województwa na realizację programów sektorowych,
- środki funduszy celowych,
- środki z budżetu UE: EFRR, EFS, FS, EFRROW,
- środki z Lokalnej Grupy Działania,
- europejskie programy wspólnotowe,
- inne środki zagraniczne: Norweski Mechanizm Finansowy, Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego, Program Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina 2014-2020,
- i inne.

Tabela 36. Ramy finansowe dla projektów kluczowych

Lp.	Symbol	Tytuł działania	Szacunkowy koszt przedsięwzięcia	Źródła finansowania projektu
Projekty kluczowe:				
1.	P1	Aktywizacja zawodowa	10 000 zł/rok	- środki własne Gminy , - środki budżetu państwa, - środki Unii Europejskiej, w tym m.in.: 8.6. Inwestycje na rzecz rozwoju lokalnego 9.1. Rewitalizacja społeczna i kształtowanie kapitału społecznego
2.	P2	Rozwój przedsiębiorczości i kwalifikacji zawodowych	10 000 zł/rok	- środki własne Gminy , - środki budżetu państwa, - środki Unii Europejskiej, w tym m.in.: 8.6. Inwestycje na rzecz rozwoju lokalnego 9.1. Rewitalizacja społeczna i kształtowanie kapitału społecznego

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

3.	P3	Rozwój oferty rekreacyjnej	5 000 zł/rok	- środki własne Gminy , - środki budżetu państwa, - środki Unii Europejskiej, w tym m.in.: 8.6. Inwestycje na rzecz rozwoju lokalnego 9.1. Rewitalizacja społeczna i kształtowanie kapitału społecznego
4.	P4	Przeciwdziałanie uzależnieniom	5 000 zł/rok	- środki własne Gminy , - środki budżetu państwa, - środki Unii Europejskiej, w tym m.in.: 8.6. Inwestycje na rzecz rozwoju lokalnego 9.1. Rewitalizacja społeczna i kształtowanie kapitału społecznego
5.	P5	Aktywizacja społeczna seniorów	5 000 zł/rok	- środki własne Gminy , - środki budżetu państwa, - środki Unii Europejskiej, w tym m.in.: 8.6. Inwestycje na rzecz rozwoju lokalnego 9.1. Rewitalizacja społeczna i kształtowanie kapitału społecznego
6.	P6	Promocja zdrowego stylu życia	5 000 zł/rok	- środki własne Gminy , - środki budżetu państwa, - środki Unii Europejskiej, w tym m.in.: 8.6. Inwestycje na rzecz rozwoju lokalnego 9.1. Rewitalizacja społeczna i kształtowanie kapitału społecznego
7.	P7	Aktywizacja i integracja społeczna	20 000 zł	- środki własne Gminy , - środki budżetu państwa, - środki Unii Europejskiej, w tym m.in.: 8.6. Inwestycje na rzecz rozwoju lokalnego 9.1. Rewitalizacja społeczna i kształtowanie kapitału społecznego
8.	P8	Rekultywacja zbiornika retencyjnego "WAŁ"	500 000 zł	- środki własne Gminy , - środki budżetu państwa, - środki Unii Europejskiej, w tym m.in.: 8.6. Inwestycje na rzecz rozwoju lokalnego 9.1. Rewitalizacja społeczna i kształtowanie kapitału społecznego
9.	P9	Rewitalizacja synagogi wraz z parkiem	2 000 000 zł	- środki własne Gminy , - środki budżetu państwa, - środki Unii Europejskiej, w tym m.in.: 8.6. Inwestycje na rzecz rozwoju lokalnego 9.1. Rewitalizacja społeczna i kształtowanie kapitału społecznego
10.	P10	Termomodernizacja i remont budynku szkoły w Milejczycach	800 000 zł	- środki własne Gminy , - środki budżetu państwa, - środki Unii Europejskiej, w tym m.in.: 8.6. Inwestycje na rzecz rozwoju lokalnego 9.1. Rewitalizacja społeczna i kształtowanie kapitału społecznego

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

11.	P11	Remonty budynku Urzędu Gminy	600 000 zł	- środki własne Gminy , - środki budżetu państwa, - środki Unii Europejskiej, w tym m.in.: 8.6. Inwestycje na rzecz rozwoju lokalnego 9.1. Rewitalizacja społeczna i kształtowanie kapitału społecznego
12.	P12	Remont boiska szkolnego oraz zakup sprzętu sportowego	200 000 zł	- środki własne Gminy , - środki budżetu państwa, - środki Unii Europejskiej, w tym m.in.: 8.6. Inwestycje na rzecz rozwoju lokalnego 9.1. Rewitalizacja społeczna i kształtowanie kapitału społecznego
13.	P13	Remont i modernizacja świetlicy w Rogaczach	600 000 zł	- środki własne Gminy , - środki budżetu państwa, - środki Unii Europejskiej, w tym m.in.: 8.6. Inwestycje na rzecz rozwoju lokalnego 9.1. Rewitalizacja społeczna i kształtowanie kapitału społecznego
14.	P14	Remont i modernizacja świetlicy w Mikuliczach	600 000 zł	- środki własne Gminy , - środki budżetu państwa, - środki Unii Europejskiej, w tym m.in.: 8.6. Inwestycje na rzecz rozwoju lokalnego 9.1. Rewitalizacja społeczna i kształtowanie kapitału społecznego
15.	P15	Remont i modernizacja świetlicy w Wałkach	600 000 zł	- środki własne Gminy , - środki budżetu państwa, - środki Unii Europejskiej, w tym m.in.: 8.6. Inwestycje na rzecz rozwoju lokalnego 9.1. Rewitalizacja społeczna i kształtowanie kapitału społecznego
Projekty uzupełniające:				
16.	U1	Modernizacja i wyposażenie lokalnego miejsca do handlu	150 000 zł	- środki własne Gminy , - środki budżetu państwa, - środki Unii Europejskiej, w tym m.in.: 8.6. Inwestycje na rzecz rozwoju lokalnego 9.1. Rewitalizacja społeczna i kształtowanie kapitału społecznego
17.	U2	Modernizacja odcinka drogi Pokaniewo – Pokaniewo Kolonia przy Stawach	900 000 zł	- środki własne Gminy , - środki budżetu państwa, - środki Unii Europejskiej, w tym m.in.: 8.6. Inwestycje na rzecz rozwoju lokalnego 9.1. Rewitalizacja społeczna i kształtowanie kapitału społecznego

Źródło: Opracowanie własne

16. Specjalna Strefa Rewitalizacji

Gminy Program Rewitalizacji nie zakłada wyznaczenia Specjalnej Strefy Rewitalizacji.

17. Wskazanie sposobu realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego

Gminy Program Rewitalizacji nie przewiduje wprowadzenia zmian w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego.

Spis tabel:

Tabela 1. Podział gminy Milejczyce na sołectwa	12
Tabela 2. Liczba ludności w gminie Milejczyce na tle powiatu siemiatyckiego i województwa podlaskiego.....	13
Tabela 3. Struktura demograficzna mieszkańców gminy Milejczyce w latach 2010-2015.....	14
Tabela 4. Piramida wieku mieszkańców gminy Milejczyce w 2015 roku.....	15
Tabela 5. Przyrost naturalny w gminie Milejczyce w latach 2010-2015	16
Tabela 6. Migracje na pobyt stały według ruchu wewnętrznego i zagranicznego w gminie Milejczyce w latach 2010-2015	16
Tabela 7. Liczba bezrobotnych w powiecie siemiatyckim w latach 2010-2016.....	18
Tabela 8. Pomoc społeczna w gminie Milejczyce w latach 2010-2015.....	19
Tabela 9. Udzielone świadczenia przez GOPS w Milejczycach w 2016 roku.....	19
Tabela 10. Liczba przestępstw w poszczególnych sołectwach w 2016 r.	20
Tabela 11. Liczba osób objętych „niebieską kartą” w gminie Milejczyce w podziale na sołectwa.....	21
Tabela 12. Liczba uczniów uczęszczających do poszczególnych placówek w gminie Milejczyce w latach 2011-2014	22
Tabela 13. Wykaz organizacji pozarządowych w gminie Milejczyce	22
Tabela 14. Frekwencja w wyborach prezydenckich w poszczególnych sołectwach w gminie Milejczyce	23
Tabela 15. Podmioty gospodarki narodowej w gminie Milejczyce w latach 2010-2015	24
Tabela 16. Podmioty gospodarki narodowej wg wielkości zatrudniania w gminie Milejczyce w latach 2010-2015	24
Tabela 17. Struktura branżowa podmiotów funkcjonujących w gminie Milejczyce w 2015 roku.....	25
Tabela 18. Wykaz podmiotów gospodarczych na terenie gminy Milejczyce w podziale na sołectwa.....	26
Tabela 19. Powierzchnia lasów w gminie Milejczyce w 2015 roku	27
Tabela 20. Rejestr użytków ekologicznych w gminie Milejczyce.....	27
Tabela 21. Inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest znajdujących się na budynkach na terenie gminy Milejczyce	30
Tabela 22. Sieć wodociągowa na terenie gminy Milejczyce	32
Tabela 23. Wykaz obiektów kulturowych na terenie gminy Milejczyce.....	34
Tabela 24. Działalność domów kultury, klubów i świetlic w gminie Milejczyce w latach 2010-2015.....	35
Tabela 25. Biblioteki w gminie Milejczyce	36
Tabela 26. Obiekty opieki zdrowotnej, aptek oraz pomocy społecznej.....	37
Tabela 27. Zasoby mieszkaniowe na obszarze gminy Milejczyce w latach 2008-2015.....	37
Tabela 28. Stan wyposażenia mieszkań w gminie Milejczyce w urządzenia techniczno-sanitarne w latach 2009-2015.....	37
Tabela 29. Budynki będące własnością gminy Milejczyce.....	38
Tabela 30. Obszary zdegradowane.....	40
Tabela 31. Obszary wyznaczone do rewitalizacji	41
Tabela 32. Harmonogram realizacji projektów	78
Tabela 33. Harmonogram monitoringu i ewaluacji	83

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MILEJCZYCE

Tabela 34. Wskaźniki	84
Tabela 35. Komplementarność projektów kluczowych	90
Tabela 36. Ramy finansowe dla projektów kluczowych.....	92

Spis rysunków:

Rysunek 1. Położenie gminy na tle województwa podlaskiego i powiatu siemiatyckiego	11
Rysunek 2. Podział gminy Milejczyce na sołectwa	12
Rysunek 3. Zestawienie podstawowych danych dotyczących jednostek strukturalnych gminy Milejczyce	13